

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๖

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961148849

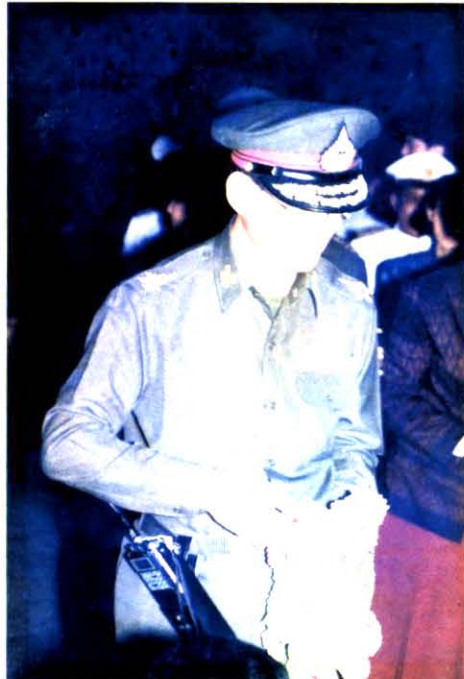

"....การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย ก็จะเกิดความไม่สมดุลย์ในเรื่องต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวได้ในที่สุด ดังเห็นได้ที่อารยประเทศหลายประเทศกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงอยู่ในเวลานี้ ..."

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓

พระราชกรณียกิจ

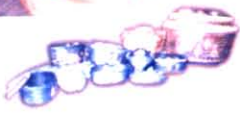

คำนำ

นับจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีและพระบรมวงศานุวงศ์ ได้เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานมาประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชนิวาสน์จังหวัดนราธิวาส ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ตลอดระยะเวลายาวนานถึง ๓๐ ปี ทุกพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในท้องที่ทุรกันดารและชนบทห่างไกลโดยมิได้เห็นแก่ความเหนื่อยยากพระวรกาย มีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่เปี่ยมล้นด้วยความห่วงใยเอื้ออาทร ในอันที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ตลอดมา

จังหวัดนราธิวาสโดยส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้น้อมรับนำกระแสพระราชดำริส พระราชดำริ พระราชเสาวนีย์และข้อเสนอแนะมาปฏิบัติจัดทำด้วยความจงรักภักดี เพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณจนบังเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มากมายหลายโครงการ ยังความซาบซึ้งและความผาสุกร่มเย็นสู่พสกนิกรโดยทั่วกัน

หนังสือ "โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส พ.ศ.๒๕๔๖" ได้รวบรวมงานโครงการในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ที่สำคัญ ๆ ทั้งที่เป็นโครงการต่อเนื่องและโครงการที่จัดทำขึ้นใหม่ในปัจจุบันมาประมวลเป็นรูปเล่มเพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของทุกพระองค์และให้ส่วนราชการ ตลอดจนพี่น้องประชาชนได้รับทราบ การจัดทำหนังสือสำเร็จเรียบร้อยด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจากส่วนราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ จังหวัดนราธิวาส ไคร่ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มา ณ โอกาสนี้

(นายธีระ โรจนพรพันธุ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

สิงหาคม ๒๕๔๖

สารบัญ

หน้า

- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑
- การชลประทาน
 - ๑. โครงการปรับปรุงระบบระบายน้ำในเขตพระราชฐาน พระตำหนักทักษิณราชธานีเวศน์ ๗
 - ๒. โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านไอจือเราะ ๑๑
 - ๓. โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๒, ๕ และหมู่ที่ ๖ ตำบลกาลิซา อำเภอระแงะ ๑๔
 - ๔. โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านอินออันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร ๑๗
 - ๕. โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านสันติสุข ๒ และบ้านไอร้าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร ๒๐
 - ๖. โครงการท่อระบายน้ำบ้านโลกมาแจและระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคูโป๊ะบือซา อำเภอขี้เือง ๒๔
 - ๗. โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎร หมู่ที่ ๘ (บ้านธนูศิลป์) ตำบลโลกสะตอ อำเภอวิเชียร ๒๘
 - ๘. โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎร หมู่ที่ ๘ (บ้านอัยจาตา) ตำบลโลกสะตอ อำเภอวิเชียร ๓๑
- โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ๓๕
- โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
 - โครงการประมงโรงเรียน ๔๒
- โครงการศิลปาชีพ
 - ๑. โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) ๔๖
 - ๒. โครงการศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบ้านโลกไผ่ ๕๑
 - ๓. โครงการสวนยางทรงช่างเพื่ออนุรักษ์มรดกบ้านลิเกา ๕๒
 - ๔. โครงการจักสานย่านลิเภา ๕๓
 - ๕. โครงการจักสานปาหนัน ๕๔
 - ๖. โครงการจักสานเสื่อกระจูด ๕๕
 - ๗. โครงการจักสานใบลาน ๕๖
 - ๘. โครงการจัดทำเรือกอลและจำลอง ๕๗

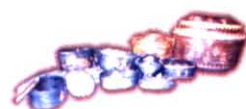
๙.	โครงการศิลปะกลุ่มปักผ้าบ้านชาดันทอง	๕๘
๑๐.	โครงการศิลปะประเภทผลิตภัณฑ์กระจูด	๖๐
๑๑.	โครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	๖๒
๑๒.	โครงการทอผ้า	๖๔
๑๓.	โครงการแกะสลักไม้	๖๖
๑๔.	โครงการปลูกหาย	๖๗
๑๕.	โครงการศิลปะกลุ่มปักผ้าย่านลิเภาบ้านไอร์บาลอ	๖๙
๑๖.	โครงการหมู่บ้านราษฎรเขาสำนึก	๗๑
●	โครงการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	
๑.	โครงการบอนสีตามพระราชเสาวนีย์ ปี ๒๕๔๖	๗๓
๒.	โครงการโรงสีข้าวพระราชทานจังหวัดนครราชสีมา	๗๖
๓.	โครงการนาข้าวขั้นบันไดตามพระราชดำริ นิกมสร้างตนเองสุภีริน	๗๘
๔.	โครงการนาข้าวขั้นบันได นิกมสร้างตนเองศรีสาคร	๘๑
๕.	โครงการธนาคารข้าวตามพระราชดำริ นิกมสร้างตนเองสุภีริน	๘๓
๖.	โครงการธนาคารข้าว นิกมสร้างตนเองศรีสาคร	๘๕
๗.	โครงการนิกมสหกรณ์บาเจาะ	๘๗
๘.	โครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	๙๓
๙.	โครงการจัดตั้งสหกรณ์ผู้ใช้น้ำในโครงการพัฒนาเกษตรผสมผสานในเขตลุ่มน้ำบางนรา	๙๖
●	การศึกษาและศาสนา	
๑.	โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามพระราชดำริ	๙๘
๒.	โครงการฝึกอาชีพพระยะสั้นในโรงเรียน ดชด. และชุมชนตามแนวพระราชดำริ	๑๐๑
๓.	โครงการฝึกอบรมวิชาชีพแก่นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	๑๐๓
๔.	โครงการพัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน	๑๐๔
๕.	โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามพระราชดำริ	๑๐๖

● โครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา	
๑. หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕	๑๐๘
๒. หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑๒	๑๑๖
● โครงการอื่น ๆ	
๑. สวนพฤกษศาสตร์ ตามพระราชเสาวนีย์	๑๑๘
๒. โครงการบริหารและจัดการศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร	๑๒๔
๓. โครงการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับภาคใต้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑๒๕
๔. โครงการเลี้ยงปลากระชัง (ถ้ำ) ในกระชัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑๓๑
๕. โครงการปรับปรุงบึงบัวกง	๑๓๔
๖. บทสรุป	๑๓๖

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

ในระหว่างวันที่ ๑๘ สิงหาคม ถึงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ได้เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานมาประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชินิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส ทำให้ทรงทราบถึงความทุกข์ยากของราษฎร ในเรื่อง ของที่ดินทำกิน เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนราธิวาส เป็นที่ลุ่มต่ำมีน้ำท่วมขังตลอดปี เกษตรกร ไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ และเมื่อระบายน้ำออก ดินได้แปรสภาพเป็นกรดจัด การปลูกพืชให้ ผลผลิตต่ำ พื้นที่หลายแห่งถูกทิ้งร้างว่างเปล่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้มีพระราชดำริและ พระกระแสรับสั่งต่อเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องให้ทำการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่พรุร่วมกันในลักษณะ ผสมผสาน พร้อมทั้งให้นำผลสำเร็จของโครงการฯ ไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาพื้นที่อื่นต่อไป และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้อนุมัติให้จัดตั้ง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำรินราธิวาส เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๕

๒. วัตถุประสงค์

๑. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาดินอินทรีย์และดินที่มีปัญหาอื่น ๆ ในพื้นที่พรุและพื้นที่ที่มีพระราชดำริเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและด้านอื่น ๆ ตามข้อกำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่พรุ
๒. ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาทั้งทางด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์และการอุตสาหกรรมที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ในภาคใต้ เพื่อให้เป็น ต้นแบบแห่งความสำเร็จให้กับพื้นที่อื่น ๆ

๓. เป็นศูนย์กลางการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จที่มีการศึกษาทดลอง และสาธิตให้เห็นถึงความสำเร็จของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในลักษณะผสมผสานที่เป็นสหวิทยาการเสมือนหนึ่ง พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตสำหรับเกษตรกรและประชาชนที่มีความสนใจทั่วไปได้นำไปใช้เป็น แบบอย่างในการประกอบอาชีพ

๔. เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนสื่อสารทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางข้อมูลการพัฒนาต่าง ๆ

๕. พัฒนาและยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์และศูนย์สาขาให้มีการดำรงชีวิตที่พออยู่พอกินและสามารถพึ่งพาตนเองได้เพื่อนำไปสู่การเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศโดยรวม

๖. เพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในพื้นที่พรุให้มีความสมบูรณ์รวมทั้งฟื้นฟูที่เสื่อมโทรมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

๓. สถานที่ดำเนินงาน

๓.๑ พื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ เนื้อที่ ๑,๗๔๐ ไร่ แบ่งเป็น

- พื้นที่แปลงสาธิตและที่ตั้งของอาคารสำนักงานบนที่ดอน เนื้อที่ ๒๐๒ ไร่
- พื้นที่แปลงศึกษา ทดลอง วิจัย ในพื้นที่พรุ เนื้อที่ ๓๐๘ ไร่
- พื้นที่สวนยางเขาสำนัก เนื้อที่ ๒๐๐ ไร่
- พื้นที่อ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน เนื้อที่ ๑,๐๓๐ ไร่

๓.๒ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ ๑๑ หมู่บ้าน เนื้อที่ ๒๓,๐๖๘ ไร่ ประกอบด้วย

บ้านยาบี	หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านบางมะนาว	หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านคำย	หมู่ที่ ๒ ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส

บ้านเปล	หมู่ที่ ๓	ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านเขาดันหยง	หมู่ที่ ๔	ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านใหม่-สะปอม	หมู่ที่ ๕	ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านพิกุลทอง	หมู่ที่ ๖	ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านโลกสยา	หมู่ที่ ๘	ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านโพธิ์ทอง	หมู่ที่ ๙	ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านคีรี	หมู่ที่ ๑๐	ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
บ้านตือลาฆอปลัส	หมู่ที่ ๑๑	ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส

๓.๓ พื้นที่ศูนย์สาขา ๔ ศูนย์สาขา เนื้อที่ประมาณ ๓๑.๖๓๐ ไร่ ประกอบด้วย

ศูนย์สาขาที่ ๑ โครงการสวนยางเขาดันหยง หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

ศูนย์สาขาที่ ๒ โครงการพัฒนาหมู่บ้าน ปิเนมุดอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลลูบูกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

ศูนย์สาขาที่ ๓ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์ - เกษตรมูโนะ หมู่ที่ ๔ ตำบลโหมยิต อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

ศูนย์สาขาที่ ๔ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้าน โลกอิฐ - โลกไถ ตำบลพร่อน บ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

๓.๔ พื้นที่พรุ เนื้อที่ ๒๖๑, ๘๖๐ ไร่ ประกอบด้วย เขตสงวน เขตอนุรักษ์ และ เขตพัฒนา

๓.๕ พื้นที่ที่มีพระราชดำริ ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ ดำเนินการ เช่น

- โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแหมแหม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
- โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโลกกระท่อม อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
- โครงการฟื้นฟูและพัฒนากาหรเกษตร ในเขตลุ่มน้ำบางนรา พื้นที่บ้านโลก บ้านจูโวะ อำเภอเจาะไอร้อง บ้านตอหลัง บ้านทรายขาว อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
- โครงการปรับปรุงภาวะโภชนาการของเด็ก อายุ ๐-๖๐ เดือน จังหวัดนราธิวาส
- โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

๔. ห้วงระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๕ จนถึงปัจจุบัน

๕. งบประมาณดำเนินการ

ลำดับ ที่	ส่วนราชการ (หน่วยงานดำเนินการ)	งบประมาณปกติ	ขอสนับสนุนจาก กปร.	
๑.	งานพัฒนาที่ดิน (ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงฯ)	๑๕,๐๕๑,๐๕๐.๐๐	๒๒,๑๓๗,๕๓๔.๐๐	
๒.	งานวิชาการเกษตร			
	- ศูนย์วิจัยยางนาฬิกา	๗,๕๕๘,๑๖๐.๐๐		
	- สถานีทดลองข้าวปัดธานี	๒๐๑,๑๕๐.๐๐		
๓.	งานปศุสัตว์			
	- ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นาฬิกา	๑๓๗,๗๗๕.๐๐		
	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนาฬิกา	-		
๔.	งานประมง (สถานีประมงน้ำจืดนาฬิกา)	ไม่ระบุงบประมาณ		
๕.	งานป่าไม้	๑๖,๐๓๐,๘๘๐.๐๐		
๖.	งานชลประทาน (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา คู่ม่านางนา)	๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐		๓๔,๕๐๐,๐๐๐.๐๐
๗.	งานส่งเสริมสหกรณ์ (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนาฬิกา)	๑๓๑,๐๐๐.๐๐		
๘.	งานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สำนักงานกองทุน สงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดนาฬิกา)	๔๓๐,๕๖๕.๐๐		
๙.	งานส่งเสริมการเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดนาฬิกา)	๖๑๘,๐๐๐.๐๐		
๑๐.	งานควบคุมโรคติดต่อ (งานควบคุมปราบปรามโรคติดต่อ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงฯ)	๒,๒๕๕,๓๘๐.๐๐		
๑๑.	งานศึกษานอกโรงเรียน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนาฬิกา)	๓๖๑,๕๒๐.๐๐		
๑๒.	งานพัฒนาชุมชน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนาฬิกา)	๔๓๘,๐๕๐.๐๐		
๑๓.	งานทางหลวงชนบท (สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนาฬิกา)	๒,๖๔๗,๗๓๐.๐๐		
๑๔.	งานพัฒนาฝีมือแรงงาน (ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนาฬิกา)	๕๕,๕๐๐.๐๐		
๑๕.	งานประชาสัมพันธ์ (สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดนาฬิกา)	๗๗๘,๔๐๐.๐๐		
๑๖.	งานส่งเสริมอุตสาหกรรม (โรงงานผลิตภัณฑ์กระชูด ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงฯ)	๑,๒๘๐,๐๐๐.๐๐		
๑๗.	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์		๗๓๗,๐๐๐.๐๐	
รวมงบประมาณดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๔๖		๕๓,๖๖๓,๒๐๐.๐๐	๕๗,๔๑๔,๕๓๔.๐๐	

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย

- ด้านการปรับปรุงดินเปรี้ยวและดินอินทรีย์ในพื้นที่พรุเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผลและพืชเศรษฐกิจชนิดต่าง ๆ จำนวน ๒๑ โครงการและทดสอบข้อมูลการวิจัย จำนวน ๒๑ โครงการ

- ด้านการคัดเลือกพันธุ์พืชเศรษฐกิจ การปลูกพืชร่วมยาง การปลูกไม้ดอก หม่อนไหม การวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยระบบฟาร์ม จำนวน ๓๐ โครงการ

- ด้านสุขภาพสัตว์ อาหารสัตว์ การบำรุงพันธุ์สัตว์ และการวิเคราะห์อาหารสัตว์ จำนวน

๔ โครงการ

- ด้านการประมงในพื้นที่พรุ จำนวน ๓ โครงการ

- ด้านการคัดเลือกพันธุ์ไม้พื้นฟูป่าพรุ การใช้ประโยชน์สังคมพืชป่าพรุ จำนวน ๒๐ โครงการ

- ด้านการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเท้าช้าง และรังโรคเท้าช้างในสัตว์ จำนวน ๘ โครงการ

๖.๒ แผนงานขยายผลการพัฒนา

- ด้านการปรับปรุงบำรุงและพัฒนาพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน ๑๖ กิจกรรม ๑๓,๕๕๐.๒๕ ไร่

- ด้านการพัฒนาระบบการปลูกพืชร่วมยาง การพัฒนาการเกษตรผสมผสาน การปลูกไม้ผล การปลูกข้าว การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวน ๑๒ กิจกรรม ๖๑๕ ไร่

- ด้านการเลี้ยงสัตว์ การปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ การพัฒนาสุขภาพสัตว์ จำนวน ๑๑๕ ตัว เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๓๐๐ ราย พื้นที่ ๑๐๐ ไร่

- ด้านการสาธิตการจัดการป่าพรุ การจัดหาพันธุ์ไม้หายาก การปลูกสวนรุกขชาติในโรงเรียน จำนวน ๖ แปลง ๒ งาน ๒ โรงเรียน

- ด้านการเลี้ยงปลาในหมู่บ้าน ในโรงเรียน ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ การผลิตพันธุ์ปลาเพื่อแจกจ่าย จำนวนเกษตรกรได้รับประโยชน์ ๔๓๑ ราย จำนวนปลา ๑,๒๒๐,๐๐๐ ตัว

- ด้านการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ การผลิตข้าว การถนอมและแปรรูปอาหาร

- ด้านการพัฒนาอาชีพด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน การหัตถกรรม จำนวน ๒๒๔ คน

- ด้านการรวมกลุ่มเพื่อการประกอบอาชีพ จำนวน ๑ สหกรณ์ สมาชิก ๕๕๐ คน

- ด้านการพัฒนาทักษะ และยกระดับฝีมือการทำงาน

- ด้านการให้ความรู้ในการป้องกันโรคเท้าช้าง จำนวน ๑,๑๒๕ คน

๖.๓ แผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ (การปลูกหญ้าแฝก ๖,๕๐๐,๐๐๐ กล้า)
- ด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
- ด้านการฟื้นฟูป่าพรุและการให้การศึกษาธรรมชาติ พื้นที่ ๒๕๐ ไร่

๖.๔ แผนงานพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน

- ด้านการพัฒนาเส้นทางในพื้นที่การเกษตร คูระบายน้ำ การพัฒนาเด็กในพื้นที่ทุรกันดาร
- ด้านการพัฒนาอาชีพปศุสัตว์ จำนวนสัตว์เลี้ยง ๓,๔๕๐ ตัว เกษตรกร ๑๖๐ ราย
- ด้านการพัฒนาสวนยางให้ถูกต้องตามหลักวิชาการแผนใหม่ จำนวนพื้นที่ ๖๔๐.๑๕ ไร่ เกษตรกร ๑๐๘ ราย
- ด้านการส่งน้ำ การระบายน้ำในพื้นที่การเกษตร จำนวน ๑๗,๕๒๑ ไร่
- ด้านการให้ความรู้ในการศึกษา การพัฒนาอาชีพ จำนวน ๒๒ กลุ่ม ๖๑๕ ราย
- ด้านการให้การสงเคราะห์เด็ก คนชรา และคนพิการ
- ด้านการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในชนบท ระยะทาง ๕๖,๒๓๕๐ กิโลเมตร
- ด้านการพัฒนากระบวนการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงแทนน้ำมันดีเซล

๖.๕ แผนงานบริหารจัดการ

- ให้การศึกษาดูงานแก่ส่วนราชการ นักเรียน เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจโดยทั่วไป
- ประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินงาน และคณะทำงานเกี่ยวข้องเพื่อทราบความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินการพัฒนา
- จัดนิทรรศการให้ความรู้ และเผยแพร่การดำเนินงานในโอกาสต่าง ๆ

การชลประทาน

โครงการปรับปรุงระบบระบายน้ำในเขตพระราชฐาน พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ บ้านเขาคันทรง หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๑. ที่ตั้งโครงการ

บ้านเขาคันทรง หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๒. ความเป็นมา

ด้วยงานพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ สำนักพระราชวัง ได้มีหนังสือ ที่ พว ๐๐๐๕ (ทษ)/๕ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๖ ถึงโครงการชลประทานนราธิวาส และที่ พว ๐๐๐๕ (ทษ)/๒๗ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๖ ถึงกรมชลประทาน แจ้งว่า เนื่องด้วยในเขตพระราชฐานพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ในฤดูฝนจะมีทางน้ำไหลจากเขาคันทรงผ่านเข้าไปในเขตพระราชฐานหลายสาย และมีทางน้ำไหล

บางสายกระทบกระเทือนต่อสิ่งปลูกสร้างเมื่อสายน้ำเปลี่ยนทิศทาง เช่น สายน้ำจากเขาคันทรงผ่านบ่อตักตะกอน ระบบประปาและโรงไฟฟ้าสำรองเขตพระราชฐานชั้นกลาง, ทางน้ำหน้าที่พักกองมหาดเล็กกลุ่มเหนือ และทางน้ำหลังห้องเครื่องเก่าเขตพระราชฐาน ชั้นใน เพื่อเป็นการเตรียม

การป้องกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จึงใคร่ขอให้กรมชลประทานพิจารณา ตรวจสอบ ทางน้ำและหาแนวทางป้องกันปัญหาต่อไป

๓. สภาพภูมิประเทศ

ภูมิประเทศบริเวณ ที่ขอให้พิจารณาหาทางช่วยเหลือ เป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่บนลาดเชิงเขาคันทรง อยู่ในเขตพระราชฐานพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง มีสภาพป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์

๔. สภาพลำน้ำ

ภูมิประเทศบริเวณ ทางน้ำที่ให้พิจารณาแก้ไข และป้องกันปัญหาการกัดเซาะ มีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ ทางน้ำสายที่ ๑ ตั้งอยู่ในเขตพระราชฐานชั้นกลาง เป็นทางน้ำที่อยู่ติดกับลาดเชิงเขา

รับน้ำจากเขาดันหยงผ่านท่อลอดถนน ขนาด ๑.๐๐ เมตร จำนวน ๓ แฉว ลงสู่ทางน้ำสายที่ ๑/๑ มีขนาดปากกว้างประมาณ ๒.๐๐ เมตร ลึกประมาณ ๑.๒๕ เมตร ความยาว ๕๐ เมตร สภาพปัจจุบัน กระแสน้ำที่ไหลจากเขาดันหยงได้ไหลกัดเซาะตลิ่งของทางน้ำ ทำให้มีขนาดใหญ่อขึ้น

๔.๒ ทางน้ำสายที่ ๑/๑ ตั้งอยู่ในเขตพระราชฐานชั้นกลาง เป็นทางน้ำที่อยู่ติดกับลาดเชิงเขา รับน้ำจากทางน้ำสายที่ ๑ ลงสู่คลองดินธรรมชาติ ซึ่งมีขนาดปากกว้างประมาณ ๔-๑๓ เมตร ลึกประมาณ ๑.๓๐-๒.๒๐ เมตร ยาวรวม ๒๕๐ เมตร โดยทางน้ำจะไหลผ่านด้านข้างอาคารบ่อตกตะกอน ระบบประปาและโรงไฟฟ้าแรงสูง แล้วไหลผ่านท่อลอดถนน ขนาด ๑.๐๐ เมตร จำนวน ๔ แฉว ลงสู่ทะเลพื้นทางน้ำมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย สภาพปัจจุบันกระแสน้ำที่ไหลจากเขาดันหยง ได้ไหลกัดเซาะตลิ่งคลองบางส่วนทำให้คลองมีขนาดใหญ่อขึ้น และบางส่วนได้ไหลกัดเซาะตลิ่งหินก่อ บริเวณด้านข้างอาคารบ่อตกตะกอน ระบบประปา และตลิ่งฝั่งอาคารโรงไฟฟ้าแรงสูง ทำให้หินก่อแตกเสียหาย ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ของพระตำหนักฯ ได้ดำเนินการซ่อมแซมแล้วเสร็จ ประกอบกับบริเวณ ท่อลอดถนน เดิมด้านปลายคลองติดกับทะเล เมื่อถึงฤดูมรสุมจะมีทรายจากทะเลถูกคลื่นพัดไหล เข้ามาทับถมเต็มในท่อ ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน

๔.๓ ทางน้ำสายที่ ๒ ตั้งอยู่ในเขตพระราชฐานชั้นกลาง เป็นทางน้ำที่อยู่ติดกับลาดเชิงเขา รับน้ำจากเขาดันหยงผ่านท่อลอดถนน ขนาด ๑.๐๐ เมตร จำนวน ๓ แฉว ลงสู่ทางน้ำสายที่ ๑/๑ มีขนาดปากกว้างประมาณ ๒.๐๐ เมตร ลึกประมาณ ๑.๒๕ เมตร ความยาว ๕๐ เมตร สภาพปัจจุบัน กระแสน้ำที่ไหลจากเขาดันหยงได้ไหลกัดเซาะตลิ่งของทางน้ำ ทำให้มีขนาดใหญ่อขึ้น

๔.๔ ทางน้ำสายที่ ๓ ตั้งอยู่ในเขตพระราชฐานชั้นใน เป็นทางน้ำที่อยู่ติดกับลาดเชิงเขา รับน้ำจากเขาดันหยงแล้วไหลลงสู่ทางระบายน้ำเดิม ซึ่งเป็นหินก่อ ขนาดปากกว้างประมาณ ๐.๘๕-๒.๐๐ เมตร ลึกประมาณ ๐.๓๐-๑.๐๐ เมตร แล้วไหลลงสู่คลองด้านล่างออกสู่ทะเล โดยมีอาคารที่พักกรมราชองครักษ์ อาคารห้องเครื่องเก่าและอาคารการเงิน ตั้งอยู่ฝั่งขวาติดกับทางระบายน้ำ สภาพปัจจุบัน เมื่อถึงฤดูฝนกระแสน้ำที่ไหลจากเขาดันหยงจะไหลบ่าล้นทางระบายน้ำเดิมเข้าท่วมอาคารที่พัก และโรงเรือนต่าง ๆ ทำให้ได้รับความเสียหายเป็นประจำทุกปี

๔.๕ ทางน้ำสายที่ ๔ ตั้งอยู่ในเขตพระราชฐานชั้นกลาง เป็นทางน้ำที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบเชิงเขา รับน้ำจากเขาดันหยงลงสู่คลองดินเดิม ซึ่งมีขนาดปากกว้างประมาณ ๓-๘ เมตร ลึกประมาณ ๐.๕๐-๑.๘๐ เมตร ยาวรวม ๒๕๐ เมตร ไหลผ่าน ท่อลอดถนน ในเขตพระราชฐาน ขนาด ๑.๐๐ เมตร จำนวน ๓ แฉว แล้วไหลผ่านท่อลอดถนนบริเวณที่พัก ตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งมีขนาดท่อ ๑.๐๐ เมตร จำนวน ๒ แฉว ลงสู่ทะเล โดยมีเสารั้วอาคาร ป้อมยาม เสาไฟฟ้าและอาคารที่พัก ตั้งอยู่ฝั่งซ้าย และ

ชาวใกล้กับคลองพื้นที่ทางน้ำจะเป็นดินร่วนปนทรายที่มีหินลอยบางส่วน สภาพปัจจุบันในฤดูฝน กระแสน้ำที่ไหลจากเขาดันหยงได้ไหลกัดเซาะคั้งของคลองบางส่วน บริเวณใกล้กับอาคารต่างๆ ทำให้ คลองมีขนาดใหญ่อขึ้น และบางส่วนได้ไหลเอ่อล้นข้ามถนนไปกัดเซาะกันดินข้างถนนลาดยาง เสียหาย ทั้งนี้เนื่องจากมีตะกอนทรายที่ไหลจากเขามาทับถมในคลองเป็นจำนวนมากทำให้ไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน

๕. ลักษณะโครงการ

จากการตรวจสอบสภาพพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และนายอนันต์ เอียดเห็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์แล้ว กรมชลประทานได้สนองโดยการก่อสร้างระบบระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ ภายในพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ จำนวน ๔ สาย รายละเอียดโครงการดังนี้

๕.๑ ข้อมูลอุทกวิทยา

- พื้นที่รับน้ำ	๐.๕๐	ตารางกิโลเมตร
- ประมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี (ปี ๒๕๓๕-๒๕๔๔)	๒,๖๕๔	มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีที่ไหลผ่าน	๘๐๘.๐๗๗	ลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำหลากสูงสุด	๐.๘๖	ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๕.๒ ระบบระบายน้ำและอาคารประกอบ

- ที่ตั้ง พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ บ้านเขาดันหยง หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- แผนที่มาตราส่วน ๑:๒๕,๐๐๐ ระวัง ๕๓๒๑ I NW และ ๕๓๒๑ I NE
- รางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายที่ ๑ ความยาว ๕๐ เมตร
- รางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายที่ ๑/๑ ความยาว ๒๒๕ เมตร
- รางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายที่ ๒ ความยาว ๕๐ เมตร
- รางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายที่ ๓ ความยาว ๑๑๘ เมตร
- รางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กสายที่ ๔ ความยาว ๒๒๖ เมตร
- ท่อลอดถนน ขนาด ๑.๐๐ เมตร ๔ แถว จำนวน ๑ แห่ง

๖. งบประมาณค่าก่อสร้าง

งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๕,๔๘๔,๐๐๐ บาท โดยได้รับการสนับสนุน งบประมาณจากสำนักงาน กปร. ปี ๒๕๔๖

๗. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับสิ่งปลูกสร้างต่างๆของพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ เนื่องจากการกัดเซาะของกระแสน้ำ
- เพื่อช่วยให้การระบายน้ำภายในพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
- เพื่อช่วยลดปัญหาน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมอาคาร โรงเรือนต่างๆ ของพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์
- เพื่อเก็บกักรักษาระดับน้ำบนคลองไว้ใช้ประโยชน์ทำกิจกรรมต่างๆ ภายในเขตพระราชฐาน
- เพื่อบรรเทาปัญหาทรายจากทะเลถูกคลื่นพัดไหลเข้าท่วมตลอดถนน

๘. แบบที่ใช้ในการก่อสร้าง

แบบก่อสร้างโครงการใช้แบบหมายเลข ๑๕๔๑๖๓, ๑๕๔๑๖๔, ๑๕๔๑๖๕, ๗๑๒๔๐ และ ๗๒๖๐๖

๙. ผลดำเนินงานก่อสร้าง

ผลการดำเนินการก่อสร้าง ถึงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ได้ผลงาน ๘๐ %

โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านไอจือเราะ หมู่ที่ ๕ ตำบลมาโมง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

๑. ที่ตั้งโครงการ

บ้านไอจือเราะ หมู่ที่ ๕ ตำบลมาโมง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

๒. ความเป็นมา

ด้วยสำนักพระราชเลขธิการได้มีหนังสือที่ รล ๐๐๑๐/๗๒๔๔ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและสมาชิกสภาซีพีที่บ้านโตะโม่ หมู่ที่ ๓ ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส โดยมีวิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน, นายช่างใหญ่ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ, ผู้อำนวยการสำนักงานกิจกรรมพิเศษ และเจ้าหน้าที่โครงการ ชลประทานนราธิวาส พร้อมด้วยผู้ช่วยเลขธิการสำนักงาน กปร. เฝ้ารับเสด็จ

ในการนี้ทรงมีพระราชดำริจะพระราชทานความช่วยเหลือเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรของราษฎรบ้านไอจือเราะ ตำบลมาโมง อำเภอสุคิริน แต่ต้องให้กรมชลประทาน พิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งสภาพพื้นที่ และงบประมาณในการดำเนินการว่าจะดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไรก็ตามที่นายมะนาวี คือละ ผู้ใหญ่บ้านบ้านไอจือเราะ และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ตำบลมาโมง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ได้ขอพระราชทานความช่วยเหลือ ทั้งนี้เนื่องจากราษฎรได้รับความเดือดร้อนเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการเกษตร

๓. สภาพภูมิประเทศ

บ้านไอจือเราะ หมู่ที่ ๕ ตำบลมาโมง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ที่ร้องขอโครงการรายละเอียดข้อมูลภูมิประเทศมีดังนี้

บริเวณขอบเขตโครงการที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเทือกเขาสาลาบาตา เป็นที่ราบเชิงเขามีคลองไอจือเราะกว้างประมาณ ๖-๘ เมตร ความลึกจากตลิ่งถึงท้องคลองประมาณ ๒.๐๐ เมตร ความลาดข้างของลำน้ำ ๑:๕๐.๐๐๐ ลักษณะดินเป็นดินทรายน้ำไหลตลอดปี

๔. สภาพลำน้ำ

ภูมิประเทศบริเวณลำน้ำที่ราษฎรต้องการให้ก่อสร้างอาคารชลประทาน คือ คลองไอจือเราะ เป็นลำน้ำธรรมชาติขนาดเล็ก ต้นกำเนิดจากเทือกเขา จือโก๊ะจะมีน้ำไหลเฉพาะในฤดูฝน ในฤดูแล้งจะไม่มีน้ำ

๕. ลักษณะโครงการ

สำนักงานกิจกรรมพิเศษ และเจ้าหน้าที่โครงการชลประทานราชวาส ได้ตรวจสภาพพื้นที่และพบกับ นายพินิจ คือละ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมอโง และ นายมะนาวิ คือละ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ บ้านไอจือเราะ พร้อมด้วยราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนแล้วพบก่อกองไอจือเราะ ซึ่งมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาจือโก๊ะ มีปริมาณน้ำน้อยไม่เพียงพอ น้ำจะไหลเฉพาะในช่วงฤดูฝนเท่านั้น จึงได้พิจารณาแหล่งน้ำจากคลองอัยกือรี ซึ่งกรมชลประทานได้ก่อสร้างฝายไอร์ตีมุงพร้อมระบบท่อส่งน้ำไว้แล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อส่งน้ำให้กับราษฎรบ้านไอร์ตีมุงและบ้านใกล้เคียง ซึ่งมีปริมาณน้ำต้นทุนที่เพียงพอและมีน้ำเส้นฝายตลอดทั้งปี ตามรายละเอียดดังนี้

5.1 ข้อมูลอุทกวิทยา

- พื้นที่รับน้ำฝนเหนือฝาย ๖.๕ ตารางกิโลเมตร
- ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี (๒๕๓๕-๒๕๔๔) ๒,๖๐๕ มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีที่ไหลผ่านหัวงาน ๑๐.๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำหลากสูงสุดลูกบาศก์เมตร วินาที

๕.๒ ฝายทดน้ำไอร์ตีมุง

- ที่ตั้งฝายทดน้ำไอร์ตีมุง หมู่ที่ ๘ ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส พิกัด ๔๘N QG ๘๗๘-๔๑๔ แผนที่มีมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ระวัง ๕๓๒๐ IV
- ฝายทดน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดสูง ๑.๘๐ เมตร ยาว ๑๘.๐๐ เมตร จำนวน ๑ แห่ง
- ท่อส่งน้ำซีเมนต์ใยหิน (AC) ขนาด ๐.๒๐ เมตร ๘.๑๕๕ เมตร
- ถังเก็บน้ำขนาดความจุ ๑๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๓ แห่ง

๕.๓ รายละเอียดโครงการและอาคารประกอบ

- ระบบส่งน้ำท่อ PVC ขนาด ๐.๑๐ และ ๐.๑๕ เมตร รวมความยาว ๖.๘๐๐ เมตร

- ถังเก็บน้ำ-กรองน้ำขนาดความจุ ๑๐,๐๐๐ ลิตร
ที่บลาซาเซและโรงเรียน ตาดีกา จำนวน ๑ แห่ง
- จุดจ่ายน้ำ ๒๑ แห่ง

๖. งบประมาณค่าก่อสร้าง

งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๖.๕๒๕,๐๐๐.- บาท โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน กปร ปี ๒๕๔๖

๗. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถส่งน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค ให้ราษฎรบ้านไอจือเราะ หมู่ที่ ๕ ตำบลมาโมง จำนวน ๗๕ ครัวเรือน ประชากร ๓๗๘ คน บลาซาเซ และ โรงเรียนตาดีกา จำนวน ๑ แห่ง

๘. แบบที่ใช้นในการก่อสร้าง

ก่อสร้างโครงการใช้แบบหมายเลข ๐๑๔๖๔-๖๕, ๗๐๑๒๔, ๗๖๑๕๗ และ ๗๕๕๓๒

๙. ผลดำเนินงานก่อสร้าง

ผลการดำเนินการก่อสร้าง ถึงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ได้ผลงาน ๖๐ %

๑๐. การดำเนินการบริหารจัดการน้ำ

๑๐.๑ ได้ดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบของโครงการ พร้อมรับฟังความคิดเห็นด้านต่าง ๆ จากรายกรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ (Public Hearing) แล้วเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

๑๐.๒ ได้ดำเนินการประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ พร้อมทั้งร่างกฎระเบียบการใช้น้ำเพื่อสร้างความสามัคคี ความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖

โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎร หมู่ที่ ๒, ๕ และ หมู่ที่ ๖ อันเนื่องมาจากพระราชดำริฝายทดน้ำบ้านกาเต็ง หมู่ที่ ๖ ตำบลกาลิซา อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๑. ที่ตั้งโครงการ

บ้านกาเต็ง หมู่ที่ ๖ ตำบลกาลิซา อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๒. ความเป็นมา

ด้วยสำนักราชเลขาธิการ ได้มีหนังสือที่ รล ๐๐๑๐/๓๒๔๕ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ แจ้งว่าเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและสมาชิกสภาชีพที่บ้านคลองระ หมู่ที่ ๓ ตำบลบาเราะห์ใต้ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

นั้น มีวิสาหกรรใหญ่ๆ กรมชลประทาน, นายช่างใหญ่ ฝายกิจกรรมพิเศษ, ผู้อำนวยการสำนักงาน กิจกรรมพิเศษ และเจ้าหน้าที่โครงการชลประทาน นราธิวาส พร้อมด้วยผู้อำนวยการกองประสานงาน โครงการ ๔ สำนักงานกปร. เฝ้ารับ เสด็จฯ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชดำริจะพระราชทานความช่วยเหลือ

เรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรของราษฎรในเขตตำบลกาลิซาอำเภอระแงะ ตามที่ นายยูโซ๊ะ คอเลาะ ผู้แทนกลุ่มทำนา ๓ หมู่บ้าน (บ้านกาเต็ง, บ้านกาหน๊ะ, บ้านกาลิซา) ตำบลกาลิซา อำเภอ ระแงะ จังหวัด นราธิวาส ได้ขอพระราชทานความช่วยเหลือเนื่องจากมีปัญหาขาดแคลนน้ำไม่สามารถทำนาได้มาเป็นเวลา ๔ ปี แล้ว แต่ต้องให้กรมชลประทานพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งสภาพพื้นที่ และงบประมาณ ในการ ดำเนินการว่าจะดำเนินการได้หรือไม่อย่างไร ถ้าสามารถช่วยเหลือได้จะเป็นประโยชน์แก่ราษฎรอย่างมาก

๓. สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศบริเวณที่นายยูโซ๊ะ คอเลาะ ผู้แทนกลุ่มทำนา ๓ หมู่บ้าน (บ้านกาเต็ง, บ้านกาหน๊ะ และบ้านกาลิซา) ร้องขอให้ช่วยเหลือเป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่นารวมประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ มีสวนผลไม้มีอยู่ด้านเหนือของอาคารทดน้ำ กสช. สร้างปี ๒๕๑๘ ซึ่งปัจจุบันชำรุดใช้งานไม่ได้

๔. สภาพลำน้ำ

คลองกาเต็งลำน้ำธรรมชาติมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะเข็บขนาดกว้างประมาณ ๘ - ๑๐ เมตร ความลึกจากตลิ่งถึงท้องคลองประมาณ ๒-๓ เมตร ความลาดเทของลำน้ำ ๑:๕,๐๐๐ ลักษณะท้องน้ำเป็นดินทราย มีน้ำไหลตลอดปี ช่วงฤดูฝนน้ำล้นตลิ่ง

๕. ลักษณะโครงการ

จากการตรวจพื้นที่ ร่วมกับ เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และนายยูโซ๊ะ คอละฮะ ผู้แทนกลุ่มทำนา ๓ หมู่บ้าน นายอหาม๊ะ คือริ๊ะ โต๊ะอิหม่าม และ นายมะซอริ๊ะ ตีโง๊ะ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ พร้อมด้วยราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนทราบว่าในอดีตราษฎรสามารถทำนาได้โดยใช้น้ำจากฝายทดน้ำบริเวณบ้านกาเต็ง เป็นอาคารทดน้ำ กสช. สร้างประมาณปี ๒๕๑๘ โดยก่อสร้างฝาย ปิดคลองกาเต็งเพื่อเก็บกักและทดระดับน้ำเข้าพื้นที่เพื่อให้ราษฎรทำนาพื้นที่ประมาณ ๑,๓๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๔๑ อาคารดังกล่าวชำรุดถูกกระแสน้ำกัดเซาะทำให้ไม่สามารถทดน้ำได้ ราษฎรจึงประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการทำนา กรมชลประทานได้สนองพระราชดำริ โดยการก่อสร้างฝายทดน้ำคอนกรีต เสริมเหล็กและระบบส่งน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือนร้อนของราษฎร มีรายละเอียดโครงการดังนี้

๕.๑ ข้อมูลอุทกวิทยา

- พื้นที่รับน้ำเหนืออาคารหัวงาน	๕.๐๐	ตารางกิโลเมตร
- ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี	๒,๘๐๔.๓๒	มิลลิเมตร
- ปริมาณฝนสูงสุดใน ๑ วัน	๓๒๕.๘๐	มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำที่ไหลผ่านทั้งปี	๑๖.๓๐	ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำหลากสูงสุด	๘.๖๐	ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๕.๒ ฝายทดน้ำและอาคารประกอบ

- ฝายทดน้ำ คสล.พร้อมอาคารประกอบ สูง ๒.๐๐ เมตร ยาว ๒๐.๐๐ เมตร
- คันกันน้ำฝั่งซ้าย-ขวา ขนาดหลังคันกว้าง ๑.๐๐ เมตร ยาวรวม ๖๖๕ เมตร

๕.๓ ระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ

- คลองส่งน้ำฝั่งซ้ายรูปตัว U ขนาดกันกว้าง ๐.๘๐ ม. ลึก ๐.๖๕ ม. , กว้าง ๐.๗๐ ม. ลึก ๐.๖๐ ม. และกว้าง ๐.๕๕ ม. ลึก ๐.๔๕ ม. ยาวรวม ๒,๕๐๐ เมตร

๖. งบประมาณค่าก่อสร้าง

งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๖,๘๗๔,๐๐๐ บาท โดยได้รับงบการสนับสนุนงบประมาณ จากสำนักงาน กปร. ปี ๒๕๔๖

๓. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถส่งน้ำให้ราษฎรหมู่ที่ ๖ บ้านกาแดงและหมู่ที่ ๒ บ้านกาลิชาบางส่วน ทำนาได้ ๑,๓๐๐ ไร่ เพียงพอตลอดปี ตลอดจนเป็นแหล่งประมงของชุมชนด้วย

๘. แบบที่ใช้ในการก่อสร้าง

แบบก่อสร้างโครงการฯ ใช้แบบหมายเลข ๑๘๕๒๓๐-๓๒,๓๐๐๔๘-๔๕, ๑๖๕๕๓๕-๓๖ และ ๘๒๘๒๔

๙. ผลดำเนินงานก่อสร้าง

ผลการดำเนินการก่อสร้าง ถึงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ได้ผลงาน ๔๕ %

๑๐. การดำเนินงานบริหารจัดการน้ำ

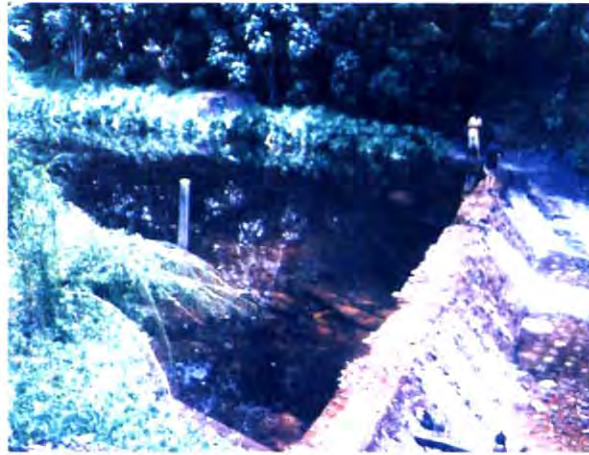
๑๐.๑ ได้ดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบ ของโครงการพร้อมรับฟังความคิดเห็นด้านต่าง ๆ จากรายการที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ (Public Hearing) แล้วเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕

๑๐.๒ ได้ดำเนินการประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

๑๐.๓ ได้ดำเนินการเรื่องการจัดตั้งระเบียบและกฎข้อบังคับ การใช้น้ำเพื่อสร้างความสามัคคีและ ความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้วเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖

โครงการจัดหาความช่วยเหลือราษฎรบ้านอินอ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านอินอ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๑. ที่ตั้งโครงการ

บ้านอินอ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๒. ความเป็นมา

ด้วยสำนักราชเลขาธิการได้มีหนังสือที่ รล ๐๐๑๐/๓๒๔๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ แจ้งว่าเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรและสมาชิกศิลปาชีพที่บ้านกาหลง หมู่ที่ ๑ ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส โดยมีวิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน, นายช่างใหญ่ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ, ผู้อำนวยการสำนักงานกิจกรรมพิเศษ และเจ้าหน้าที่โครงการชลประทานนราธิวาส พร้อมด้วยผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการ 4 สำนักงาน กปร. เฝ้ารับเสด็จ

ในการนี้ทรงมีพระราชดำริจะพระราชทานความช่วยเหลือเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ของราษฎรบ้านอินอ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร แต่ต้องให้กรมชลประทานพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งสภาพพื้นที่และงบประมาณในการดำเนินการว่าจะดำเนินการได้หรือไม่อย่างไร ตามที่นายมะกอแข็ง มูดอ ผู้ใหญ่บ้านอินอ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีสาคร และคณะ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ได้ขอพระราชทาน ความช่วยเหลือให้แก่ราษฎรบ้านอินอ เนื่องจากได้รับความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค ขอพระราชทานให้กรมชลประทานช่วยดำเนินการทำระบบประปาหมู่บ้านให้

๓. สภาพภูมิประเทศ

ภูมิประเทศบริเวณที่ราษฎรร้องขอให้พิจารณาหาทางช่วยเหลือ เป็นพื้นที่ราบตั้งอยู่ใกล้แม่น้ำสายบุรี อยู่ในเขตตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำสวน ผลไม้ และสวนยางพารา

๔. สภาพลำนน้ำ

ภูมิประเทศบริเวณลำนน้ำที่ราษฎรต้องการให้ก่อสร้างอาคารชลประทาน คือ ห้วยสะกูปา มีต้นกำเนิดจากเขาฮารา ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอศรีสาคร มีลำนน้ำสาขาย่อยไหลมารวมกับ ห้วยสะกูปาไหลผ่านบ้านไอร์ฮูส บ้านลูเบตะบิงแล้วไหลลงสู่แม่น้ำสายบุรีที่บ้านอินอ

๕. ลักษณะโครงการ

จากการตรวจสอบสภาพพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และนายมะกอเซ็ง สา และ ผู้ใหญ่บ้านอินอ และนายมะรอปี คือรามแม ประธานกองทุนหมู่บ้าน และอดีตสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสาคร พร้อมด้วยราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนแล้ว กรมชลประทานได้สนองพระราชดำริโดยการก่อสร้าง ระบบส่งน้ำและพร้อมอาคารประกอบจากฝายทดน้ำบ้านไอร์แยง ซึ่งกรมชลประทานได้ก่อสร้างไว้แล้วปี ๒๕๓๓ มีรายละเอียดโครงการ ดังนี้

๕.๑ ข้อมูลอุทกวิทยา

- พื้นที่รับน้ำเหนือฝาย ๒๑ ตารางกิโลเมตร
- ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี (ปี ๒๕๓๕-๒๕๔๔) ๒,๓๑๔ มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีที่ไหลผ่านหัวงาน ๓๓.๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำหลากสูงสุด ๑๐๒ ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๕.๒ ฝายทดน้ำบ้านไอร์แยงและอาคารประกอบ

- ที่ตั้งฝายทดน้ำบ้านไอร์แยง หมู่ที่ ๓ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
- พิกัด ๔๗N QG ๗๔๗-๗๘๑ แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ระวัง ๕๒๒๑ II และ ๕๓๒๑ III
- ปรับปรุงฝายทดน้ำหินก่อ ขนาดสูง ๑.๕๐ เมตร ๑ แห่ง สันฝายยาว ๒๑.๕๐ เมตร เป็นขนาดสูง ๒.๐๐ เมตร สันฝายยาว ๒๕.๕๐ เมตร

๕.๓ ระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ

- ท่อส่งน้ำเหล็กถาบสังกะสี ขนาด ๑.๒๐ เมตร ยาว ๕๐ เมตร
- ท่อส่งน้ำ PVC ขนาด ๑.๒๐ และ ๐.๑๕ เมตร ยาว ๘,๘๓๐ เมตร
- ถังเก็บน้ำขนาดความจุ ๑๐,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ แห่ง (ที่โรงเรียนตาดีกา และศูนย์เด็กเล็กบ้านกำปังบารู)
- จุดจ่ายน้ำ จำนวน ๖๔ แห่ง

๖. งบประมาณค่าก่อสร้าง

งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๒,๕๕๘,๖๐๐ บาท โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน กปร. ปี ๒๕๔๖

๗. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- สามารถส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านอื่นอ ให้มีน้ำใช้สำหรับอุปโภค-บริโภค ราษฎร จำนวน ๕๒ ครัวเรือน ประชากร ๓๓๑ คน โรงเรียนตาดิกา ๑ แห่ง และศูนย์เด็กเล็กบ้านกำแพงบารู ๑ แห่ง
- สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำให้แก่ราษฎรบ้านไอร้งูโจ๊ะ บ้านกำแพงบารู บ้านยาแลเบาะและบ้านไอร้งูซุง ให้มีน้ำใช้สำหรับอุปโภค-บริโภคอย่างเพียงพอ ราษฎร จำนวน ๑๕๓ ครัวเรือน ประชากร ๕๘๑ คน

๘. แบบที่ใช้ในการก่อสร้าง

แบบก่อสร้างโครงการใช้ แบบหมายเลข ๑๘๕๓๐๖-๑๘๕๓๐๕, ๑๘๕๓๑๒-๑๘๕๓๑๓, ๑๑๐๕๐๗, ๓๐๑๒๔, ๓๖๑๕๗ และ ๓๕๕๓๒

๙. ผลดำเนินงานก่อสร้าง

ผลการดำเนินการก่อสร้าง ถึงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ได้ผลงาน ๒๐ %

๑๐. การดำเนินการบริหารจัดการน้ำ

๑๐.๑ ได้ดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบของโครงการพร้อมรับฟังความคิดเห็นด้านต่าง ๆ จากรายกรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ (Public Hearing) และได้ดำเนินการประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านสันติสุข ๒ และบ้านไอร์วอ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านสันติสุข ๒ และบ้านไอร์วอ หมู่ที่ ๑ ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๑. ที่ตั้งโครงการ

บ้านสันติสุข ๒ และบ้านไอร์วอ หมู่ที่ ๑ ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๒. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๔ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านสันติสุข ๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ได้มีพระราชดำริกับนายนายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการฝ่ายกิจกรรมพิเศษ สำนักพระราชวัง ให้กรมชลประทานพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือราษฎรเรื่องน้ำอุปโภค-บริโภคต่อไป

๓. สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศบริเวณที่ตั้งบ้านสันติสุข ๒ และบ้านไอร์วอที่พิจารณาหาทางช่วยเหลืออยู่บนพื้นที่สูงในเขตตำบลกาหลง ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ และสวนยางพารา

สภาพภูมิประเทศบริเวณต้นน้ำ คือ ลำน้ำสาขาของคลองอัยบือราเป็นลำน้ำที่มีน้ำไหลตลอดทั้งปี มีภูเขาล้อมรอบแนวช่องเขา เป็นเส้นทางผ่านของลำน้ำยอดเขาสูงสุดของลำน้ำ (ต้นน้ำ) อยู่ที่บริเวณบ้านสันติสุข ๑ อยู่ที่ระดับ +๘๕๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล ปานกลาง พื้นที่ลุ่มน้ำมีความลาดเทจากทิศใต้ ไปทางทิศเหนือ

๔. สภาพลำน้ำ

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงต่ำสลับกัน ในท้องที่อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส โดยมีลำน้ำสาขาของคลองอัยบือรา ซึ่งเป็นลำน้ำธรรมชาติมีต้นกำเนิดที่บริเวณบ้านสันติสุข ๑ เป็นลำน้ำหลัก การไหลของลำน้ำในลำน้ำสายต่าง ๆ มีลักษณะขึ้นเร็วลงเร็วตามลักษณะ

สภาพภูมิประเทศที่มีความลาดชันสูง ลำห้วยมีร่องรอยการกัดเซาะรุนแรง และคดโค้งเป็นช่วงๆ ปริมาณน้ำท่าที่ไหลขึ้นอยู่กับสภาพฝนที่ตกในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ ถ้ามีฝนตกมากก็มีน้ำไหลหลากในลำน้ำเป็นจำนวนมาก หากฝนตกน้อยก็จะมีน้ำไหลหลากน้อยด้วย แต่ในลำน้ำมีน้ำไหลตลอดทั้งปี

๕. ลักษณะโครงการ

จากการตรวจสอบสภาพพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานปร. กรมชลประทานพิจารณา ดำเนินการวางระบบท่อส่งน้ำจากฝายผันน้ำบ้านสายบน เพื่อส่งน้ำช่วยเหลือการอุปโภค - บริโภค ของราษฎรบ้านสันติสุข ๒ และบ้านไอร่ว

๕.๑ ข้อมูลเบื้องต้น

๕.๑.๑ ข้อมูลอุทกวิทยา

- พื้นที่รับน้ำเหนือฝาย

๒.๕ ตารางกิโลเมตร

- ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี

(ปี ๒๕๓๕ - ๒๕๔๔) ๒,๓๑๔ มิลลิเมตร

- ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยที่ไหล

ผ่านหัวงาน ๒.๑๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

- ปริมาณน้ำหลากสูงสุด

๓.๓๗ ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๕.๑.๒ ฝายผันน้ำบ้านสายบน

- ที่ตั้งฝายผันน้ำบ้านสายบน หมู่ที่ ๑

ตำบลกาหลง อำเภอสรีสาคร จังหวัดนราธิวาส พิกัด ๔๗ N QG ๖๖๘ - ๘๖๕ แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ระวัง ๕๒๒๑ II

- ฝายทดน้ำหินก่อขนาดสูง ๒.๕๐ เมตร ยาว ๑๕.๐๐ เมตร ๑ แห่ง

- ท่อระบายน้ำหินก่อ ขนาดสูง ๒.๕๐ เมตร ยาว ๑๕.๐๐ เมตร ๑ แห่ง

- ท่อระบายทราย ขนาด ๐.๓๐ เมตร ๑ แห่ง

- ท่อส่งน้ำซีเมนต์ใยหิน ขนาด ๐.๒๐ และ ๐.๑๕ ยาวรวม ๕.๖๐๐ เมตร

- ถังเก็บน้ำขนาดความจุ ๑๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๒ แห่ง

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961148849

๕.๑.๓ ระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ

- ท่อ PVC ขนาด ๑.๒๐ เมตร	ยาว	๓.๕๐๐	เมตร
- ท่อ PVC ขนาด ๑.๑๕ เมตร	ยาว	๓.๑๕๕	เมตร
	รวม	<u>๖.๖๕๕</u>	เมตร
- BLOW OFF ขนาด ๑.๒๐ เมตร	จำนวน	๕	แห่ง
- BLOW OFF ขนาด ๑.๑๕ เมตร	จำนวน	๑๔	แห่ง
- AIR RELEASE VALVE ขนาด ๒๕ มิลลิเมตร	จำนวน	๒๔	แห่ง
- GATE VALVE ขนาด ๑.๑๕ เมตร	จำนวน	๒	แห่ง

๖. งบประมาณค่าก่อสร้าง

งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๑,๘๕๕,๐๐๐ บาท โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน กปร. ในปี ๒๕๔๖

๗. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อบรรเทาการขาดแคลนน้ำ สำหรับการอุปโภค-บริโภคของราษฎร จำนวน ๓ หมู่บ้าน ๔๕ ครัวเรือน ๑๔๕ คน ในเขต ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร ซึ่งประกอบด้วย บ้านสันติสุข ๒, บ้านกาหลง และบ้านไอร้อ

- เพื่อบรรเทาการขาดแคลนน้ำ สำหรับการอุปโภค-บริโภคของเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลกาหลง ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น

- เพื่อนำน้ำมาใช้เสริมการเพาะปลูกพืชในฤดูแล้งของราษฎร เช่น พืชผักสวนครัว เป็นต้น

- เป็นการเสริมนโยบายรัฐบาลในด้านการจัดหาอุปโภค-บริโภคให้ครบ ทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ

- เป็นการเสริมนโยบายรัฐบาลในด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน

๘. แบบที่ใช้ในการก่อสร้าง

แบบก่อสร้างโครงการใช้แบบ หมายเลข ๑๘๕๕๖๒-๖, ๗๐๑๒๔, ๗๖๑๕๗ และ ๗๕๕๓๒

๕. ผลดำเนินการก่อสร้าง

ผลการดำเนินการก่อสร้าง ถึงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ได้ผลงาน ๑๐๐ %

๑๐. ผลการดำเนินงาน บริหารจัดการน้ำ

๑๐.๑ ได้ดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบของโครงการพร้อมรับฟังความคิดเห็นด้านต่าง ๆ จากรายการที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ (Public Hearing) แล้วเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕

๑๐.๒ ได้ดำเนินการประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๖

๑๐.๓ ได้ดำเนินการประชุมจัดตั้งระเบียบและกฎข้อบังคับการใช้น้ำ เพื่อสร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้ว เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๖

โครงการท่อระบายน้ำบ้านโคกมาแจและระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโคกมาแจ หมู่ที่ ๖ ตำบลลูโป๊ะบือซา อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

๑. ที่ตั้งโครงการ

บ้านโคกมาแจ หมู่ที่ ๖ ตำบลลูโป๊ะบือซา อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

๒. ความเป็นมา

ด้วยสำนักพระราชพิธีการได้มีหนังสือที่ รล ๐๐๐๕/๐๕๗๘๑ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้มีหนังสือที่ นร ๑๐๐๘/๑๘๓๕ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ขอให้กรมชลประทานพิจารณากรณี นายมะสาและ ปะดอมะ กำนันตำบลลูโป๊ะบือซา และนายอัปคุลาเต๊ะ มะดีเยาะ ผู้ใหญ่บ้านโคกมาแจ ตำบลลูโป๊ะบือซา อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส ได้มีหนังสือขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณให้สร้างทำนบกั้นน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎรบ้านโคกมาแจ หมู่ที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าของที่นา จำนวน ๗๕ ไร่ พื้นที่นา ประมาณ ๖๕๐ ไร่ ปัจจุบันประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับทำนา เนื่องจากทำนบกั้นน้ำเดิมพังถล่มน้ำไม่ได้ช่วงฝนตกหนักน้ำจะท่วมนาข้าวเสียหาย แต่พอฝนหยุดน้ำจะแห้งไม่มีน้ำทำนาได้รับความเดือดร้อนมาก และหากมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะประการใด ขอให้แจ้งสำนักพระราชพิธีการเพื่อจะได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาประกอบพระราชดำริต่อไป

ต่อมาสำนักพระราชพิธีการได้มีหนังสือที่ รล ๐๐๑๐/๗๒๓๘ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้าน โคกมาแจ หมู่ที่ ๖ ตำบลลูโป๊ะบือซา อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระราชดำริพระราชทาน ความช่วยเหลือ โดยขอให้กรมชลประทานพิจารณาความ ช่วยเหลือก่อสร้างเป็นอาคารท่อระบายน้ำพร้อม ระบบส่งน้ำตาม ความเหมาะสม ของพื้นที่และ งบประมาณ ในการดำเนินการต่อไป

๓. สภาพภูมิประเทศ

ภูมิประเทศบริเวณที่ราษฎรร้องขอให้พิจารณาหาทางช่วยเหลือเป็นพื้นที่นาบริเวณขอบพรุบาจะอยู่ในเขตตำบลลูโบ๊ะบือซา อำเภอวัง อารายราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำนาทำสวนไม้ผล และสวนยางพาราบางส่วน

๔. สภาพลำน้ำ

ภูมิประเทศบริเวณลำน้ำที่ราษฎรต้องการให้ก่อสร้างอาคารชลประทานทดแทนทำนบกั้นน้ำเดิมที่ชำรุด คือ คลองลูโบ๊ะบือซามีต้นกำเนิดจากเขาบูละ ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอวัง มีลำน้ำสาขาย่อย คือ คลองช็องกา และคลองลูโบ๊ะปาวไหลมารวมกับคลองลูโบ๊ะบือซาไหลผ่านบ้านโคกมาแจแล้วไหลลงสู่คลองกาเค็งสภาพน้ำทำมีน้ำไหลเกือบตลอดทั้งปี

๕. ลักษณะโครงการ

จากการตรวจสอบสภาพพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.และ นายมะสาและ ปะดอมะ กำนันตำบลลูโบ๊ะบือซา, นายบิคีดิยาฯ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลูโบ๊ะบือซา พร้อมด้วยราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน พบว่าทำนบกั้นน้ำเดิมที่ชำรุดเป็นอาคารเก็บกักน้ำที่ดำเนินการโดยกรมประมงก่อสร้างเมื่อปีพ.ศ.๒๕๓๕ เพื่อเก็บกักน้ำไว้สำหรับเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาในหมู่บ้านและเพื่อการทำนา ปัจจุบันราษฎรมีความประสงค์จะให้ปรับปรุงให้เป็นแหล่งน้ำสำหรับการทำนาและเลี้ยงปลาแล้ว กรมชลประทานได้สนองพระราชดำริโดยก่อสร้างท่อระบายน้ำพร้อมระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรมีรายละเอียดโครงการ ดังนี้

๕.๑ ข้อมูลอุทกวิทยา

- พื้นที่รับน้ำเหนือท่อระบายน้ำ	๒๓.๕	ตารางกิโลเมตร
- ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี (ปี๒๕๓๓-๒๕๔๓)	๒,๕๐๐	มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีที่ไหลผ่านหัวงาน	๓๕.๗	ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำหลากสูงสุด	๕๕.๕	ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๕.๒ ท่อระบายน้ำและอาคารประกอบ

- ที่ตั้งท่อระบายน้ำ บ้านโคกมาแจ หมู่ที่ ๖ ตำบลลูโบ๊ะบือซา อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส

- ที่พิกัด ๔๗N RH ๐๑๒-๐๑๑ แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ระวัง ๕๗๒๑ IV
- ท่อระบายน้ำขนาด ๒-[] ๒.๐๐x๒.๐๐ เมตร ๑ แห่ง
- ท่อระบายน้ำปากคลองส่งน้ำฝั่งขวา ขนาด \varnothing ๑.๐๐ เมตร ๑ แห่ง
- ท่อระบายน้ำปากคลองส่งน้ำฝั่งซ้าย ขนาด \varnothing ๑.๐๐ เมตร ๑ แห่ง
- คันดินฝั่งขวา ขนาดหลังคันทันกว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๖๐๐ เมตร
- คันดินฝั่งซ้าย ขนาดหลังคันทันกว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๗๗๐ เมตร

๕.๓ ระบบส่งน้ำ

- คลองส่งน้ำ คสล. ฝั่งขวา ขนาด ๐.๘๐ x ๐.๘๐ เมตร และขนาด ๐.๖๐ x ๐.๗๐ เมตร ยาว ๕๒๐ เมตร

- คลองส่งน้ำ คสล. ฝั่งขวา ขนาด ๐.๘๐ x ๐.๘๐ เมตร และขนาด ๐.๖๐ x ๐.๗๐ เมตร ยาว ๑,๓๒๐ เมตร

๕.๔ ระบบระบายน้ำและอาคารบังคับน้ำ

ปลายคลอง

- จุดลอกคลองลูโบ๊ะบือซา ด้านเหนือ น้ำขนาดกว้าง ๑๒.๐ เมตร ลึกเฉลี่ย ๑.๕๐ เมตร ยาว ๓,๕๐๐ เมตร

- จุดลอกคลองลูโบ๊ะบือซา ด้านท้ายน้ำ ไปลงคลองกาเต็ง ขนาดกว้าง ๑๒.๐ เมตร ลึกเฉลี่ย ๑.๕๐ เมตร ยาว ๑,๒๐๐ เมตร

- จุดลอกคลองลูโบ๊ะปาว ด้านท้ายน้ำ ไปลงคลองกาเต็ง ขนาดกว้าง ๑๒.๐ เมตร ลึกเฉลี่ย ๑.๕๐ เมตร ยาว ๑,๒๐๐ เมตร

- อาคารบังคับน้ำปลายคลองลูโบ๊ะบือซา

ขนาด \varnothing ๑.๐๐ เมตร จำนวน ๔ แถว ความยาว ๑๒.๐๐ เมตร จำนวน ๑ แห่ง

- อาคารบังคับน้ำปลายคลองลูโบ๊ะปาว

ขนาด \varnothing ๑.๐๐ เมตร จำนวน ๔ แถว ความยาว ๑๒.๐๐ เมตร จำนวน ๑ แห่ง

๖. งบประมาณค่าก่อสร้าง

งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๘,๔๖๑,๒๐๐ บาท โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ปี ๒๕๔๖

๗. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่นาของราษฎรในฤดูนาปี จำนวน ๖๕๐ ไร่
- สามารถบรรเทาอุทกภัยให้พื้นนาและพื้นที่การเกษตร จำนวน ๒,๐๐๐ ไร่ และ บ้านเรือนของราษฎรในช่วงฤดูฝนสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการถูกน้ำท่วมของราษฎร จำนวน ๓ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านโลกมาแจ บ้านลูโป๊ะบือซา และบ้านลูโป๊ะคาโต๊ะ ราษฎรจำนวน ๑๓๘ หลังคาเรือน
- สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประจำหมู่บ้านมีแหล่งอาหารเพิ่มขึ้น

๘. แบบที่ใช้ในการก่อสร้าง

แบบก่อสร้างโครงการใช้ แบบหมายเลข ๑๘๕๕๘๘-๘๒, ๘๒๑๔๓-๔๔, ๑๐๐๔๘-๔๘, ๑๒๖๑๑-๑๒ และ ๑๐๐๕๖๕

๙. ผลการดำเนินงาน

การดำเนินการก่อสร้างถึงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ได้ผลงาน ๗๑ %

๑๐. การดำเนินงานบริหารจัดการน้ำ

๑๐.๑ ได้ดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบของโครงการพร้อมรับฟังความคิดเห็นด้านต่าง ๆ จากราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ (Public Hearing) แล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๖

๑๐.๒ ได้ดำเนินการประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ พร้อมทั้งร่างกฎระเบียบการใช้ น้ำเพื่อสร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๖

โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎรหมู่ที่ ๘ (บ้านธนุศิลป์) ตำบลโคกสะอาด อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

๑. ที่ตั้งโครงการ

หมู่ที่ ๘ ตำบลโคกสะอาด อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

๒. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปยังศูนย์ศิลปาชีพวัดชนาราม บ้านไทยสุข หมู่ที่ ๘ ตำบลลาโละ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงงาน ศิลปาชีพและเยี่ยมราษฎร

ในระหว่างที่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับทรงงานอยู่นั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตร ความเป็นอยู่ของราษฎรบ้านธนุศิลป์ หมู่ที่ ๘ ตำบลโคกสะอาด อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่นิคมสร้างตนเองศรีสาครได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ ๒๐ ปีที่แล้ว โดยจัดสรรที่ดินให้ครอบครัวละ ๑๘ ไร่ ปัจจุบันมีราษฎรจำนวน ๔๑ ครอบครัว ประชากร ๑๕๘ คน ในกรณีนี้ได้พระราชทานพระราชดำริกับ นายวิศาล ไมตรียืนยง วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน

นายเทอดศักดิ์ บุญขจร นายช่างใหญ่ ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ สำนักพระราชวัง นายสุวัฒน์ เทพอาร์กัย ผู้ช่วยเลขาธิการ สำนักงาน กปร. และ ม.ล.จिरพันธ์ ทวีวงศ์ ผู้อำนวยการกองประสานงานฯ ๔สำนักงาน กปร. ให้ช่วยจัดหาน้ำอุปโภค-บริโภคให้กับราษฎรหมู่ที่ ๘ ทั้งหมู่บ้าน และปรับปรุงถนนให้สามารถใช้สัญจรไปมาได้สะดวก

๓. สภาพภูมิประเทศ

หมู่ที่ ๘ ตำบลโลกสะอาด อำเภอเรือเสาะ ประกอบด้วย กลุ่มบ้านธนุศิลป์ บ้านอัยจาตาและบ้านตะบิงรูโต๊ะ ที่จัดตั้งโดยนิคมสร้างตนเองศรีสาคร รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานมีดังนี้

บ้านธนุศิลป์ ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงชันติดกับภูเขาโละชะ ติดกับเขตอำเภอรามัน จังหวัดยะลา เป็นหมู่บ้านยากจนและทุรกันดาร มีราษฎรจำนวน ๔๑ ครัวเรือน ประชากร ๑๕๘ คน ราษฎรประกอบอาชีพการทำสวนยางพารา สวนไม้ผล และทำไม้กวาดจากต้นดอกหญ้าเป็นอาชีพเสริมราษฎรใช้น้ำจากฝายฯ ที่นิคมฯ ได้ก่อสร้างให้เมื่อ ๒๐ ปี ปัจจุบันชำรุดใช้การไม่ได้

๔. สภาพลำน้ำ

สภาพลำน้ำบริเวณบ้านธนุศิลป์ ประกอบด้วย คลองอัยจืองา มีต้นกำเนิดจากเขาปกโย๊ะ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกไหลผ่านบ้านธนุศิลป์แล้วไหลไปรวมกับคลองน้ำใส ผ่านบ้านอัยจาตา บ้านตะบิงรูโต๊ะแล้วไหลลงแม่น้ำสายบุรีลักษณะพื้นที่ท้องน้ำบริเวณต้นน้ำเป็นหินผัดและหินลอยสภาพน้ำทำมีน้ำไหลตลอดทั้งปี

๕. ลักษณะโครงการ

จากการตรวจสอบสภาพพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และนายอหามะ ฝั่งะ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านธนุศิลป์ หมู่ที่ ๘ ตำบลโลกสะอาด และราษฎรบ้านธนุศิลป์และกรมชลประทานได้ดำเนิน การสนองพระราชดำริโดยการออกแบบก่อสร้างโครงการเป็นฝายทดน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมระบบท่อส่งน้ำ ตามรายละเอียดโครงการ ดังนี้

๕.๑ ข้อมูลอุทกวิทยา

- พื้นที่รับน้ำเหนือฝายทดน้ำ

๒.๕ ตารางกิโลเมตร

- ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี (ปี

๒๕๓๕-๒๕๔๔) ๒,๓๕๗ มิลลิเมตร

- ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีที่ไหล

ผ่านหัวงาน ๓.๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร

- ปริมาณน้ำหลากสูงสุด ๓๘

ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๕.๒ ฝายทดน้ำและอาคารประกอบ

- ที่ตั้งฝายทดน้ำ บ้านธนุศิลป์

ม.๘ ต.โลกสะอาด อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส

- พิกัด 47N QH ๖๖๘-๐๑๓

แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๒๕,๐๐๐ ระวัง

๕๒๒๑ I SE

- ฝ่ายท่อน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดสันฝาย สูง ๒.๐๐ เมตร ยาว ๑๐.๐ เมตร ๑ แห่ง
- ท่อระบายทรายพร้อมประตู ขนาด \varnothing ๐.๓๐ เมตร ๑ แห่ง
- ถังเก็บน้ำสำรอง ขนาดจุ ๕๐๐,๐๐๐ ลิตร ๑ แห่ง

๕.๓ ระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ

- ท่อเหล็กอาบสังกะสี ขนาด \varnothing ๐.๒๐ เมตร ยาว ๑๒๐ เมตร
- ท่อส่งน้ำสายที่ ๑ ท่อ PVC \varnothing ๐.๑๕ - ๐.๒๐ เมตร ยาว ๑,๕๘๐ เมตร
- ท่อส่งน้ำสายที่ ๒ ท่อ PVC \varnothing ๐.๑๕ เมตร ยาว ๗๐๐ เมตร
- ท่อส่งน้ำสายชอย ท่อ PVC \varnothing ๐.๑๐ เมตร ยาว ๒๐๐ เมตร
- จุดจ่ายน้ำ ๒๐ แห่ง

๖. งบประมาณค่าก่อสร้าง

งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๕,๕๖๖,๔๐๐ บาท โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ปี ๒๕๕๖

๗. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านธนุศิลป์ จำนวน ๔๑ ครัวเรือน ราษฎร ๑๕๘ คน ได้มีน้ำใช้สำหรับ อุปโภค-บริโภค และสำหรับการเกษตรภายในครัวเรือนได้ตลอดทั้งปี

๘. แบบที่ใช้ในการก่อสร้าง

แบบก่อสร้างโครงการใช้แบบ หมายเลข ๑๘๕๒๒๘-๓๐, ๓๖๑๕๓, ๓๕๕๓๒, ๑๐๐๔๐๓ และ ๑๓๑๐๕๓

๙. ผลการดำเนินงานก่อสร้าง

ผลการดำเนินการก่อสร้าง ถึงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ได้ผลงาน ๖๕ %

๑๐. การดำเนินงานบริหารจัดการน้ำ

๑๐.๑ ได้ดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบของ โครงการพร้อมรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ จากราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ (Public Hearing) แล้วเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖

๑๐.๒ ได้ดำเนินการประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำพร้อมทั้งร่างกฎระเบียบการใช้ น้ำ เพื่อสร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎรหมู่ที่ ๘ (บ้านอัยจาตา) ตำบลโคกสะอาด อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

๑. ที่ตั้งโครงการ

หมู่ที่ ๘ (บ้านอัยจาตา) ตำบลโคกสะอาด อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

๒. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปยังศูนย์ศิลปาชีพวัดชนาราม บ้านไทยสุข หมู่ที่ ๘ ตำบลลาโละ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงงานศิลปาชีพและเยี่ยมราษฎร

ในระหว่างที่สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถประทับทรงงานอยู่นั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของราษฎรบ้าน ฆนุศิลป์ หมู่ที่ ๘ ตำบลโคกสะอาด อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่นิคมสร้างตนเองศรีสาคร ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ ๒๐ ปีที่แล้ว โดยจัดสรรที่ดินให้ ครอบครัวละ ๑๘ ไร่ ปัจจุบันมีราษฎรจำนวน ๔๑ ครอบครัว ประชากร ๑๕๘ คน ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริกับ นายวิศาล ไมตรียืนยง วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน นายเทอดศักดิ์ บุญยจร นายช่างใหญ่ ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษสำนักพระราชวัง นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงาน กปร. และ ม.ล.จิรพันธ์ ทวีวงศ์ ผู้อำนวยการกองประสานงานฯ ๔ สำนักงาน กปร. ให้ช่วยจัดหาน้ำอุปโภค - บริโภค ให้กับราษฎรหมู่ที่ ๘ ทั้งหมู่บ้าน และปรับปรุงถนนให้สามารถ ใช้สัญจรไปมาได้สะดวก

๓. สภาพภูมิประเทศ

หมู่ที่ ๘ ตำบลโลกสะอาด อำเภอเรือเสาะ ประกอบด้วย กลุ่มบ้านชนูศิลป์ บ้านอัยจาดาและบ้านตะบิงรูโต๊ะ ที่จัดตั้งโดยนิคมสร้างตนเองศรีสาคร รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานมีดังนี้

บ้านอัยจาดา ตั้งอยู่ริมคลองน้ำใส ทางด้านทิศใต้ของภูเขาถือแบ มีราษฎรจำนวน ๖๓ครัวเรือน ประชากร ๒๕๕ คน ราษฎร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ อ้อย ลองกอง ทุเรียน และสวนยางพารา ราษฎร ได้ก่อสร้างอาคารท่อน้ำ

ขนาดเล็กชั่วคราว ในร่องน้ำตามสาขาของคลองน้ำใส และ บ่อน้ำตื้นมาใช้ประโยชน์

๔. สภาพลำน้ำ

สภาพลำน้ำบริเวณบ้านอัยจาดาประกอบด้วย คลองน้ำใส มีต้นกำเนิดจากเขาปกไย๊ะ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกไหลผ่านบ้านอัยจาดา บ้านตะบิงรูโต๊ะ แล้วไหลลงแม่น้ำสายบุรี ลักษณะพื้นที่ท้องน้ำบริเวณต้นน้ำเป็นหินฟืดและหินลอยสภาพน้ำท่ามีน้ำไหลตลอดทั้งปี

๕. ลักษณะโครงการ

จากการตรวจสอบสภาพพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.และนายอหามะ เงาะ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชนูศิลป์ หมู่ที่ ๘ ตำบลโลกสะอาด พร้อมด้วยราษฎรบ้านอัยจาดาแล้วกรมชลประทานดำเนินการสนองพระราชดำริ โดยการออกแบบก่อสร้างฝายท่อน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมระบบส่งน้ำตาม รายละเอียดโครงการ ดังนี้

๕.๑ ข้อมูลอุทกวิทยา

- พื้นที่รับน้ำเหนือฝายทดน้ำ ๔.๐ ตารางกิโลเมตร
- ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี (ปี ๒๕๓๕-๒๕๔๔) ๒,๓๑๔ มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีที่ไหลผ่านหัวงาน ๖.๓๑ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำหลากสูงสุด ๔๘ ลูกบาศก์เมตร

๕.๒ ฝายทดน้ำและอาคารประกอบ

- ที่ตั้งฝายทดน้ำ บ้านอัยจาตา ม.๘ ต.โลกสะอาด อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส
 - พิกัด ๔๗N QH ๖๓๔-๐๐๔ แผนที่มาตราส่วน ๑:๒๕,๐๐๐ ระวัง ๕๒๒๑ I SE
 - ฝายทดน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก
- ขนาดสันฝายสูง ๒.๐๐ เมตร

๕.๓ ระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ

- ท่อเหล็กอาบสังกะสี ขนาด ๐.๒๐ เมตร ยาว ๕๐๐ เมตร
- ท่อส่งน้ำสายที่ ๑ PVC ๐.๑๕-๐.๒๐ เมตร ยาว ๓,๕๓๐ เมตร
- ท่อส่งน้ำสายที่ ๒ PVC ๐.๑๕ เมตร ยาว ๘๐๐ เมตร
- ถังอุปโภค-บริโภค ขนาด ๕๐,๐๐๐ ลิตร ๒ แห่ง
ที่โรงเรียน ดชค.ท่าอากาศยาน
- ถังอุปโภค-บริโภค ขนาด ๑๐,๐๐๐ ลิตร ๒ แห่ง
(ที่สุหรับ้านอัยจาตา)
- จุดจ่ายน้ำ ๕๐ แห่ง

๖. งบประมาณค่าก่อสร้าง

งบประมาณค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๕,๓๘๐,๑๐๐ บาท โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ปี ๒๕๔๖

๗. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านอัยจาตา จำนวน ๖๓ ครัวเรือน ราษฎร ๒๕๙ คน สุเหร่าบ้านอัยจาตา ๑ แห่ง โรงเรียน ตชด.ทำอากาศยานในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครู จำนวน ๘ คน นักเรียน จำนวน ๑๕๔ คน ได้มีน้ำใช้สำหรับอุปโภค-บริโภคและการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนได้ตลอดทั้งปี

๘. แบบที่ใช้ในการก่อสร้าง

แบบก่อสร้างโครงการใช้แบบหมายเลข ๑๘๖๒๓๑-๓, ๑๔๖๕๘๘-๘, ๗๐๑๒๔, ๗๖๑๘๗, ๗๖๕๕๓๒, ๑๐๐๔๐๐๓ และ ๔๔๕๒๕

๙. ผลดำเนินงานก่อสร้าง

ผลการดำเนินการก่อสร้าง ถึงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ได้ผลงาน ๔๕%

๑๐. การดำเนินงานบริหารจัดการน้ำ

๑๐.๑ ได้ดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบของโครงการพร้อมรับฟังความคิดเห็นด้านต่าง ๆ จากรายการที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ (Public Hearing) แล้วเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๖

๑๐.๒ ได้ดำเนินการประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการน้ำ พร้อมทั้งร่างกฎระเบียบการใช้น้ำเพื่อสร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ

ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความเป็นห่วงเป็นใย ทั่วถึงและความเป็นอยู่ของราษฎรในจังหวัดนราธิวาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้ยากไร้ซึ่งขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำการเกษตรและเกษตรกรที่ว่างงาน จึงมีพระราชดำริกับผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจการพิเศษ ให้ประสานงานกับจังหวัดนราธิวาส จัดหาพื้นที่เพื่อจัดทำฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำรินี้ในจังหวัดนราธิวาส เมื่อปี ๒๕๔๑ ซึ่งจังหวัดนราธิวาสได้ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ประสานขอใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์บางส่วนของโลกาประชาบือซา บ้านจาระเสศิริร์ อำเภอเมืองนราธิวาส จำนวน ๒๐๕ ไร่ เป็นพื้นที่ดำเนินการ ต่อมาในการเสด็จพระราชดำเนินติดตามการดำเนินงานเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๔ ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ทดลองเลี้ยงนกกระทา และให้ขอใช้พื้นที่ติดกับด้านทิศเหนือของพื้นที่เดิมอีก ๑๐๐ ไร่เพื่อให้สามารถผลิตอาหารให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด โดยให้เน้นการปลูกพืชเป็นหลัก

วัตถุประสงค์

๑. เป็นแหล่งจ้างแรงงาน
๒. เป็นแหล่งผลิตอาหารของจังหวัดนราธิวาส
๓. เป็นแหล่งให้การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ
๔. เป็นแหล่งทัศนศึกษาดูงานและท่องเที่ยว

คณะทำงาน

จังหวัดนราธิวาส มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นประธาน ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นเลขานุการ โดยคณะทำงานมีหน้าที่ ในการจัดหาพื้นที่ สนับสนุน และกำกับดูแลการดำเนินงานของฟาร์มให้เป็นไปตาม พระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เนื้อที่และที่ตั้ง

เนื้อที่ฟาร์มตัวอย่างฯ ๓๐๕ ไร่ ๒ งาน ตั้งอยู่ที่ทางแยกกิโลเมตรที่ ๑๐ ถนนสายนราธิวาส-ตากใบ หมู่ที่ ๕ บ้านจาระเสศิริร์ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

ผลการดำเนินงานในพื้นที่เดิม (จำนวน ๒๑๕.๕๖๘ ไร่)

สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดนครราชสีมา ได้ทำการบุกเบิกพื้นที่จัดทำแนวถนนในฟาร์มและทางเข้าฟาร์ม โดยทำถนนลูกรังผสมคอนกรีต ระยะทาง ๒.๘๘๗ กิโลเมตร พร้อมปลูกต้นไม้ตลอดแนวถนน และขุดสระกักเก็บน้ำขนาด ๕๐X๖๐ ตารางเมตร จำนวน ๒ สระ ขุดเจาะบ่อบาดาลขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔ นิ้ว ลึก ๔๑ เมตร จำนวน ๑ บ่อ สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับสำนักงานโยธาธิการจังหวัดนครราชสีมา ทำการสำรวจรังวัดตอกหมุดขอบเขตพื้นที่และจัดวางผังการใช้ที่ดิน

โครงการชลประทานนครราชสีมา ขุดสระน้ำ ขนาด ๕๐ X ๘๐ ตารางเมตร จำนวน ๑ สระ และก่อสร้างระบบประปา โดยการขุดเจาะบ่อบาดาลจำนวน ๔ บ่อเพื่อการอุปโภคบริโภค

ศูนย์พัฒนาน้ำบาดาลที่ ๕ กรมทรัพยากรธรณี ทำการขุดเจาะบ่อบาดาล ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖ นิ้ว ลึก ๗๐ เมตร พร้อมติดตั้งเครื่องสูบบ่อบาดาลน้ำลึก (Submerge) ๑ เครื่อง

ทหารช่างจากกรมทหารพรานที่ ๔๑ ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักงาน โรงเก็บพัสดุอาคารที่พัก ๑ หลัง และโรงครัว ๑ หลัง และทหารช่างจากกรมทหารราบที่ ๑ กองพลนาวิกโยธิน ก่อสร้างอาคารที่พัก ๑ หลัง แล้วเสร็จ และทหารช่างจากกรมทหารพรานที่ ๔๑ ร่วมกับสวนสัตว์สงขลา ทำการก่อสร้างกรงเพาะเลี้ยงงกกระเจาบ การไฟฟ้า

ส่วนภูมิภาคจังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการปักเสาพาดสายเพื่อขยายเขตการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า คณะอาจารย์และนักศึกษาวินิจฉัยวิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา ดำเนินการเดินระบบไฟฟ้าภายในอาคาร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดทำรั้วลวดหนามเสาคอนกรีตโดยรอบฟาร์มความยาวประมาณ ๒.๕๐๐ เมตร พร้อมศาลาอำนวยการและที่พักสำหรับชุดปฏิบัติการของกรมทหารราบที่ ๑ กองพลนาวิกโยธิน

การดำเนินงานในพื้นที่ซึ่งขอใช้เพิ่มเติมในปี ๒๕๔๔ จำนวน ๑๐๐ ไร่

หลังจากดำเนินการมาได้ 1 ปี มีความต้องการในการใช้พื้นที่เพื่อปลูกผักมากขึ้น โดยขอใช้พื้นที่เพิ่มเติมอีก ๑๐๐ ไร่ คณะทำงานฟาร์มตัวอย่างจึงได้มอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการจังหวัดนครราชสีมา ตรวจสอบ ออกแบบ และวางผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ในพื้นที่ซึ่งขอใช้เพิ่มเติม ผังการใช้ประโยชน์พื้นที่หลักๆ แบ่งออกเป็น ๓ ส่วนคือ

ส่วนที่ ๑ ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา ทำการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ประมาณ ๓๐ ไร่

ส่วนที่ ๒ ดำเนินการโดยงานวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการปลูกพืชเศรษฐกิจ ในพื้นที่ประมาณ ๕๐ ไร่

ส่วนที่ ๓ เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๗ ไร่ ได้ทำการขุดบ่อเลี้ยงปลา ๑ บ่อ และกันไว้เพื่อขุดบ่อเลี้ยงปลาเพิ่มเติมอีก ๔ บ่อ

พื้นที่ส่วนที่เหลือประมาณ ๑๕ ไร่ เป็นพื้นที่ขุดสระกักเก็บน้ำ จำนวน ๒ สระ พื้นที่ ๕ ไร่ และเป็นถนนหนทางภายในฟาร์มประมาณ ๓ ไร่

หลังจากเห็นชอบในการแบ่งผังการใช้ประโยชน์พื้นที่แล้ว ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการ คือ

๑. สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดนครราชสีมา ได้นำรถแทรกเตอร์และรถแบ็กโฮเข้าบุกเบิกพื้นที่พร้อมจัดทำแนวถนน

๒. โครงการชลประทานนครราชสีมา ดำเนินการขุดสระกักเก็บน้ำขนาดความจุ ๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๒ สระ และจัดทำระบบส่งน้ำเข้าแปลง

๓. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอาชีพเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามผังที่สำนักงานโยธาธิการจังหวัดนครราชสีมา วางผังการใช้ประโยชน์ตามแผนอย่างต่อเนื่อง

สภาพพื้นที่

สภาพทั่วไปของฟาร์มตัวอย่างฯ ก่อนดำเนินการ มีสภาพเป็นป่าเสม็ดเสื่อมโทรม มีไม้ใหญ่ขึ้นอยู่ประปราย คณะทำงานฯ ได้ขอใช้ พื้นที่สาธารณประโยชน์แห่งนี้ ในปี ๒๕๔๓ จำนวน ๒๐๕ ไร่ ปี ๒๕๔๕ อีก ๑๐๐ ไร่ โดยทำเรื่องขอความเห็นชอบจาก อบต.กะลวอ และกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้อนุมัติให้ใช้พื้นที่ ต่อมาได้ขอใช้พื้นที่ดินราชพัสดุจากกรมธนารักษ์เพิ่ม เพื่อปลูกข้าวอีกประมาณ ๑๔ ไร่ ๒ งาน ๖๘ ตารางวา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ตรวจสอบดินในพื้นที่ฟาร์ม พบว่าประมาณ ๕๐% เป็นชุดดินบาเจาะ ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ตอนกลาง ของพื้นที่เป็นกลุ่มยิวตามแนวเหนือ-ใต้เป็นดินเปรี้ยว มีชั้นดินอินทรีย์ทับถมชั้นทราย

ความเหมาะสมของดินสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการปลูกผัก พืชไร่ ไม้ผลหรือทำทุ่งหญ้าได้ แต่ต้องปรับปรุงดินโดยใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ สำหรับดิน ในบริเวณที่กลุ่มควาริซเป็นพื้นที่ขุดสระกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฟาร์ม แต่ต้องขุดดินซึ่งเป็นดินเปรี้ยวจัด และ ดินอินทรีย์ออกให้หมดจนถึงชั้นทราย

หลังจากที่คณะทำงานเห็นชอบการวางแผนพื้นที่แล้ว ส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายได้ดำเนินการใช้ประโยชน์พื้นที่ดังต่อไปนี้

สวนป่าสัตว์ป่า พื้นที่ ๔๗.๕๐ ไร่

สำนักงานป่าไม้จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าโคกไม้เรือดำเนินการจัดทำ

- กรงเลี้ยงไก่ป่าจำนวน ๖ กรง
- กรงนกสายงาม จำนวน ๒๐ กรง เลี้ยงนกเขียวคราม นกบินหลาแดง นกเขาเปล้า นกเขาใหญ่ นกเขาดิน นกกาเหว่า นกขมิ้นท้ายทอยดำ
- ร่วมกับโรงพยาบาลนครราชสีมา เชนครินทร์และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา ปลูกพืชสมุนไพร ๕ ชนิด พื้นที่ ๗ ไร่ ประกอบด้วยฟ้าทะลายโจร ชุมเห็ดเทศ กระตูดักไล่ด้ว ใพล ขมิ้นชัน หญ้าปากกิ้ง เพ็ชรสังฆาต ขลุ่ ทองพันชั่ง
- สร้างโรงเพาะเลี้ยงหนอนนก ๑ โรง
- จัดทำทางเดินศึกษาธรรมชาติระยะทาง 700 เมตร
- ร่วมกับสวนสัตว์สงขลา จัดทำกรงเพาะเลี้ยงนกกกระจาบ ๑ กรง มีคนงานปฏิบัติงาน ๑๑ คน

การปลูกลำไย พื้นที่ ๕๓.๕๐ ไร่

สำนักงานปลูกลำไยจังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครราชสีมาและสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมา ดำเนินการเลี้ยงสัตว์ และทำแปลงหญ้าอาหารสัตว์

- นกกระจอกเทศพ่อแม่พันธุ์ ๖ ตัว ลูกนกกระจอกเทศ ๑๒ ตัว
- แพะนมแม่พันธุ์ ๑๕ ตัว พ่อพันธุ์ ๑ ตัว ลูกแพะ ๔๐ ตัว
- แกะแม่พันธุ์ ๒๕ ตัว พ่อพันธุ์ ๒ ตัว ลูกแกะ ๒๕ ตัว
- เป็ดเทศพ่อแม่พันธุ์ ๔๘ ตัว เป็ดขุน ๓๖ ตัว
- เป็ดอีเหลือง พ่อแม่พันธุ์ ๑๒๐ ตัว เป็ดขุน ๑๖๕ ตัว ลูกเป็ด ๑๖๖ ตัว
- เป็ดไข่พ่อแม่พันธุ์ ๑,๔๐๐ ตัว
- ไก่เบตงพ่อแม่พันธุ์ ๑๑๒ ตัว ลูกไก่ ๘๐ ตัว
- ไก่พื้นเมืองพ่อแม่พันธุ์ ๓๖ ตัว ลูกไก่ ๒๑๐ ตัว มีคนงานปฏิบัติงาน ๑๕ คน

การปลูกพืชเศรษฐกิจ พื้นที่ ๑๓๔.๐๐ ไร่

สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา ได้ดำเนินการปรับปรุงดินโดยปลูกพืชตระกูลถั่ว ทำปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยหมัก เพื่อใช้สำหรับการปรับปรุงบำรุงดินภายในฟาร์ม พร้อมทั้ง ได้ปลูกรั้วกั้นแปลง เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ และได้ทดสอบปลูกสับปะรด มีคนงานปฏิบัติงาน ๓ คน

ศูนย์วิจัยยางนาฬิกา ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส และผู้ประสานงาน
ฟาร์ม จำนวน ๒ คน ดำเนินการปลูกพืชเศรษฐกิจ พืชผักปลอดภัยจากสารพิษประกอบด้วย

- พืชไร่ เช่น ข้าวโพด กระจับปี่เขียว ถั่วลิสง
- พืชสวน เช่น กล้าย ละมุด สับปะรด ขนุน
ฝรั่งเป็นสีทอง มะละกอ
- พืชผัก เช่น มะเขือยาว บวบ มะระ แดงกวา
ถั่วฝักยาว มะเขือเทศ ผักชี หอมแบ่ง กวางตุ้ง
ผักเสี้ยว พริก บร็อคโคลี่ กะหล่ำดอก กะหล่ำปลี
- ไม้ดอก เช่น มะลิ ดาหลา
- เห็ดนางฟ้า เห็ดฟางมีคณงานปฏิบัติงาน ๕๓ คน

การประมงและแหล่งน้ำ พื้นที่ ๓๒ ไร่

สถานีประมงน้ำจืดนราธิวาส
ร่วมกับศูนย์พัฒนาการประมงน้ำจืดปัตตานี และ
สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส จัดทำบ่อ
เลี้ยงปลา

- บ่อซีเมนต์ขนาด ๔ X ๘ เมตร จำนวน ๕ บ่อ
เลี้ยงปลาหมอ
- บ่อดินขนาด ๒๐ X ๔๕ เมตร จำนวน ๑ บ่อ
เลี้ยงปลาช่อนร่วมกับปลาหมอ
- บ่อดินขนาด ๕๖ X ๔๕ เมตร จำนวน ๑ บ่อ
เลี้ยงปลาแรด
- บ่อดินขนาด ๕๖ X ๔๕ เมตร จำนวน ๑ บ่อ
เลี้ยงกุ้งก้ามกราม
- บ่อซีเมนต์ขนาด ๔ X ๘ เมตร จำนวน ๔ บ่อ
เลี้ยงตะพานน้ำพันธุ์ไทย
- บ่อซีเมนต์ขนาด ๔ X ๘ เมตร จำนวน ๒ บ่อ เลี้ยงกบ
- กระจกในสระน้ำชลประทาน จำนวน ๘ กระจก เลี้ยงปลานู๋
- โรงเพาะฟักบ่อซีเมนต์เพื่อขยายพันธุ์สัตว์น้ำขนาด ๑ X ๒ เมตร จำนวน ๘ บ่อ

มีคณงานปฏิบัติงาน ๑๑ คน

การทำนา พื้นที่ ๑๔.๕๖๘ ไร่

ศูนย์วิจัยยางนาธาวิวาส ร่วมกับสถานีทดลองข้าวปัตตานี ดำเนินการปลูกข้าวพันธุ์ กข.๑๓ และปลูกข้าวสำหรับเลี้ยงนกในพื้นที่ลุ่มต่ำ ชุดดินกาบแดง เนื่องจากดินเป็นกรดจัด ก่อนปลูกข้าวจึงต้องใส่หินปูนฝุ่นในอัตรา ๑.๕ ตัน/ไร่ คลุกเคล้าเพื่อสะเทินความเป็นกรด

การบริหารจัดการ

สำนักพระราชวัง ได้จัดจ้างเจ้าหน้าที่ประสานงานฟาร์ม เพื่อให้บริการขอการปฏิบัติงานภายในฟาร์มและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งวางแผนการผลิตและการตลาด ในปัจจุบันมีพนักงานทั้งสิ้น 214 คน

ในด้านการจัดระบบระเบียบในการปฏิบัติงานของพนักงาน ได้มอบหมายให้กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน กองทัพเรือ จัดชุดปฏิบัติการ จำนวน ๓๐ นาย ซึ่งเริ่มเข้าปฏิบัติภารกิจตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการมาปฏิบัติงาน การฝึกอบรมวินัย ให้การอบรมด้านจริยธรรมแก่พนักงาน

การจำหน่ายผลผลิต

พืชผัก พืชไร่ ไม้ดอก พืชสมุนไพร ผลผลิตจากการปศุสัตว์ และประมง ภายในฟาร์มให้ผลผลิตอย่างต่อเนื่อง และนำออกจำหน่ายสร้างรายได้ให้แก่ฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ เริ่มออกจำหน่ายตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๓ เป็นต้นมา

ผลผลิตจำพวกผัก ผลไม้ ไม้ดอก ส่งให้กับพ่อค้ารายย่อยในตลาดนาธาวิวาส ดากใบ และสุโขทัย-ลก นอกจากนี้ยังจำหน่ายโดยตรงให้กับผู้ที่มาติดต่อซื้อที่ฟาร์ม เป็ด ไก่ และปลา ส่งขายให้กับเรือนจำจังหวัดนาธาวิวาส ร้านอาหารทั่วไป และพ่อค้ารายย่อยนำไปจำหน่ายอีกต่อหนึ่ง นมแพะ บรรจุถุงขนาด ๒๕๐ มล. จำหน่ายให้กับร้านค้าประจำ และ โรงเรียนในจังหวัดนาธาวิวาส

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

โครงการประมงโรงเรียน (ภายใต้โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี)

ความเป็นมา จากการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรและนักเรียน ในจังหวัดนครราชสีมา ทรงพบเห็นความเป็นอยู่ของเยาวชนที่ประสบปัญหาทุพโภชนาการ ร่างกายไม่แข็งแรงและเจ็บป่วยได้ง่าย จึงทรงมีพระราชดำริให้โรงเรียนจัดตั้งโครงการเกษตร เพื่ออาหารกลางวัน ซึ่งประกอบด้วย การปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อให้ให้นักเรียนมีอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการบริโภคตลอดช่วงการศึกษา โดยใช้ผลผลิตที่ผลิตขึ้นในโรงเรียนมาประกอบอาหาร ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน, โรงเรียนตามพระราชดำริฯ ในถิ่นทุรกันดาร และโรงเรียนสอนศาสนา กิจกรรมด้านการประมง เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ผลิตอาหารโปรตีนที่สำคัญที่จะเสริมสร้างให้เยาวชนมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง อีกทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสัตว์น้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำฝึกลูกให้มีความรับผิดชอบ ซึ่งก่อให้เกิดความสามัคคีในการทำงานร่วมกันเพื่อเป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหาร โปรตีนประเภทปลาแก่เด็กนักเรียน บริโภคเป็นอาหารกลางวัน และก่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายสัตว์น้ำ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียน

๒. เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้และเป็นแหล่งวิชาการของหมู่บ้าน โดยฝึกอบรมครูให้มีความรู้ สาขาวิชาการประมง เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ราษฎรในหมู่บ้าน รวมทั้งปลูกฝังและฝึกอบรมให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ในการเพาะเลี้ยงปลา
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถแปรรูป, ถนอมอาหารและเรียนรู้หลักโภชนาการ รวมทั้งสร้างทัศนคติในการบริโภคที่ดี
๔. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างถูกวิธีและเข้าใจหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงอย่างถูกวิธี

เป้าหมาย

๑. นักเรียนในโรงเรียนได้บริโภคปลา อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง
๒. โรงเรียนถ่ายทอดความรู้ด้านการประมงสู่ชุมชน
๓. นักเรียนมีความรู้และเข้าใจวิธีการเลี้ยงปลา รู้จักการใช้ทรัพยากรประมงอย่างถูกวิธี

สถานที่ดำเนินการ

๑. โรงเรียนบ้านไอร์โซ หมู่ที่ ๕ ตำบลช้างเผือก อำเภोजะแนะ จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๒. โรงเรียน ตชด. บ้านไอร์บือแต หมู่ที่ ๔ ตำบลช้างเผือก อำเภोजะแนะ จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๓. โรงเรียนบ้านคีรีราษฎร์รังสฤษฎ์ หมู่ที่ ๔ ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๔. โรงเรียนบ้านป่าไผ่ หมู่ที่ ๒ ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส (บ่อดิน ขนาด ๒ ไร่ ๑ บ่อ)
๕. โรงเรียนบ้านปาหนัน หมู่ที่ ๔ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๖. โรงเรียน ตชด.บ้านละโอ หมู่ ๒ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๗. โรงเรียน ตชด. บ้านตืองอ หมู่ ๓ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๘. โรงเรียน ตชด. บ้านถิลานนท์ หมู่ที่ ๖ ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)

๘. โรงเรียนบ้านธรรมเจริญ หมู่ ๖ ตำบลโคกสะอาด อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๐. โรงเรียนตชด.การทำอากาศยานฯ หมู่ ๘ ตำบลโคกสะอาด อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๑. โรงเรียนบ้านบางมะนาว หมู่ ๑ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๒. โรงเรียนบ้านค่าย หมู่ ๒ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๓. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๐ บ้านใหม่ หมู่ ๕ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๔. โรงเรียนบ้านหัวเขา หมู่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๕. โรงเรียนบ้านโคกสยา หมู่ ๘ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อดิน ขนาด ๒ ไร่ ๑ บ่อ)
๑๖. โรงเรียนบ้านเปล หมู่ ๓ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๗. โรงเรียนบ้านโคกศิลา หมู่ ๖ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๘. โรงเรียนบ้านปลักปลา หมู่ ๘ ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๑๙. โรงเรียนบ้านเขาตันหยงมิตรภาพ หมู่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๒๐. โรงเรียนบ้านทำเนียบ หมู่ ๕ ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๕๐ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๒๑. โรงเรียนสอนศาสนาตันตันหยง หมู่ ๗ ตำบลเรือเสาะ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๑๒ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๒๒. โรงเรียนสอนศาสนาอับดีดาวิทยา หมู่ ๕ ตำบลลาโ๊ะ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๑๒ ตารางเมตร ๑ บ่อ)
๒๓. โรงเรียนสอนศาสนาจรยาวิทยา ตำบลไพรวัน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส (บ่อคอนกรีต ขนาด ๑๒ ตารางเมตร ๑ บ่อ)

วิธีดำเนินการ

๑. สำรวจพื้นที่ตั้งโครงการ
๒. ก่อสร้างบ่อปลาหรือปรับปรุงบ่อปลาที่มีอยู่เดิมให้มีสภาพเหมาะสมในการเลี้ยงปลา
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการประมงโรงเรียน ประกอบด้วยครูและนักเรียน จำนวน ๑๐ คน/แห่ง ซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลบริหารการเลี้ยงปลาในบ่อ
๔. จัดอบรมครู นักเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักวิธีการเลี้ยงปลา การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ การใช้ประโยชน์ การแปรรูปเพื่อการโภชนาการ
๕. สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ ตามความเหมาะสมและตามความต้องการของโรงเรียนและชุมชน
๖. สนับสนุน อาหารปลา วัสดุการเกษตร (ปุ๋ยขาว, ปุ๋ยคอก)
๗. สนับสนุนเครื่องมือในการจับสัตว์น้ำ
๘. ติดตามผลให้คำแนะนำ พร้อมให้คำปรึกษาการดำเนินงานของคณะกรรมการ

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๕๕ - กันยายน ๒๕๕๖

งบประมาณ กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมา

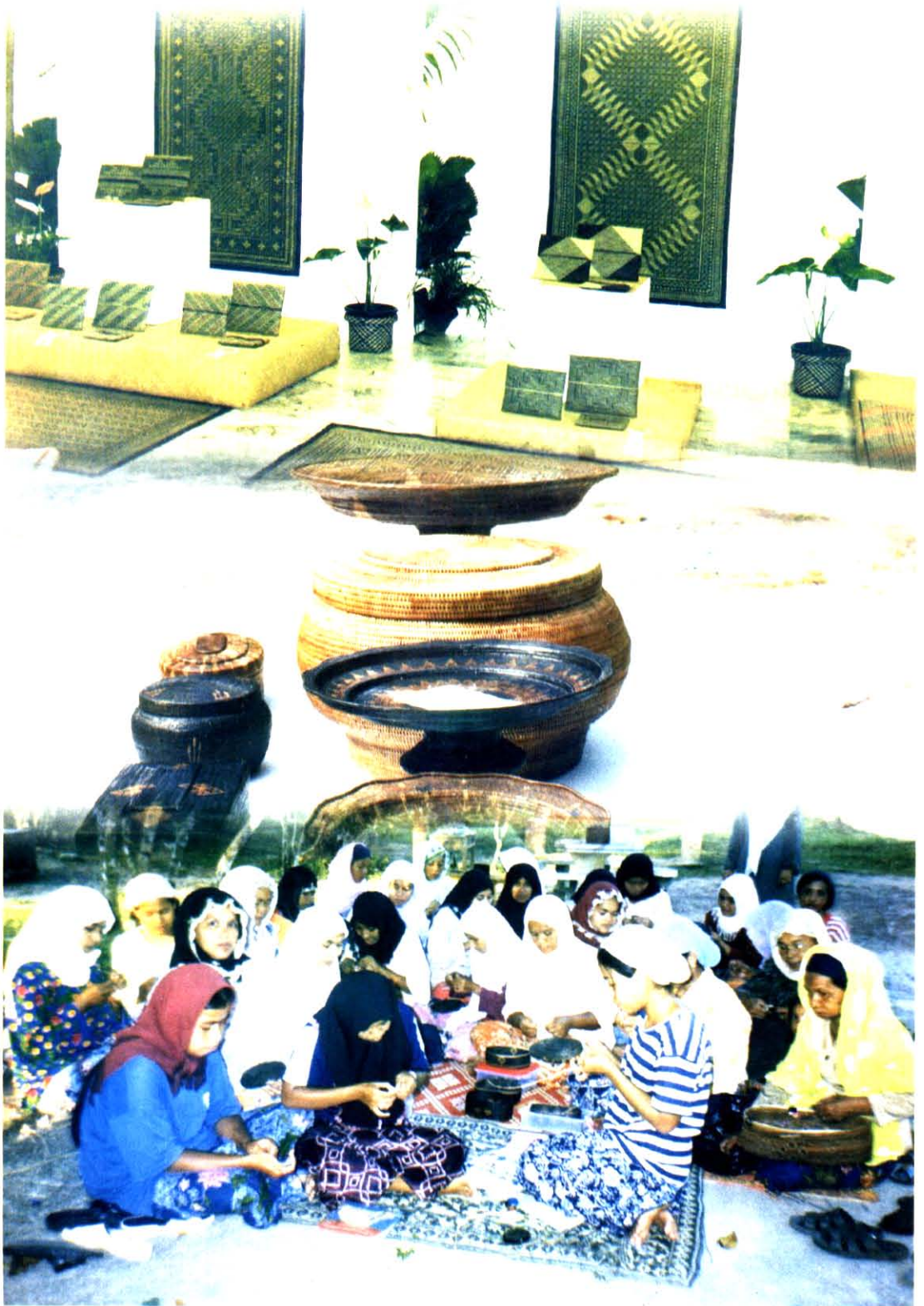
ผลความก้าวหน้า

๑. สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ แยกเป็น
 - พันธุ์ปลาคูบักกอย จำนวน ๒๘,๐๗๐ ตัว จำนวน ๑๓ โรงเรียน
 - พันธุ์ปลากินพืช จำนวน ๑๖,๐๐๐ ตัว จำนวน ๑ โรงเรียน
 - พันธุ์ปลาทับทิม จำนวน ๔๑๐ ตัว จำนวน ๑ โรงเรียน
๒. สนับสนุนอาหารปลา จำนวน ๑๒๘ กระสอบ จำนวน ๑๑ โรงเรียน
๓. สนับสนุนปุ๋ยขาว จำนวน ๗๐ กิโลกรัม จำนวน ๑ โรงเรียน
๔. สนับสนุนปุ๋ยคอก จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม จำนวน ๑ โรงเรียน

ปัญหาอุปสรรค ไม่มี

โครงการศิลปาชีพ

โครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมฯ สุคีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่)

นิคมสร้างตนเองสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

ด้วยคราวที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงเยี่ยม พสกนิกรและสมาชิกนิคมสร้างตนเองสุคีริน ณ ศาลาทรงงานวัดโต๊ะโมะ หมู่ที่ ๓ ต.ภูเขาทอง อ.สุคีริน จ.นราธิวาส เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๗ ได้มีราษฎรบุตรหลานสมาชิกกลุ่มศิลปาชีพที่ยากจนเข้าเฝ้า กราบบังคมทูลขอพระราชทานที่ดินทำกิน จึงทรงมีพระราชกระแสรับสั่งฯ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส และผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองสุคีริน พิจารณาจัดตั้งหมู่บ้านศิลปาชีพขึ้นในเขตพื้นที่นิคมสุคีริน โดยจัดที่ ทำกินให้ครอบครัวละ ๓ ถึง ๕ ไร่ และส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวเป็นรายได้เสริม ซึ่งนิคมฯ ได้ ดำเนินการสนองพระราชดำริ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ เป็นต้นมา โครงการนี้มีคณะทำงานรวม ๑๗ หน่วยงาน โดยนิคมฯ เป็นเลขานุการคณะทำงานฯ ร่วมกันจัดทำแผนแม่บทเพื่อดำเนินงานตามโครงการฯ เป้าหมาย ๕๐ ครอบครัว และกรมประชาสัมพันธ์ได้อนุญาตให้นิคมฯ ใช้พื้นที่สงวนเพื่อกิจการนิคมฯ บริเวณ บ้านไอบาโจ หมู่ที่ ๑ ต.ภูเขาทอง อ.สุคีริน จ.นราธิวาส พิกัดที่ RG๐๑๕๔๕๐ พื้นที่ ๑๕๐ ไร่ ไว้สำหรับ จัดตั้งหมู่บ้านศิลปาชีพแล้ว ผลการดำเนินงานจนถึงปัจจุบันปี ๒๕๔๖ สามารถจัดตั้งหมู่บ้านศิลปาชีพและ คัดเลือกรายกรกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่นิคมฯ เข้าอยู่อาศัยทำกินในโครงการฯแล้ว จำนวน ๓๖ ครอบครัว อยู่ในระหว่างที่คณะทำงานฯ ให้การส่งเสริมอาชีพการเกษตร งานศิลปาชีพต่าง ๆ รวมทั้งการอนุรักษ์ ผืนป่าต้นน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่โครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คนอยู่อาศัยร่วมกับป่าได้ อย่างสมดุลตามแนวพระราชดำริ **บ้านเล็กในป่าใหญ่**

๒. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่สงวนเพื่อกิจการนิคมฯ บริเวณบ้านไผ่ป่าโจ หมู่ที่ ๑ ต.ภูเขาทอง อ.สุภังค์ จ.นครราชสีมา

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินงาน

เป็นโครงการต่อเนื่อง เริ่มดำเนินการปี ๒๕๓๘ สำหรับปี ๒๕๔๖ ดำเนินการเดือนตุลาคม ๒๕๔๕ ถึง กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

๔.๑ ปี ๒๕๔๖ นิคมฯ มิได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการไว้เป็นการเฉพาะ จึงใช้จ่ายจากงบบริหารงานนิคมสร้างตนเอง เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ สำหรับงบประมาณของคณะทำงานฯ อีก ๑๖ หน่วยงาน ไม่สามารถระบุได้ เนื่องจากเป็นงบปกติของแต่ละหน่วย และให้การส่งเสริมสนับสนุนแก่สมาชิกโดยตรงตามภารกิจและความรับผิดชอบ

๕. หน่วยดำเนินการ/รับผิดชอบ

นิคมสร้างตนเองสุภังค์
จังหวัดนครราชสีมา และคณะทำงานอีก ๑๖
หน่วยงาน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการ
พัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ใน
เขตกองทัพอากาศที่ ๔ เมื่อปี ๒๕๓๘ โดย
นิคมฯ สุภังค์ รับผิดชอบแผนงานโครงสร้าง
พื้นฐานต่างๆของพื้นที่พัฒนาที่ ๔ ก่อสร้าง
บ้านพักสมาชิก อีก ๑๕ หน่วยงาน ให้การ
สนับสนุนโครงการตามภารกิจและความ
รับผิดชอบ

๖. ผลการดำเนินงาน (เป็นผลงาน
สะสมจนถึงปัจจุบัน)

๖.๑ การบรรจุสมาชิกเข้าโครงการฯ ปี ๒๕๓๘ จำนวน ๑๐ ครอบครัว ปี ๒๕๔๐
จำนวน ๑๕ ครอบครัว ปี ๒๕๔๔ จำนวน ๑๐ ครอบครัว และปี ๒๕๔๕ จำนวน ๑ ครัว รวมบรรจุสมาชิก
เข้าโครงการแล้ว ๓๖ ครอบครัว สำหรับแผนการบรรจุสมาชิกให้ครบตามเป้าหมายอีก ๑๔ ครอบครัว
คณะทำงานฯ จะดำเนินการ เมื่อทรงมีพระราชกระแสรับสั่งฯ เนื่องจากได้คัดเลือกราษฎรเตรียมเข้า
เป็นสมาชิกโครงการไว้แล้ว

๖.๒ การจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ

๖.๒.๑ นิคมสร้างตนเองสุภีริน

- ก่อสร้างถนนลูกรังเข้าหมู่บ้านและที่ทำกิน ระยะทาง ๔.๕ กม.
- ก่อสร้างท่ออุโมงค์ ๓ แห่ง และวางท่อระบายน้ำตามแบบแปลน
- ปรับพื้นที่ปลูกสร้างบ้านสมาชิก และบ้านพักเจ้าหน้าที่ รวม ๓๗ หลัง พื้นที่รวม ๑๘.๕ ไร่
- ปรับปรุงพื้นที่ทำกินและจัดสรรให้สมาชิก ๓๖ ครอบครัวแล้ว พื้นที่รวม ๑๘๐ ไร่
- ก่อสร้างถนนลาดยางเข้าหมู่บ้าน ระยะทาง ๓.๓๒๐ กม. เสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามแผนงานฯ ปี ๒๕๔๕

๖.๒.๒ กองพันพัฒนาที่ ๔

- ก่อสร้างบ้านพักสมาชิก ๓๖ หลัง
- ก่อสร้างบ้านพักเจ้าหน้าที่ ๑ หลัง

๖.๒.๓ โครงการชลประทานนาวิวาส

- ปี ๒๕๔๕ ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำจำนวน ๑ แห่ง เพื่อจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการฯ ระยะที่ ๒ ขนาดของอ่างเก็บน้ำมีขนาดบดินกว้าง ๖ เมตร สูง ๒๐ เมตร ยาว ๘๖ เมตร ความจุ ๘๐,๐๐๐ ลบ.ม. พร้อมถังเก็บน้ำ จำนวน ๑ แห่ง ใช้งบประมาณในการก่อสร้างรวมทั้งสิ้นประมาณ ๒๐.๐ ล้านบาท (ไม่รวมค่าปรับปรุงฐานราก) สามารถส่งน้ำให้สมาชิกโครงการตามเป้าหมายใช้อุปโภค-บริโภค และเพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดทั้งปี

๖.๒.๔ สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สุโขทัย

- ดำเนินการขยายระบบจำหน่ายไฟฟ้าแก่สมาชิกโครงการฯ ครอบคลุมครัวเรือน

๖.๓ การส่งเสริมอาชีพ จัดสวัสดิการสังคมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๖.๓.๑ การส่งเสริมอาชีพการเกษตร

- บริเวณที่อยู่อาศัย ๒ งาน ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกพืชผักสวนครัวขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงปลา เป็ดเทศ และเพาะเห็ดไว้บริโภคและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม ส่วนในพื้นที่ทำกิน ๕ ไร่ ส่งเสริมให้ปลูกไม้ผลผลิตเศรษฐกิจ ได้แก่ เงาะ ลองกอง ทุเรียน ฯลฯ

ปลูกแซมด้วยกล้วย มะนาว สับปะรด ฯลฯ

- ปี ๒๕๔๓ นิคมสร้างตนเองสุทริน ให้การสนับสนุนเงินกองทุนหมุนเวียนโครงการสนับสนุนกลุ่มปลูกพืชจำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท แก่สมาชิกสำหรับจัดตั้งเป็นกองทุนหมุนเวียนฯ จัดหาปัจจัยการผลิตต่างๆ ให้สมาชิกกู้ยืมและสงัใช้คืนตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ การดำเนินงานต่อเนื่องถึงปัจจุบัน

๖.๓.๒ การส่งเสริมงานศิลปาชีพ นิคมฯ ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง แยกเป็นกลุ่ม/กิจกรรมดังนี้

- กลุ่มทอผ้าไหม จำนวน ๑๕ ราย
- กลุ่มจักสานลิลภา จำนวน ๒๗ ราย
- กลุ่มแกะสลักไม้ จำนวน ๒๒ ราย
- กิจกรรมปักผ้า ๑ ราย ถักโคร์เชท ๑ ราย และทำเรือกอและ ๑ ราย

๖.๓.๓ การจัดสวัสดิการสังคม

- ปี ๒๕๔๑ สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดนครราชสีมาสนับสนุนเงินทุนสงเคราะห์ครอบครัว จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท สำหรับใช้เป็นทุนดำเนินการเริ่มแรก กิจกรรมร้านค้าสวัสดิการหมู่บ้านการดำเนินงานต่อเนื่องถึงปัจจุบัน
- ปี ๒๕๔๖ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ให้การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยแก่สมาชิกโครงการฯ ๓๖ ครอบครัวๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๒,๐๐๐ บาท สำหรับจัดตั้งเป็นกองทุนหมุนเวียนในการพัฒนาหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง

๖.๓.๔ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- ปี ๒๕๔๑ จัดตั้งเป็นหมู่บ้านราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่าแล้ว
- ปี ๒๕๔๒ ดำเนินการปลูกหวายตามพระราชดำริ พื้นที่ ๕๐ ไร่ โดยปตท. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปลูกและบำรุงรักษา ปัจจุบันหวายพันธุ์ตะคร้ำทอง จำนวน ๕,๐๐๐ ต้น เจริญเติบโตดีมาก สำหรับใช้ในงานศิลปาชีพต่อไป
- ปี ๒๕๔๖ ดำเนินการปลูกหญ้าแฝกบริเวณไหล่ถนน และบริเวณที่มีการชะล้างพังทลายของดินสูง โดย สสว.๑๒ สนับสนุนงบประมาณ

๖.๔ ข้อมูลรายได้สมาชิกโครงการฯ ปี ๒๕๕๕

ของสมาชิกรุ่นที่ ๑ และ ๒ จำนวน ๒๕ ครอบครัว มีรายได้เฉลี่ยครอบครัว ละ ๕๓,๐๖๘ บาทปี ส่วนใหญ่จะมีรายได้จากการรับจ้างทั่วไป งานศิลปาชีพและเงินพระราชทาน เนื่องจากยังไม่มีรายได้จากไม้ผลเศรษฐกิจ

๗. สรุป / ความเห็น / ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

การดำเนินโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมฯสุภีริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) จำเป็นต้องให้ การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดให้คนอยู่อาศัยร่วมกับป่าได้อย่างสมดุลย์ สัมฤทธิ์ผล ตามพระราชดำริ

โครงการศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบ้านโคกไผ่

๑. ความเป็นมา

ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ นายทวี ถาวร นายอำเภอตากใบ, นายสุกิจ วรรณกุล พัฒนาการอำเภอ, นายสาโรจน์ บำรุงศักดิ์ พัฒนาการประจำตำบลพร่อน , นายแก้ว ชาญแท้ ผู้ใหญ่บ้านและราษฎรในหมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ ได้ร่วมกันปรึกษาหารือว่าควรจะได้ฟื้นฟูการทอผ้าแบบกระตุกของราษฎรขึ้น เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดหัตถกรรมท้องถิ่นทั้งเป็นอาชีพเสริม เพิ่มพูนรายได้ให้กับราษฎร หลังจากประกอบอาชีพตามฤดูกาลแล้ว โดยได้ร่วมมือกันระดมเงินและแรงงานจัดสร้างโรงทอผ้า ขนาด ๑๒ เมตร หลังคามุงจากขึ้น จำนวน ๑ หลัง และจัดหาสมาชิกกลุ่มทอผ้าเริ่มแรก จำนวน ๑๓ คน ต่อมากรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้จัดส่ง นายสำคัญ วรรณบวร มาสอนการทอผ้า การย้อมผ้า ให้กับสมาชิกกลุ่มทอผ้า

ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมราษฎรและกลุ่มทอผ้าบ้านโคกไผ่ ต่อมากรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้จัดส่งนายวิจิตร ปานทอง , นางอนงค์ นิลวรรณ และนางวัน (ไม่ทราบนามสกุล) และนายผิน ธรรมจง มาสอนการทอผ้าแก่กลุ่มสมาชิกเพิ่มเติม เช่น การทอผ้ากระจก การทอผ้ามัดหมี่ หลังจากนั้นได้มีสมาชิกสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าเพิ่มขึ้นเป็น ๒๗ คน และ ๓๓ คน ตามลำดับ

๒. สถานที่ดำเนินการ

บ้านโคกไผ่ หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน
อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

๓. หารั่วงระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ถึงปัจจุบัน

๔. งบประมาณ

ปี ๒๕๔๕-๒๕๔๘ จำนวน ๑,๐๘๓,๖๐๐ บาท

๕. หน่วยงานดำเนินการ/รับผิดชอบ

สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินการ

ได้ผ้าทอ จำนวน ๓๒๐ ชิ้น ๒๑,๖๗๒ เมตร

๗. สรุป/ความเห็น/ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

สถานที่ที่เป็นโรงทอผ้าของสมาชิกคับแคบ
ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติม

โครงการสวนยางทรงเช่าเพื่ออนุรักษ์ย่านลิเภา

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้มีการอนุรักษ์ย่านลิเภา เพราะทรงเกรงว่า ดันลิเภาจะมีจำนวนน้อยลง เนื่องจากลิเภาเป็นวัชพืช เมื่อเกิดขึ้นในสวนยางพาราของบุคคลมักจะถูกทำลาย จึงมีพระราชประสงค์ให้มีการอนุรักษ์พืชลิเภาขึ้น โดยการทรงเช่าสวนยางเพื่อการอนุรักษ์ดันย่านลิเภาใช้ประโยชน์ในการสานผลิตภัณฑ์ลิเภา เริ่มทรงเช่าตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ เป็นต้นมา

๒. สถานที่ดำเนินงาน

๒.๑ ลิเภาเกิดขึ้นตามธรรมชาติในพื้นที่ทั่วไปของจังหวัดนราธิวาส

๒.๒ ลิเภาที่เกิดขึ้นในสวนยางของราษฎรที่ทรงเช่า

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ และเป็นโครงการต่อเนื่อง

๔. งบประมาณดำเนินการ

เป็นงบประมาณของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ กองราชเลขาฯ ในพระองค์ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑ สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดนราธิวาส

๕.๒ อบต. และอำเภอท้องถิ่น

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ ได้รับเงินพระราชทานเป็นค่ารักษาดูแลดันลิเภา และค่าเส้นลิเภาที่เก็บส่งมีการแนะนำวิธีเก็บเส้นลิเภาที่ถูกต้อง

๖.๒ ปัจจุบันมีสวนยางที่ทรงเช่าทั้งจังหวัด จำนวน ๑๕ แห่ง สมาชิก ๑๕ ราย

๖.๓ ทรงเช่าสวนยางเพิ่มขึ้นทุกปี

๗. ปัญหาและอุปสรรค

ชาวบ้านมักตัดดันลิเภาที่แก่"ไม่"ได้ขนาด เป็นเหตุให้ไม่สามารถทำกระเป๋าลิเภาได้ และดันลิเภาจะลดน้อยลง ประชาชนมักตัดไปขายเพื่อให้ประโยชน์ทางการประมง

โครงการจักสานย่านลิเภา

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชประสงค์ที่จะให้นำพืชประเภทต้นลิเภา ซึ่งมีอยู่ทั่วไปของจังหวัดนครราชสีมา ให้ราษฎรรู้จักนำมาประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ให้เป็นพื้นที่แพร่หลายและให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

๒. สถานที่ดำเนินงาน

ในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ คือ อ.เมือง อ.ตาดไทย อ.ยี่งอ อ.บาเจาะ อ.ศรีสาคร อ.เรือเสาะ อ.สุคีริน อ.ระแงะ อ.จะแนะ อ.เจาะไอร้อง และ อ.สุไหงปาดี และจังหวัดใกล้เคียง

๓. ระยะเวลาดำเนินงาน

เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ เป็นโครงการต่อเนื่อง

๔. งบประมาณดำเนินการ

เป็นงบประมาณของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ กองราชเลขาฯ ในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดนครราชสีมา

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ ส่งผลิตภัณฑ์กระเป๋าย่านลิเภาไปยังสวนจิตรลดาเป็นประจำทุกเดือน

๖.๒ ปัจจุบันมีกลุ่ม ๑๒๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๗,๒๖๔ คน

๖.๓ ทรงจัดให้มีการประกวดผลิตภัณฑ์ลิเภาขึ้นทุกปี เพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์

ให้ดีขึ้น

๗. ปัญหาและอุปสรรค

เส้นลิเภาและเส้นหวายนับวันจะหายากขึ้นทุกที

โครงการจักสานปาหนัน

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชประสงค์ให้นำพืชประเภทปาหนัน ซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่ตามชายทะเล เพื่อส่งเสริมรายได้และภูมิปัญญาชาวบ้านและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แพร่หลาย จึงทรงให้จัดตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ปาหนันขึ้น

๒. สถานที่ดำเนินการ

ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ และเป็นโครงการต่อเนื่อง

๔. งบประมาณดำเนินการ

เป็นงบประมาณของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ กองราชเลขาฯ ในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จังหวัดนราธิวาส

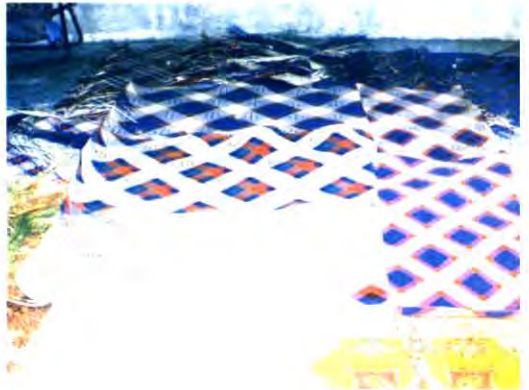
๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ ส่งผลิตภัณฑ์ปาหนันไปยังสวนจิตรลดาทุกเดือน

๖.๒ ปัจจุบันมี ๒ กลุ่ม สมาชิก ๑๘ คน

๗. ปัญหาอุปสรรค

ต้นปาหนันลดน้อยลง สมาชิกต้องเดินทางไปหาในที่ไกลขึ้น

โครงการจักสานเสื่อกระจูด

๑. ความเป็นมา

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีประสงค์ที่จะให้ราษฎรได้รับการพัฒนาเสื่อกระจูดพื้นเมืองให้มีสีสันลวดลายที่สวยงามขึ้นและรู้จักประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมอาชีพ เพิ่มรายได้และเพื่ออนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัดนราธิวาส ให้เป็นที่แพร่หลาย

๒. สถานที่ดำเนินการ

ในพื้นที่ ๔ อำเภอ คือ อ.ตากใบ อ.บาเจาะ อ.เมือง และอ.เรือสาะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ และเป็นโครงการต่อเนื่อง

๔. งบประมาณดำเนินการ

เป็นงบประมาณของศูนย์ศิลปาชีพพิเศษฯ กองราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระราชินีนาถ

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จังหวัดนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ ได้จัดส่งผลิตภัณฑ์กระจูดไปยังสวนจิตรลดาเป็นประจำทุกเดือน

๖.๒ ปัจจุบันมีกลุ่มกระจูดเป็นจำนวน ๑๘ กลุ่ม มีสมาชิก ๓๕๘ คน

๖.๓ กองราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระราชินีฯ ได้จัดให้มีการประกวดผลิตภัณฑ์ขึ้นทุกปีเพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์กระจูด

๗. ปัญหา อุปสรรค

๗.๑ ต้นกระจูดขึ้นในพรุ ปัจจุบันน้ำในพรุแห้งแล้งลงเรื่อย ๆ

๗.๒ ต้นกระจูดจะลดลงเรื่อย ๆ นับวันจะยิ่งขาดแคลนกระจูดลงทุกที

โครงการจักสานไบลาน

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเห็นว่าผลิตภัณฑ์ไบลานเป็นผลิตภัณฑ์ที่สวยงามมาก แต่เนื่องจากครูสอนหายาก ไบลานก็หายากเกรงว่าผลิตภัณฑ์ประเภทไบลานจะสูญหายไป เพื่อเป็นการอนุรักษ์ผลิตภัณฑ์ไบลานจึงทรงให้เปิดกลุ่มผลิตภัณฑ์ไบลานขึ้น

๒. สถานที่ดำเนินการ

ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ และเป็นโครงการต่อเนื่อง

๔. งบประมาณดำเนินการ

เป็นงบประมาณของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ กองราชเลขาฯ ในการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดนราธิวาส

๖. ผลความก้าวหน้า

๖.๑ ส่งผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายไปยังสวนจิตรลดาทุกเดือน

๖.๒ ปัจจุบันมีสมาชิก ๓ กลุ่ม ๑๕ คน

๗. ปัญหา อุปสรรค

ไบลานค่อนข้างหายากขึ้นทุกที เพราะไบลานขึ้นตามธรรมชาติไม่มีผู้ใดปลูก

โครงการจัดทำเรือกอและจำลอง

๑. ความเป็นมา

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ให้เปิดกลุ่มเรือกอและจำลอง ในปี ๒๕๒๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ให้กับสมาชิกนิคมสร้างตนเองสุคีริน

๒. สถานที่ดำเนินการ

๒.๑ หมู่บ้านสายปรีชีย์ ม.๓ ต.มาโมิง นิคมสร้างตนเองสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

๒.๒ หมู่ที่ ๓ ต.บาระใต้ อ.บาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๕๒๕ และเป็นโครงการต่อเนื่อง

๔. งบประมาณดำเนินการ

เป็นงบประมาณของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ กองราชเลขาธุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑ สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดนราธิวาส

๕.๒ นิคมสร้างตนเองสุคีริน

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ สมาชิกส่งผลิตภัณฑ์เรือกอและจำลองให้กองราชเลขาธุการในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ

๖.๒ ปัจจุบันมี ๒ กลุ่ม สมาชิก ๒๒ คน

๗. ปัญหาอุปสรรค

รูปตัวเรือใช้ได้ การให้สีและการเขียนลวดลายต้องมีการพัฒนาขึ้นอีก

โครงการศิลปาชีพกลุ่มปักผ้าบ้านเขาดันหยง

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเห็นถึงความเป็นอยู่ของราษฎรบ้านเขาดันหยง หมู่ที่ ๔ ต.กะลุวอเหนือ อ.เมืองฯ มีรายได้น้อยไม่เพียงพอในการดำรงชีวิตประจำวัน และส่วนใหญ่ราษฎรมีฐานะยากจน ได้ทรงมีพระราชดำริให้ราษฎรบ้านเขาดันหยงบางส่วนเข้าฝึกอบรมงานฝีมือปักผ้า ณ ศูนย์ฝึกวิชาชีพพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ในช่วงเสด็จแปรพระราชฐานมาประทับแรม

ต่อมา ปี พ.ศ.๒๕๓๕ ราษฎรบ้านเขาดันหยง ได้เข้ารับการฝึกอบรมงานปักผ้าด้วยมือ ณ ศูนย์ฝึกวิชาชีพพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ เพียงไม่กี่คน ราษฎรที่เหลือบางส่วนที่ยังไม่ได้เข้าฝึกอบรม เดินทางไปขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มปักผ้า ที่วัดพระพุทธ ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส อีกจำนวนหนึ่ง เมื่อรวมกับราษฎรที่เข้ารับการฝึกอบรมแล้ว มีจำนวน ๔๕ คน ภายใต้การกำกับดูแลของกรม ร.๓ พล.นย.

ปี ๒๕๔๐ กรม ร.๓ พล.นย. ได้มอบสมาชิกฯ ให้อยู่ในความดูแลของ กองพันพัฒนาที่ ๔ และได้เริ่มรวมตัวจัดตั้งเป็นกลุ่ม ซึ่งแต่เดิมสมาชิกไม่ได้รวมตัวทำงานเป็นกลุ่ม ใช้บ้านเป็นที่ทำงาน จึงได้ เรียกสมาชิก จำนวน ๔๕ คน ประชุมและตกลงจะทำงานเป็นกลุ่ม และขอใช้สถานที่ ในบริเวณพระตำหนักทักษิณฯ ภายในอาคารแพทย์หลวงเป็นที่พบกลุ่ม

ปี ๒๕๔๑ ทางกลุ่มเห็นว่าการใช้สถานที่ดังกล่าวไม่เป็นการถาวร จึงได้ประสานกับ นายสะดี อีซอ (ผู้ช่วยดูแลงานพระตำหนักฯ) ขอใช้สถานที่อยู่ติดกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาดันหยง เป็นอาคารพบกลุ่มถาวรจนถึงปัจจุบัน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อให้โอกาสราษฎรที่ยากจนประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว อันเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

๒.๒ เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดศิลปหัตถกรรมไทยให้คงอยู่สืบไป โดยมุ่งผลิตผลงานที่มีคุณภาพเยี่ยม

๓. หน่วยงานร่วมโครงการ

- ๓.๑ กองศิลปอาชีพ สำนักพระราชเลขานุการ
- ๓.๒ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน
- ๓.๓ กองพันพัฒนาที่ ๔
- ๓.๔ เหล่ากาชาดจังหวัดนครราชสีมา

๔. การดำเนินการ

๔.๑ กองศิลปอาชีพ ฯ ได้จัดครูในพื้นที่ ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้สอนสมาชิก โดยจัดให้มีการพบกลุ่มสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ในวันเสาร์ - อาทิตย์ ณ ที่ตั้งโครงการ

๔.๒ กองศิลปอาชีพ ฯ ได้จัดส่งชิ้นงานให้แก่สมาชิกผ่าน กรม.ร.๓พล.นย. ตามจำนวนสมาชิก

๔.๓ เมื่อเสด็จแปรพระราชฐานยังพระตำหนักทักษิณ ฯ ในแต่ละปี ได้ทรงเสด็จฯ เยี่ยมราษฎร ได้ทรงรับสั่งให้สมาชิกนำชิ้นงานที่แล้วเสร็จส่งเพื่อทอดพระเนตรและตรวจชิ้นงาน และพระราชทานเงินเป็นค่าตอบแทน แก่สมาชิกตามผลงานในแต่ละชิ้นงาน

๔.๔ กองพันพัฒนาที่ ๔ จัดเจ้าหน้าที่ นายทหาร ๑ นาย , นายสิบ ๑ นาย รับผิดชอบควบคุม ดูแล และประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๕. งบประมาณที่โครงการได้รับ

๕.๑ ค่าตอบแทนครูได้รับจาก กองศิลปอาชีพ ฯ โดย กองพันพัฒนาที่ ๔ เป็นผู้ดำเนินการเบิก - จ่าย

๕.๒ สมาชิกได้รับเงินพระราชทาน ตามผลงานของแต่ละคน ในห้วงเสด็จแปรพระราชฐาน

๕.๓ งบประมาณในการดำเนินการของ เจ้าหน้าที่ประสานงาน ใช้งบปกติของหน่วย

๖. ผลการดำเนินงานปัจจุบัน

ปัจจุบัน โครงการกลุ่มปักผ้าบ้านเขาดันทอง มีสมาชิกทั้งหมด ๑๒๐ คน จากการดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันทำให้สมาชิกได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สามารถพัฒนาฝีมือให้ก้าวหน้าและยกระดับเป็นอาชีพเสริม มีรายได้เลี้ยงครอบครัวอีกทางหนึ่ง และทำให้ชุมชนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสมาชิกในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

โครงการศิลปาชีพ ประเภทผลิตภัณฑ์กระจูด

๑. ความเป็นมา

ด้วยเมื่อปี ๒๕๒๖ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์ให้จังหวัดนราธิวาส จัดประกวดและแข่งขันผลิตภัณฑ์กระจูด เนื่องจากมีความสนพระทัยเสื่อกระจูดที่ราษฎรทำอยู่ เพราะมีลวดลายสวยงาม น่าจะได้มีการส่งเสริมและอนุรักษ์ให้เป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานซึ่งจังหวัดนราธิวาส ได้ดำเนินการตามพระราชดำริเรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการเช่นเดียวกันทุก ๆ ปี ทั้งนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้รับมอบหมายให้พัฒนาผลิตภัณฑ์กระจูดในรูปแบบต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของตลาด และผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละปีจะนำมาแสดงนิทรรศการในงานศิลปาชีพ ณ พระตำหนักทักษิณราชธานี และงานวันกระจูดประจำปี

๒. สถานที่ดำเนินการ

จังหวัดนราธิวาส

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๔๔ - กันยายน ๒๕๔๕ และเป็นโครงการต่อเนื่อง

๔. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณของฝ่ายส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนราธิวาส และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

๕. หน่วยดำเนินการ/รับผิดชอบ

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ จัดฝึกอบรมอาชีพเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กระจูด จำนวน ๒ ครั้ง ๖๔ ราย

๖.๒ ร่วมประสานงานกับเจ้าหน้าที่ สพค.กสอ. เรื่อง การพัฒนารูปแบบ จำนวน ๔ ครั้ง ๓๘๔ ราย

๖.๓ นำสมาชิกกลุ่มศิลปาชีพกระจูดบ้านโลกพยอม หมู่ที่ ๒ ตำบลโลกเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เข้ารับรางวัลหม่อมงามจิตต์บุรฉัตรฯ ณ บ้านมั่งคศิลา กทม. จำนวน ๑ ครั้ง ๕ ราย

๖.๔ ประสานงานผู้ประกอบการติดต่อสั่งทำผลิตภัณฑ์กระจูด จำนวน ๓ ครั้ง

๖.๕ ประสานงานและร่วมต้อนรับคณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ๑ ครั้ง

๖.๖ นำคณะกรรมการเขตตรวจราชการที่ ๑๒ เยี่ยมชมกลุ่มกระจูด ๑ ครั้ง

๖.๗ ประสานเรื่องนำส่งผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพกระจูดให้มูลนิธิศิลปาชีพ กองศิลปาชีพ จำนวน ๖ ครั้ง รวม ๑,๓๖๓ ชิ้น เป็นเงิน ๑๒๖,๑๘๐ บาท

๖.๘ ประสานการนำส่งผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพเข้าประกวด ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ๑ ครั้ง ๓๘๔ ราย แยกเป็นของกระจูด ๑๒๘ ชิ้น และเสื้อ ๘๘ ราย ๑๔๑ ชิ้น รวม ๔๓๗ ชิ้น เป็นเงิน ๑๘๕,๕๐๐ บาท

๗. ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

งบประมาณดำเนินการไม่เพียงพอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑๓, ๑๔ กันยายน ๒๕๖๖ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินตรวจเยี่ยมพสกนิกรและประกอบพระราชกรณียกิจในเขตนิคมฯ ที่บ้านกาหลง และบ้านสายบน ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชกรณียกิจในครั้งนั้น พระองค์ได้พระราชทานทุนทรัพย์ให้กับสมาชิกนิคมที่สนใจเข้าร่วมโครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และรับสั่งให้นิคมฯ จัดทำแปลงหม่อนไว้กลางในระยะแรก เพื่อขยายพันธุ์ให้แก่สมาชิกนิคมนำไปปลูก และนำไปหม่อนไปเลี้ยงไหม

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกนิคม ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเป็นอาชีพเสริม

๓. พื้นที่ดำเนินการ

- ๓.๑ บริเวณที่ทำการนิคมฯ ม.๑ ต.กาหลง (แปลงหม่อนไว้กลาง)
- ๓.๒ บ้านกาหลง ม.๑ ต.กาหลง
- ๓.๓ บ้านป่าไผ่ ม.๒ ต.กาหลง
- ๓.๔ บ้านสายบน ม.๓ ต.กาหลง

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เป็นโครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ - ปัจจุบัน

๕. งบประมาณ

งบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (ปี ๒๕๔๖) จำนวน ๖,๕๕๐ บาท

๖. สรุปผลการดำเนินงาน

- ๖.๑ นิคมจัดทำแปลงหม่อนไว้กลาง เพื่อขยายพันธุ์ให้แก่สมาชิกนิคมนำไปปลูก และนำไปหม่อนไปเลี้ยงไหม จำนวน ๓๕ ไร่
- ๖.๒ รวมกลุ่มสมาชิกนิคมที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๗ ราย
- ๖.๓ บริการและให้การสนับสนุนปัจจัย เช่น พันธุ์ ปุ๋ย เคมีภัณฑ์
- ๖.๔ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนและจัดหาพันธุ์ไหม
- ๖.๕ ปัจจุบันมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๕ ราย

๓. ผลที่ได้รับ

สมาชิกมีรายได้เพิ่มเฉลี่ย ๕.๐๐๐ บาท/คน/ปี

๔. หน่วยงานรับผิดชอบ

๔.๑ นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๔.๒ พัน ร.๕ รอ. กรม ร.๓ พล.นย.

๔.๓ สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด

๕. ปัญหา/อุปสรรค

ขาดแคลนแรงงานภายในครัวเรือน

โครงการทอผ้า

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑๓, ๑๔ กันยายน ๒๕๖๖ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกรและประกอบพระราชกรณียกิจในเขตนิคมฯ ที่บ้านสายบน อำเภอศรีสาคร ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชกรณียกิจในครั้งนั้น พระองค์รับสั่งให้นิคมฯ จัดหาและเตรียมพื้นที่สร้างศูนย์ ศิลปอาชีพ โดยให้ทหารช่างกองพลนาวิกโยธิน ค่ายจุฬาภรณ์ จังหวัดนครราชสีมา และทหารช่างจากค่ายสิรินธร จังหวัดปัตตานี เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง และทรงคัดเลือกสตรีที่สนใจเข้าร่วมกลุ่มทอผ้าในโครงการศิลปอาชีพพิเศษ และทรงคัดเลือกสตรีจากหมู่บ้านกาหลง จำนวน ๒ คน และหมู่บ้านสายบน จำนวน ๒ คน เข้าเรียนการทอผ้าจากพระตำหนักทักษิณราชินีเวสน์และพระตำหนักสวนจิตรลดาฯ เพื่อมาเป็นครูสอนการทอผ้าให้กับสตรีในหมู่บ้าน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกนิคมรวมกลุ่มทอผ้าตามโครงการศิลปอาชีพพิเศษ ในองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๓. พื้นที่ดำเนินการ

- ๓.๑ บ้านกาหลง ม.๑ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร
- ๓.๒ บ้านป่าไผ่ ม.๒ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร
- ๓.๓ บ้านสายบน ม.๓ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร
- ๓.๔ บ้านสันคีรี ม.๔ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร
- ๓.๕ บ้านโลกโพธิ์สันติ ม.๕ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร
- ๓.๖ บ้านสันภักดี ม.๖ ต.โลกสะตอ อ.วีรเสาะ

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เป็นโครงการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๗ - ปัจจุบัน

๕. งบประมาณ

เงินทุนพระราชทาน

๖. สรุปผลการดำเนินงาน

๖.๑ ร่วมกับกองพลนาวิกโยธิน ค่ายจุฬาภรณ์ จังหวัดนครราชสีมา และทหารช่างค่ายสิรินธร จังหวัดปัตตานี ดำเนินการก่อสร้างอาคารศูนย์ศิลปอาชีพพิเศษ จำนวน ๖ แห่ง

๖.๒ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมกลุ่มสมาชิกนิคมที่ได้รับคัดเลือกเข้ากลุ่ม
ทอผ้าในเขตนิคมฯ จำนวน ๖ กลุ่ม ๒๔๓ ราย

๖.๓ ส่งเสริมและติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่ม

๗. ผลที่ได้รับ

สมาชิกนิคมมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท/ราย/ปี

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

๘.๑ พัน ร.๕ รอ. กรม ร.๓ พล.นย.

๘.๒ นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๘.๓ อำเภอศรีสาคร

โครงการแกะสลักไม้

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๖ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินตรวจเยี่ยมพสกนิกรและประกอบพระราชกรณียกิจในเขตนิคมฯ ณ ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบ้านป่าไผ่ พระองค์ทรงคัดเลือกสมาชิกนิคมผู้สนใจเข้าร่วมกลุ่มและสลักไม้ในโครงการศิลปาชีพพิเศษ เพื่อให้สมาชิกนิคมฯ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเป็นการเสริมรายได้ให้กับครอบครัว

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้สมาชิกนิคมรวมกลุ่มแกะสลักไม้ตามโครงการศิลปาชีพพิเศษ ในองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๒.๒ เพื่อให้สมาชิกนิคมได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเป็นการเสริมรายได้ให้กับครอบครัว

๓. พื้นที่ดำเนินการ

๓.๑ บ้านป่าไผ่ ม.๒ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร

๓.๒ บ้านสันคีรี ม.๔ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร

๓.๓ บ้านโลกโพธิ์สันติ ม.๔ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เป็นโครงการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ - ปัจจุบัน

๕. งบประมาณ

เงินทุนพระราชทาน

๖. สรุปผลการดำเนินงาน

๖.๑ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมกลุ่มสมาชิกนิคมที่ได้รับคัดเลือกเข้ากลุ่มจักสานย่านลิพพานเขตนิคมฯ จำนวน ๓ กลุ่ม ๒๖ ราย

๖.๒ ส่งเสริมและติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่ม

๗. ผลที่ได้รับ

สมาชิกมีรายได้เพิ่มเฉลี่ย ประมาณ ๕,๐๐๐ บาท/ราย/ปี

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

๘.๑ นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๘.๒ อำเภอศรีสาคร

โครงการปลูกหญ้า

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ท่านผู้หญิงสุประภาดา เกษมสันต์ ราชเลขานุการในพระองค์ฯ เป็นผู้แทนพระองค์มาตรวจเยี่ยมสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในโครงการศิลปาชีพพิเศษที่บ้านกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สมาชิกกลุ่มจักสานย่านลิเภาได้เรียนท่านผู้หญิงฯ ว่าในปัจจุบันขาดแคลนหญ้าเล็ก และมอบเงินพระราชทานให้สมาชิกนิคม จำนวน ๓ ราย เป็นผู้ดำเนินการปลูกและดูแลรักษา

เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๑ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชกรณียกิจและเยี่ยมชมสมาชิกนิคมที่บ้านสายบน พระองค์ทรงมีพระกระแสรับสั่งให้ผู้ปกครองนิคมฯ หาพื้นที่จัดแปลงปลูกหญ้าบริเวณหมู่บ้านป่าไผ่แล้วเฉลี่ยให้สมาชิกดูแลรักษาและหาแนวทางพัฒนาและดูแลรักษาหญ้าข่าวสารในแปลงของนางมือเลาะ ชะโก๊ะ

และเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๑ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงปลูกหญ้า ในพื้นที่สงวนฯ บริเวณที่ทำกรณินิมฯ พระองค์ทรงมีพระราชดำริให้กรมป่าไม้ และกรมประชาสัมพันธ์ รักษาพื้นที่ปลูกหญ้า เพื่อให้สมาชิกนิคมฯ สามารถใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสนองพระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ให้จัดทำแปลงปลูกหญ้าและรักษาพื้นที่ปลูกหญ้า

๒.๒ เพื่ออนุรักษ์พันธุ์ปลูกหญ้าที่หายาก และรวบรวมพันธุ์มาปลูกในพื้นที่โครงการ

๒.๓ เพื่อให้สมาชิกนิคมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในโอกาสต่อไป

๓. พื้นที่ดำเนินการ

๓.๑ บริเวณที่ทำกรณินิม ม.๑ ต.กาหลง จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๓๐ ไร่

๓.๒ บริเวณหมู่บ้านป่าไผ่ ม.๒ ต.กาหลง จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๔ ไร่

๓.๓ แปลงหญ้าข่าวสาร (สวนยางนางมือเลาะ ชะโก๊ะ) จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๕ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เป็นโครงการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ - ปัจจุบัน

๕. งบประมาณ

ไม่มี

๖. สรุปผลการดำเนินงาน

- ๖.๑ จัดทำแปลงปลูกหวาย จำนวน ๓ แปลง รวมเนื้อที่ ๔๓ ไร่
- ๖.๒ รวบรวมพันธุ์หวาย ในพื้นที่โครงการฯ จำนวน ๔,๑๐๐ ต้น
- ๖.๓ รวมกลุ่มสมาชิกนิคมดูแลบำรุงรักษา

๗. ผลที่ได้รับ

ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากหวายที่ปลูก เนื่องจากหวายอายุน้อยไม่สามารถใช้งานได้

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๘.๑ นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
- ๘.๒ กรมป่าไม้
- ๘.๓ อำเภอศรีสาคร

๙. ปัญหาอุปสรรค

หวายโตช้า สมาชิกยังใช้ประโยชน์ไม่ได้

โครงการศิลปาชีพกลุ่มปักผ้าและย่านลิเภาบ้านไอร์บาลอ

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๓ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมราษฎรหมู่บ้านไอร์บาลอ หมู่ที่ 3 ตำบลช้างเผือก อำเภोजะเนาะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นหมู่บ้านในชนบทอยู่ในพื้นที่ราบเชิงเขาที่ห่างไกลความเจริญ และในวโรกาสนั้น พระองค์ฯ ทรงพระกรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ราษฎรได้เข้าเฝ้า เพื่อสอบถามถึงความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพที่ทำรายได้ให้กับครอบครัว เมื่อทรงทราบว่าราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ลำบาก เพราะมีรายได้ต่ำ ทั้งนี้ เนื่องจากอาชีพหลักมีเพียงทำการทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ รายได้ไม่แน่นอนส่วนใหญ่มุ่งขึ้นอยู่กับผลผลิตของแต่ละปี บางปีมีอุปสรรคด้านดินฟ้าอากาศ ทำให้ผลผลิตน้อยเศรษฐกิจโดยรวมจึงตกต่ำ และได้ทรงทราบว่าหลังจากราษฎรประกอบอาชีพหลักของแต่ละวันแล้ว ยังมีเวลาไม่ได้ประกอบอาชีพเสริมอื่น เนื่องจากขาดความรู้ความสามารถ จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ที่จะให้ราษฎรได้ฝึกอบรมวิชาชีพเสริม ตามความสมัครใจในหลายสาขาวิชาชีพ โดยทรงพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ รับราษฎรบ้านไอร์บาลอและหมู่บ้านใกล้เคียงไว้เป็นสมาชิกโครงการศิลปาชีพฯ วิชาปักผ้าและย่านลิเภา พระองค์ฯ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเป็นกลุ่มศิลปาชีพปักผ้าและย่านลิเภาบ้านไอร์บาลอ

๒. สถานที่ดำเนินการ

บ้านไอร์บาลอ หมู่ที่ ๓ ตำบลช้างเผือก อำเภोजะเนาะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินงาน

๓.๑ เริ่มโครงการโดยครูเข้าไปดำเนินการสอน ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

๓.๒ ทำการฝึกสอนอบรมสัปดาห์ละ ๓ วัน เสาร์, อาทิตย์, จันทร์, เวลา ๑๑.๓๐-๑๖.๓๐ น.

๔. งบประมาณดำเนินการ

๔.๑ รับการสนับสนุนจากแผนกประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กองทัพอากาศที่ ๔ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔

๔.๒ รับพระราชทานจากโครงการศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๔.๓ ค่าตอบแทนครูผู้ฝึกสอน (ย่านลิเภา) จำนวน ๑ คน คือ นางสาวผลกอบ มะรามเม เบิกรับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน ๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท ได้รับการประสานจากสำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดนครราชสีมา (นายคิลลิก ศิริวัลลภ)

๕. หน่วยดำเนินการ / รับผิดชอบ

กรมทหารพรานที่ ๔๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลจวบ อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนครราชสีมา ตามคำสั่ง กองทัพอากาศที่ ๔ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ที่ ๒๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

๖. ผลการดำเนินการ

๖.๑ สมาชิกสามารถพัฒนาวิชาชีพ ด้านการปักผ้าและงานจักสานย่านลิเภาสู่เยาวชนรุ่นหลัง

๖.๒ สมาชิกที่เข้ารับการฝึกอบรม สามารถพัฒนาฝีมือและยกระดับเป็นอาชีพเสริมของ ครอบครัว

๖.๓ ทำให้ชุมชนมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ และสมาชิกในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๗. สรุป ความเห็น ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลาดพื้นที่กองกรัตบริเวณอาคารศิลปาชีพและพัฒนา ปรับปรุงภูมิทัศน์รอบ ๆ บริเวณ

โครงการหมู่บ้านราษฎรเขาสำหนัก

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ เมื่อปี ๒๕๒๖ ให้ดำเนินการช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนไม่มีที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน โดยทรงดำริให้สร้างบ้านแก่ราษฎรที่เป็นสมาชิกในโครงการฯ จำนวน ๖ ครอบครัว บริเวณป่าเขาสำหนัก ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส และทรงให้ครอบครัวราษฎรดังกล่าว ดูแลและป้องกันการบุกรุกทำลายป่าไม้และสัตว์ป่าในบริเวณพื้นที่ป่าเขาสำหนัก เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๕๐ ไร่

จากการเยี่ยมชมหมู่บ้านเขาสำหนัก ของท่านผู้หญิง สุประภาดา เกษมสันต์ ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และได้กรุณาให้กองทัพภาคที่ ๔ ตรวจสอบความเดือดร้อนของราษฎรดังกล่าว แล กองทัพภาคที่ ๔ ได้สั่งการให้กองพันพัฒนาที่ ๔ ตรวจสอบความเป็นอยู่และสภาพที่พักอาศัย จากการสำรวจตรวจสอบปรากฏว่าไม่สามารถซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิม ได้ทั้ง ๖ ครอบครัว กองพันพัฒนาที่ ๔ จึงได้ออกแบบก่อสร้างที่พักอาศัย ตามที่แม่ทัพภาคที่ ๔ ได้ให้แนว ทางไว้ เป็นบ้านพักแบบประหยัด ๒ ชั้น ราคาหลังละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ที่ตั้งโครงการ หมู่ที่ ๓ และ หมู่ที่ ๕ ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส

๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๓.๑ เพื่อจัดที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่เดือดร้อนและยากจน

๓.๒ เพื่อรักษาสภาพป่าและสัตว์ป่าให้เป็นไปอย่างธรรมชาติในป่าเขาสำหนัก ซึ่งเป็นป่าแหล่งสุดท้ายในพื้นที่ใกล้เขตพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์

๔. หน่วยงานร่วมโครงการ

๔.๑ กองทัพภาคที่ ๔ โดยกองพันพัฒนาที่ ๔

๔.๒ สำนักงานประชาสงเคราะห์ จังหวัดนราธิวาส

๔.๓ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๕. การดำเนินการ

๕.๑ ปี ๒๕๒๖ ดำเนินการสร้างบ้านพักชั่วคราวให้สมาชิก จำนวน ๖ หลัง โดยใช้โครงไม้เสมีดฝาไม้ไผ่ขัดและ

๕.๒ ปี ๒๕๓๘ ราชเลขาฯกรในพระองค์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้กรุณาอบหมายให้ กองทัพอากาศที่ ๔ โดยกองพันพัฒนาที่ ๔ ได้ออกแบบและสร้างบ้านสมาชิกเสียใหม่ แทนบ้านเก่าซึ่งทรุดโทรมมาก เป็นบ้านพักแบบประหยัด ๒ ชั้น ชั้นล่างเป็นโครงสร้าง คสล. ก่ออิฐบล็อกจากปูน ชั้นบนเป็นโครงไม้ ผนังกระเบื้องแผ่นเรียบ หลังคากระเบื้องลอนเล็ก งบประมาณ หลังละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๖. งบประมาณที่โครงการได้รับ

๖.๑ พล.อ.วิมล วงศ์วานิช ผบ.ทบ. ในขณะนั้น	จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท
๖.๒ กองทัพอากาศที่ ๔	จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๖.๓ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๕	จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๗. ผลการดำเนินงานปัจจุบัน

ราษฎรที่มีที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินทำให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น ทั้งยังสามารถช่วยกันปลูกปอองรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และป่าไม้ให้มีความเป็นอยู่ตามธรรมชาติ บนผืนป่าผืนสุดท้ายในบริเวณพื้นที่ใกล้ พระตำหนักทักษิณราชธานีเวสน์

โครงการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

โครงการบอนสีตามพระราชเสาวนีย์ ปี ๒๕๕๖ ของจังหวัดนราธิวาส

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถมีพระราชเสาวนีย์ให้มีการประกวดบอนสีขึ้นในงานแสดงผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติสิริกิติ์กาญจนทัตถิณพระตำหนักทักษิณราชินี ณ จังหวัดนราธิวาส โดยให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกันและจัดหาบุคคล ที่มีความรู้บอนสีมาเป็นกรรมการตัดสินด้วย และทรงมีพระราชเสาวนีย์แก่ นายวารินทร์ บุญบรรณ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้ และนายเจริญ เกษฎาพงศ์ เกษตรจังหวัดนราธิวาส ในขณะนั้น เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๑ ณ อาคารสิริกิติ์กาญจนทัตถิณ มีความว่า "ขอใจที่ได้จัดให้มีการประกวดบอนสีขึ้น ในวันนี้บอนสีที่ได้รับรางวัลเป็นบอนสีที่มีความสวยงามมากขอให้มีการ ส่งเสริมการปลูกบอนสีมากๆ เพื่อการอนุรักษ์ไว้ไม่ให้สูญพันธุ์ และในปีต่อไปขอให้มีการประกวดบอนสีในลักษณะนี้ขึ้นอีก"

เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ จังหวัดนราธิวาสได้ดำเนินการจัดการประกวดบอนสี และจัดแสดงนิทรรศการบอนสีร่วมกับสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ถึงปัจจุบัน และในปีงบประมาณ ๒๕๔๖ จังหวัดนราธิวาส จึงมีความจำเป็นต้องขอสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อบำรุงดำเนินการอีกต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมให้มีการปลูกและขยายพันธุ์บอนสีให้มากขึ้น
- ๒.๒ เพื่อเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเรื่องของการปลูกบอนสีแก่เกษตรกรและบุคคลที่สนใจทั่วไป
- ๒.๓ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎร
- ๒.๔ เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ จัดการประกวดบอนสีในระดับภาคใต้ จำนวน ๑ ครั้ง
๓.๒ จัดนิทรรศการบอนสีในงานแสดงผลผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพ จำนวน ๑ ครั้ง

๔. วิธีการและระยะเวลาดำเนินงาน

๔.๑ กิจกรรมการจัดประกวดบอนสี

- ประชาสัมพันธ์การจัดประกวดบอนสี
มิถุนายน - กันยายน ๒๕๔๖
- เตรียมการจัดงาน
กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๔๖
- ดำเนินการจัดประกวด
กันยายน ๒๕๔๖
- สรุปผลการดำเนินงาน
ตุลาคม ๒๕๔๖

๔.๒ กิจกรรมการจัดนิทรรศการบอนสี

- เตรียมความพร้อมในการจัดงาน
กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๔๖
- ดำเนินการจัดงาน
กันยายน ๒๕๔๖
- สรุปผลการดำเนินงาน
ตุลาคม ๒๕๔๖

๕. งบประมาณ

๕.๑ กิจกรรมการจัดประกวดบอนสี

- ค่าเงินรางวัลผู้ชนะการประกวดบอนสี	๕๐,๐๐๐	บาท
- ค่าตอบแทนที่พักและยานพาหนะของคณะกรรมการ	๒๐,๐๐๐	บาท
- ค่าวัสดุในการดำเนินงานและการประชาสัมพันธ์	๒๕,๐๐๐	บาท
- ค่าจัดสถานที่ รื้อถอน ขนย้าย	๖,๐๐๐	บาท
รวมเงิน	๑๐๑,๐๐๐	บาท

๕.๒ กิจกรรมการจัดแสดงนิทรรศการบอนสี

- ค่าวัสดุในการจัดนิทรรศการ		
วัสดุโครงสร้างและนิทรรศการ	๑๖๐,๐๐๐	บาท
วัสดุจัดสวน (ต้นไม้)	๕๐,๐๐๐	บาท
ต้นพันธุ์บอนสี	๕๐,๐๐๐	บาท

- ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก และน้ำมันเชื้อเพลิงของเจ้าหน้าที่ และคณงานศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวนยาง	๖๐,๐๐๐	บาท
- ค่ารถลอน ขนย้าย	๑๐,๐๐๐	บาท
รวมเงิน	๓๓๐,๐๐๐	บาท
รวมเป็นเงินงบประมาณทั้งหมด (๒ กิจกรรม) (สี่แสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน)	๔๓๑,๐๐๐	บาท

๖. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๖.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา

๖.๒ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดสงขลา

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ เป็นการกระตุ้นให้เกษตรกรเห็นความสำคัญในการเพาะเลี้ยงบอนสี เพื่อความสวยงามและเพื่อการค้า

๗.๒ เกษตรกรและผู้สนใจได้รับความรู้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เรื่องบอนสีมากยิ่งขึ้น

๗.๓ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายบอน

๗.๔ เป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

โครงการโรงสีข้าวพระราชทานจังหวัดนราธิวาส

(ในพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว)

๑. ความเป็นมา หลักการและเหตุผล

โครงการโรงสีข้าวพระราชทานจังหวัดนราธิวาส เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานโรงสีข้าวที่บริษัทชตาเคะเอ็นจิเนียริงจำกัด ประเทศญี่ปุ่นถวายให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดสร้าง ณ บริเวณโครงการชลประทานมูโน๊ะ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ ซึ่งหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริจักรพันธ์ได้พระราชทานชื่อว่า "โรงสีข้าวพิกุลทอง" การบริหารโครงการอยู่ในรูปคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นผู้จัดการโรงสีข้าว

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ให้บริการสีข้าว นวดข้าว รับฝากข้าว ลานตากข้าว ในระบบสหกรณ์

๒.๒ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าด้านการผลิต การสีข้าว และอื่นๆ เกี่ยวกับอาชีพการทำนาในพื้นที่

๓. สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ ที่ตั้งโรงสีข้าว หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะสะท้อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

๓.๒ เขตบริการของโรงสี รวม ๔ ตำบล คือ ตำบลเกาะสะท้อน ตำบลพร่อน ตำบลโหมยิต และตำบลบางขุนทอง

๔. หารั่วงระยะเวลาดำเนินการ

โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘

๕. งบประมาณดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ จำนวนเงิน ๑๓๑,๐๐๐.- บาท (งบรวมทุกโครงการ)

๖. หน่วยงานร่วมดำเนินการ / รับผิดชอบ

๖.๑ คณะกรรมการบริหารโรงสีข้าวพระราชทานจังหวัดนราธิวาส

๖.๒ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๖.๓ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

๗. ผลการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	หน่วยวัด	ผลการปฏิบัติงาน		หมายเหตุ
			แผน	ผล	
๑	การบริหารโรงสีข้าว	โรงสี	๑	๑	
๒	บริการสีข้าวแก่เกษตรกรในพื้นที่	คน/เกวียน	๗๓๖	๖.๑๓๘	
๓	ทุนหมุนเวียนธุรกิจของโรงสี (ระบบบัญชี / การเงิน และ การบริการ)	ล้านบาท	๐.๕๐๐	๐.๕๘๓	

๘. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๘.๑ สมาชิกสหกรณ์ เกษตรกร ได้ใช้บริการสีข้าวจากโรงสีสหกรณ์และได้รับคืนกำไรจากธุรกิจตามบริการสหกรณ์

๘.๒ เป็นสถานที่รับฝากข้าวเปลือก โดยทำหน้าที่เหมือนธนาคารข้าว รับจ้างสีข้าว ตลอดจนการจัดการขายข้าวสาร

๘.๓ เป็นสถานที่ศึกษาวิจัยด้านอาชีพการทำนา และขบวนการแปรรูปข้าวเปลือก

โครงการนาข้าวขั้นบันไดตามพระราชดำรินิคมสร้างตนเองสุคริบน จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

ด้วยคราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดา เสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงเยี่ยมหน่วยกำลังทหารตำรวจที่บ้านโต๊ะโมะ หมู่บ้านสมาชิกชวาณา-ชาวไร่ ที่ทำการโครงการอพยพชวาณา-ชาวไร่ (ไอบาโจ) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นการเสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่นิคมฯ ครั้งแรก ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งฯ ให้นิคมดำเนินการในเรื่องต่างๆ เพื่อความปลอดภัยของสมาชิก และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทรงทราบว่าราษฎรที่อพยพเข้าอยู่อาศัยเป็นสมาชิกนิคมฯ ระยะแรกนั้น ยังไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและไม้ผล และพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นภูเขาสูงชัน มีที่ราบน้อยไม่สามารถเพาะปลูกข้าวไว้บริโภคเองได้ ต้องพึ่งพาข้าวสารจากภายนอก ซึ่งมีราคาแพงและหาซื้อยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูมรสุมเกิดอุทกภัย เส้นทางคมนาคมถูกตัดขาด ไม่สามารถติดต่อกับชุมชนภายนอกได้ จึงเกิดปัญหาขาดแคลนข้าวสำหรับใช้บริโภคอยู่เป็นประจำ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกนิคมฯ เป็นไปด้วยความยากลำบาก จึงทรงมีพระราชดำริให้นิคมฯ ขยายพื้นที่ปลูกข้าวในเขตนิคมฯ โดยให้ทำการปลูกทั้งในบริเวณพื้นที่ราบ และบริเวณพื้นที่ภูเขาแบบขั้นบันได ใช้น้ำจากโครงการชลประทานที่ทรงพระราชดำริ ให้จัดสร้างขึ้นในพื้นที่นิคมฯ โดยระยะแรกให้นิคมฯ ดำเนินการสาธิตที่บริเวณไอบาโจก่อน ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกข้าวไว้บนขั้นบันได นำน้ำธรรมชาติจากทางน้ำบนภูเขามาใช้ในการปลูกข้าว ซึ่งเรียกว่า ชวาณาหมาด และให้กรมชลประทาน มาช่วยพิจารณาหาทางกั้นน้ำตามจุดต่างๆ มาใช้ในการปลูกข้าวให้สมาชิกนิคมฯ มีผลผลิตข้าวไว้บริโภคในครัวเรือนตลอดทั้งปี ซึ่งนิคมฯ ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ เป็นต้นมา ถือเป็นโครงการพระราชดำริโครงการแรกที่ดำเนินการในพื้นที่

นิคมฯ และดำเนินการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ในปีถัดมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตร โครงการฯ เพื่อทรงติดตามผลความก้าวหน้า พร้อมพระราชทานข้อแนะนำต่างๆ ให้การดำเนินงานตามโครงการฯ สัมฤทธิ์ผล ปัจจุบันโครงการนาข้าวขั้นบันไดที่นิคมฯ จัดทำขึ้นมีทั้งสิ้น ๗ แห่ง พื้นที่รวม ๕๒๑ ไร่ การดำเนินงานระยะแรกผลผลิตข้าวที่ได้รับจากโครงการฯ มีส่วนช่วยให้สมาชิกนิคมฯ และครอบครัวสามารถดำรงอยู่ได้ตามอัตภาพ ต่อมาเส้นทางคมนาคมในเขตพื้นที่นิคมฯ ได้รับการพัฒนาปรับปรุง บ้านเมืองเจริญขึ้น สมาชิกนิคมฯ มีรายได้จากพืชหลักแล้ว จึงสามารถซื้อข้าวสารจากหลายแหล่งมาบริโภคได้เอง และใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก ทำให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมน้อยลง ประกอบกับพื้นที่โครงการฯ ได้เกิดการเปลี่ยนแปลง

โครงสร้างทางกายภาพ เนื่องจากสาเหตุต่างๆ เช่น กระแสน้ำไหลเปลี่ยนทิศทาง นาขั้นบันไดมีการชะล้างพังทลายค่อนข้างสูง บางแปลงมีน้ำท่วมขังตลอดปี มีวัชพืชขึ้นปกคลุมหนาแน่น ระบบน้ำชลประทานบางแห่งชำรุด ปริมาณเก็บกักน้ำไม่เพียงพอและไม่สามารถส่งน้ำไปยังแปลงเพาะปลูกข้าวได้ รวมทั้งปัญหาโรคแมลงศัตรูข้าวระบาดยากแก่การป้องกันและกำจัด เป็นต้น จากการตรวจเยี่ยม

โครงการฯ ของ ฯพณฯ องคมนตรี (นายอำพล เสนาณรงค์) และเลขาธิการ กปร. (นายมนูญ มุกข์ประดิษฐ์) เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้ทราบถึงปัญหาดังกล่าว จึงแนะนำให้นิคมฯ ส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสานแก่สมาชิกโครงการฯ ลำดับที่ ๑-๖ ส่วน โครงการที่ ๗ ให้นิคมฯ กงสภาพไว้เป็นนาข้าวขั้นบันได ส่งเสริมให้สมาชิกเพาะปลูกข้าวตามหลักวิชาการ เพื่อให้ได้รับผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นเพียงพอสำหรับให้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการใช้บริโภคในครัวเรือนตลอดทั้งปี

๒. สถานที่ดำเนินการ

๒.๑ นาข้าวขั้นบันไดบ้านไอบาใจ (หมู่ที่ ๑ ต.ภูเขาทอง)	พื้นที่ ๑๐๐ ไร่
๒.๒ นาข้าวขั้นบันไดบ้านไต่ะโมะ (หมู่ที่ ๓ ต.ภูเขาทอง)	พื้นที่ ๓๐ ไร่
๒.๓ นาข้าวขั้นบันไดบ้านภูเขาทอง (หมู่ที่ ๒ ต.ภูเขาทอง)	พื้นที่ ๓๓ ไร่
๒.๔ นาข้าวขั้นบันไดบ้านไอกาเปาะ (หมู่ที่ ๔ ต.ภูเขาทอง)	พื้นที่ ๔๐ ไร่
๒.๕ นาข้าวขั้นบันไดบ้านโนนสมบูรณ์ (หมู่ที่ ๕ ต.ภูเขาทอง)	พื้นที่ ๑๘ ไร่
๒.๖ นาข้าวขั้นบันไดบ้านปารีย์ (หมู่ที่ ๓ ต.มาโมง)	พื้นที่ ๓๐๐ ไร่
๒.๗ นาข้าวขั้นบันไดบ้านยาเค๊ะ (หมู่ที่ ๒ ต.มาโมง)	พื้นที่ ๔๐๐ ไร่

รวมพื้นที่โครงการ ๕๒๑ ไร่

๓. หัวระยะเวลาดำเนินการ

เป็นโครงการต่อเนื่องปี ๒๕๔๖ ดำเนินการเดือนตุลาคม ๒๕๔๕ ถึงกันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

ปี ๒๕๔๖ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการจำนวน ๖๖๘,๐๓๐.- บาท

๕. หน่วยดำเนินการ / รับผิดชอบ

นิคมสร้างตนเองสุภครินทร์ จังหวัดนครราชสีมา

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่โครงการที่ ๑-๖ พื้นที่รวม ๕๒๑ ไร่ มีสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๑ ครอบครัว ได้รับประโยชน์รวม ๓๒๖ คน กิจกรรมที่ส่งเสริมได้แก่ การปลูกพืชสวนครัว พืชไร่ พืชตระกูลถั่วบำรุงดิน ไม้ผลเลี้ยงสัตว์ และขุดบ่อเลี้ยงปลา ในนาข้าวเป็นต้น ผลผลิตที่ได้รับสมาชิกใช้บริโภค และจำหน่ายเป็นรายได้เสริมเพิ่มขึ้น เฉลี่ยครอบครัว ละ ๑,๒๕๐ บาท/ปี

๖.๒ กิจกรรมส่งเสริมการเพาะปลูกข้าว ในพื้นที่โครงการที่ ๗ พื้นที่ ๔๐๐ ไร่ (แปลงนาขั้นบันได ๓๐๕ ไร่ แปลงปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ๙๕ ไร่) กำหนดเป้าหมายส่งเสริมการเพาะปลูกข้าว ๒๐๐ ไร่ มีสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม ๔๐ ครอบครัว เพาะปลูกข้าวครอบครัวละ ๕ ไร่ ผลผลิตข้าวจากโครงการฯ สามารถใช้บริโภคในครัวเรือนเพียงพอตลอดปี ได้รับประโยชน์รวม 235 คน สถิติข้อมูล ผลผลิตข้าวเฉลี่ย/ไร่

๖.๒.๑ ปี ๒๕๔๔ ปลูกข้าวพันธุ์ชาเยาะ ได้รับเฉลี่ย ๔๐ ถัง/ไร่

๖.๒.๒ ปี ๒๕๔๕ ปลูกข้าวพันธุ์ชัยนาท๑ ได้รับเฉลี่ย ๔๕ ถัง/ไร่

๖.๒.๓ ปี ๒๕๔๖ ปลูกข้าวพันธุ์คลองหลวง คาดว่าจะได้ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่สูงขึ้น

และเมื่อปี ๒๕๔๕ นิคมฯ ได้รับการสนับสนุนเครื่องสีข้าวพระราชทานขนาดเล็กจำนวน ๑ เครื่อง นำไปติดตั้งในโรงสีข้าวที่สมาชิกได้ร่วมกันก่อสร้างไว้แล้วในพื้นที่โครงการฯ สามารถสีข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนิคมฯ ให้การดูแลแนะนำสมาชิกใช้ประโยชน์จากเครื่องสีข้าวอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๗. สรุป/ ความเห็น/ ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

การดำเนินโครงการนาข้าวขั้นบันไดตามพระราชดำรินปัจจุบัน นิคมฯ ได้ดำเนินการตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับภาวะการณปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ในทุกด้าน และสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่โครงการฯ และระบบน้ำชลประทานที่จัดสร้างขึ้นอย่างคุ้มค่า ประการสำคัญช่วยรักษาความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โดยรอบโครงการฯ ด้วย

โครงการนาข้าวขั้นบันได

นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

ในช่วงปี ๒๕๒๖ และ ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำริให้กรมชลประทานพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างโครงการจัดหาน้ำเพื่อสนับสนุนให้สมาชิกนิคมฯ สามารถมีน้ำทำการเพาะปลูกและพืชไร่พืชผักให้ได้ตลอดทั้งปีในบริเวณลุ่มน้ำไอร์บีเระ ลุ่มน้ำคลองน้ำใส และลุ่มน้ำไอร์จืออะ ตามลำดับ

เพื่อสนองพระราชดำริ นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ได้พิจารณาขั้นบันไดรองรับตามแนวพระราชดำริ โดยเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ เนื้อที่ ๒๘๐ ไร่ บริเวณที่ทำการนิคมฯ และได้ขยายผลมาอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบันมีพื้นที่นาข้าวขั้นบันไดรวมทั้งสิ้น ๙๐๐ ไร่

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ได้ฝายให้เกิดประโยชน์ทางการเกษตรให้มากที่สุด

๒.๒ เพื่อเป็นการเสริมอาชีพให้สมาชิกนิคมมีรายได้ที่มั่นคง

๒.๓ เพื่อสนองงานโครงการพระราชดำริให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๓. พื้นที่ดำเนินการ

มีจำนวน ๔ แห่ง ๙๐๐ ไร่

๓.๑ บริเวณที่ทำการนิคมฯ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร ๓๕๘ ไร่

๓.๒ บริเวณบ้านกาหลง ต.กาหลง อ.ศรีสาคร ๑๒๐ ไร่

๓.๓ บริเวณคลองน้ำใส ๑ ต.โคกสะตอ อ.เรือเสาะ ๑๒๒ ไร่

๓.๔ บริเวณคลองน้ำใส ต.โคกสะตอ อ.เรือเสาะ ๖๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เป็นโครงการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ - ปัจจุบัน

๕. งบประมาณ

งบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (ปี ๒๕๔๖) จำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท

๖. สรุปผลการดำเนินงาน

๖.๑ งานวิชาการ

- ดูแลบำรุงรักษาแปลงสาธิต ไร่กลาง แปลงผลไม้ (เงาะ, ทุเรียน, ลองกอง) ที่ปลูกไว้ตามโครงการ พื้นที่ ๑๖๐ ไร่
- ปรับปรุงนาข้าวบริเวณที่ทำการนิคมฯ ให้มีสภาพที่เหมาะสมกับการทำนา ตามงบประมาณที่ได้รับเฉลี่ยปีละ ๒๕๐ ไร่
- ศึกษาและทดลองปลูกข้าวบริเวณที่ทำการนิคมฯ ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม
- ปลูกพืชผักหมุนเวียนหลังเก็บเกี่ยวเพื่อบำรุงดิน
- ดูแล บำรุงรักษาระบบน้ำและป้องกันการพังทลายของดิน
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย งานส่งเสริมและบริการสนับสนุน
- ส่งเสริมให้สมาชิกนิคมรวมกลุ่มทำนา เฉลี่ย ๔๐/ราย/ปี
- ส่งเสริมให้มีการทำนาข้าว และปลูกพืชผักในพื้นที่โครงการรายละ ๓-๕ ไร่ พื้นที่ ๒๕๐ ไร่/ปี
- จัดฝึกอบรมกลุ่มสมาชิก ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเพาะปลูกพืช
- บริการให้การสนับสนุนแก่สมาชิกกลุ่ม เช่น ใจเตรียมพื้นที่ เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์กำจัดวัชพืชและโรคพืช

๗. ผลที่ได้รับ

สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ เฉลี่ย ๔๐ คน/ปี มีรายได้ดังนี้ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๔๕-๒๕๔๖

- บริเวณที่ทำการนิคมฯ ทดลองปลูกพันธุ์พื้นเมืองไม่ได้ผลเนื่องจากน้ำไม่พอ วัชพืชและศัตรูพืช
- บริเวณคลองน้ำใส (ทำนาปี) สมาชิก ๒๓ ราย สมาชิกเข้าร่วมโครงการฯ มีรายได้เพิ่มเฉลี่ยรายละ ๘,๖๑๐ บาท/ปี

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

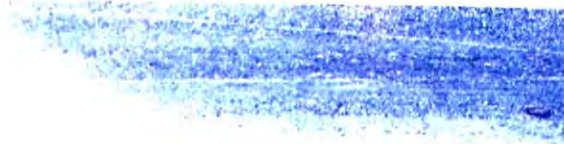
- ๘.๑ นิคมสร้างตนเองศรีสาคร
- ๘.๒ กลุ่มประสานการจัดสวัสดิการสังคมในพื้นที่เฉพาะ
- ๘.๓ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

๙. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

- ๙.๑ สภาพดินร่วนปนทราย
- ๙.๒ ศัตรูข้าว เช่น นก หนู แมลง
- ๙.๓ สภาพพื้นที่อยู่ที่สูง
- ๙.๔ ผู้เข้าร่วมโครงการมีเวลาดูแลน้อย

โครงการธนาคารข้าวตามพระราชดำริ นิคมสร้างเสริมตนเองสุคริณ จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ธนาคารข้าวบ้านไอลกาปะ ธนาคารข้าวนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่ชาวไอลกาปะ ด้วยทรงซาบซึ้งที่ชาวไอลกาปะได้แสดงน้ำใจงามในเหตุการณ์สลิคอปเตอร์ ในขบวนเสด็จฯ ตก เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐ เริ่มดำเนินการปี ๒๕๔๑ จากเงินพระราชทานฯ ๒๐๐,๐๐๐.- บาท ให้บริการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๑.๒ ธนาคารข้าวบ้านลีนานนท์ ธนาคารข้าวนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่หมู่บ้านลีนานนท์เมื่อปี ๒๕๔๒ เนื่องจากหมู่บ้านนี้ได้รับพระราชทานธงพิทักษ์ป่าใน ปี ๒๕๔๑ เริ่มดำเนินการปี ๒๕๔๒ จากเงินพระราชทานฯ ๑๐๐,๐๐๐.- บาท ให้บริการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๒. สถานที่ดำเนินการ

๒.๑ บ้านไอลกาปะ หมู่ที่ ๔ ต. ภูเขาทอง อ. สุคริณ จ. นราธิวาส

๒.๒ บ้านลีนานนท์ หมู่ที่ ๖ ต. สุคริณ อ. สุคริณ จ. นราธิวาส

๓. ห้วงระยะดำเนินงาน

เป็นโครงการต่อเนื่องปี ๒๕๔๖ ดำเนินการเดือน ตุลาคม ๒๕๔๕ ถึง กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

๔.๑ ปี ๒๕๔๖ นิคมฯ มิได้รับการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายไว้ดำเนินการเป็นการเฉพาะ ในการติดตามให้ความช่วยเหลือคำแนะนำแก่ธนาคารข้าวฯ ทั้ง ๒ แห่ง จึงตัดจ่ายจากงบบริหาร นิคมสร้างตนเอง เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ ทุนดำเนินงานของธนาคารข้าวฯ ทั้ง ๒ แห่ง จากเงินที่ทรงพระราชทานให้

๕. หน่วยดำเนินการ / รับผิดชอบ

นิคมสร้างตนเองสุกิริณี จังหวัดนครราชสีมา

๖. ผลการดำเนินงาน

๖.๑ ธนาคารข้าวบ้านไอลาเปาะ สามารถให้บริการแก่สมาชิกนิคมฯ ราษฎรบ้านไอลาเปาะ และหมู่บ้านใกล้เคียง จำนวน ๖๐ ครอบครัว ได้รับประโยชน์รวม ๒๕๑ คน

๖.๒ ธนาคารข้าวบ้านลิ้นนนท์ สามารถให้บริการแก่สมาชิกนิคมฯ บ้านลิ้นนนท์ ผัง ๑-๔ จำนวน ๑๕ ครอบครัว ได้รับประโยชน์ ๒๕๔ คน และราษฎรหมู่บ้านจุฬารัตน์ ๑๒ จำนวน ๗ ครอบครัว ได้รับประโยชน์ ๓๖ คน รวมได้รับประโยชน์ ๘๒ ครอบครัว ๓๓๐ คน

๗. สรุป / ความเห็น / ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ ที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงพระราชทานธนาคารข้าวทั้ง ๒ แห่ง ให้แก่ชาวไอลาเปาะและลิ้นนนท์ ในปี ๒๕๔๖ นี้ธนาคารฯ มีส่วนช่วยสงเคราะห์ให้ราษฎรรอดพ้นจากปัญหาความแปรปรวนของสภาพอากาศ ซึ่งมีฝนตกชุกกรีดขวางได้ไม่เต็มที่ พืชผลไม่ออกดอกติดผลตามฤดูกาล ทำให้ราษฎรขาดรายได้ ได้รับความเดือดร้อนถ้วนหน้า ธนาคารข้าวนี้ จึงเป็นที่พึ่งแก่ราษฎรในยามทุกข์เข็ญ ให้สามารถครองชีพอยู่ได้ตามอัตภาพ ดังนั้นราษฎรทุกคนต่างล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น จึงพร้อมใจกันถวายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และสัตว์ป่าในพื้นที่หมู่บ้านให้คงอยู่ตลอดไป เป็นพระราชกุศลเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาส สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๗ รอบ ในวันอังคารที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๖

โครงการธนาคารข้าว

นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๓๑ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมสมาชิกนิคมฯ หมู่บ้านสายบน ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้หน่วยนาวิกโยธินภาคใต้ ค่ายจุฬารัตน์ และสมาชิกนิคมหมู่บ้านสายบน ก่อสร้างอาคารธนาคารข้าวสารเพื่อเป็นที่เก็บและจำหน่ายข้าวสาร ให้กับสมาชิกนิคมในหมู่บ้าน เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนแก่สมาชิกนิคมฯ ที่จะต้องออกไปซื้อข้าวสารจากภายนอก สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการจัดซื้อข้าวสารมาจำหน่ายให้กับสมาชิก เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๘ จำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายข้าวสารให้กับสมาชิกนิคมในราชอาณาจักรโดยไม่ต้องออกไปซื้อข้าวสารจากร้านค้าภายนอกนิคมฯ

๓. พื้นที่ดำเนินการ

บ้านสายบน ม.๑ ต.กาหลง อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส

๔. วิธีดำเนินงาน

- ๔.๑ คัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน
- ๔.๒ จัดซื้อข้าวสารจากร้านค้าภายนอก มาเก็บในธนาคารข้าว
- ๔.๓ จำหน่ายข้าวสารให้กับสมาชิกในราชอาณาจักร ทั้งเงินสด และเงินเชื่อ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เป็นโครงการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ - ปัจจุบัน

๖. งบประมาณ

เงินทุนพระราชทาน (ปี ๒๕๒๘) จำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท

๗. สรุปผลการดำเนินงาน

- ๗.๑ ดำเนินงานโดยคณะกรรมการธนาคารข้าว จำนวน ๗ คน ซึ่งสมาชิกในหมู่บ้านเป็นผู้คัดเลือก
- ๗.๒ ดำเนินการจัดซื้อข้าวสารมาจำหน่ายให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ - ปัจจุบัน
- ๗.๓ ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียน จำนวน ๕๔,๔๕๘ บาท

ณ. ผลที่ได้รับ

สมาชิกนิคมฯ ในหมู่บ้านสายบนได้รับประโยชน์ จำนวน ๘๐ ครัวเรือน

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑ นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๕.๒ กลุ่มประสานการจัดสวัสดิการสังคมในพื้นที่เฉพาะ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

โครงการนิคมสหกรณ์บาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

พื้นที่โครงการฯ เดิมเป็นพื้นที่เตรียมการสงวนของกรมป่าไม้มีราษฎรอาศัยทำกินอยู่ในเขตพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ ในปี พ.ศ.๒๕๑๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชธานี ทรงทราบว่าราษฎรที่อยู่อาศัยบริเวณนี้ประสบปัญหาน้ำท่วม จึงมีพระราชดำริให้กรมชลประทานระบายน้ำออก เพื่อบรรเทาอุทกภัยและให้ทำการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตรได้ เพื่อจัดสรรให้แก่ราษฎรเข้าไปทำกินต่อไป

นิคมสหกรณ์บาเจาะ กองสหกรณ์นิคม กรมส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินการจัดสรรที่ดินตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์ฯ พ.ศ.๒๕๑๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ และต่อมาได้มีการปรับปรุงแนวเขตที่ดินใหม่ ประมาณ ๕๐.๐๐๐ ไร่ ในปี พ.ศ.๒๕๓๖ ได้มีการสำรวจจรอบกันเขตตามแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา มีพื้นที่โครงการฯ ทั้งสิ้น ๘๗,๔๑๕ ไร่

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรเข้าทำกิน
- ๒.๒ เพื่อจัดบริการสาธารณูปโภคและปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ เช่น ถนน แหล่งน้ำ หมู่บ้านและชุมชนต่างๆ
- ๒.๓ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับฐานะและคุณภาพชีวิตแก่ราษฎรให้ดีขึ้น
- ๒.๔ ส่งเสริมให้มีสถาบัน เพื่ออำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพของเกษตรกร เช่น การจัดหาแหล่งลงทุน จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค วัสดุ อุปกรณ์การเกษตรมาบริการ ส่งเสริมการแปรรูปผลิตผลการเกษตร สนับสนุนด้านการตลาด เป็นต้น
- ๒.๕ แนะนำ และส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ให้เป็นตามหลักและวิธีการสหกรณ์

๓. สถานที่ดำเนินการ

- พื้นที่ดำเนินการ อยู่ในท้องที่บางส่วนของ ๕ ตำบล ๔ อำเภอ ๒ จังหวัด ประกอบด้วย
- ๓.๑ ตำบลโคกเทียน ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ประมาณ ๒๕,๖๘๗ ไร่
 - ๓.๒ ตำบลละหาร ตำบลลูโบะบือชา ตำบลตะปอเยาะ อำเภอยิ่งง จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ประมาณ ๒๖,๔๒๐ ไร่
 - ๓.๓ ตำบลบาระเหนือ ตำบลบาระใต้ ตำบลลูโบะสาวอ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส พื้นที่ประมาณ ๒๖,๕๔๐ ไร่
 - ๓.๔ ตำบลคอนทราย อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี พื้นที่ประมาณ ๔,๓๗๒ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ลักษณะเป็นโครงการต่อเนื่อง (เริ่มปี ๒๕๑๘ จนกว่าจะแล้วเสร็จ)

๔.๑ วิธีดำเนินการ

- (๑) รั้งวัดและวางผังการใช้ที่ดิน
- (๒) รั้งวัดที่ดินเพื่อจัดสรรให้แก่สมาชิกสหกรณ์
- (๓) ก่อสร้างการสาธารณูปโภคและปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพและประกอบอาชีพ เช่น ก่อสร้างถนน, ขุดคลองส่งน้ำ อื่นๆ
- (๔) ให้การศึกษาอบรมด้านวิชาการ
- (๕) ส่งเสริมให้สมาชิกนิคมฯ รวมตัวกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ เพื่อเป็นสถาบันที่อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกและส่วนรวม
- (๖) แนะนำและส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ตาม พรบ.สหกรณ์

- (๗) ส่งเสริมการประกอบอาชีพการทำเกษตรเป็นอาชีพหลักและส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัวของเกษตรกร
- (๘) ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ เพื่อเป็นหลักฐานในการขอกรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

๕. งบประมาณ

ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

นิคมสหกรณ์บ้านเจาะ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา กรมส่งเสริมสหกรณ์

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ งานที่ดิน

รายการ	เป้าหมาย	ดำเนินการได้	คิดเป็นร้อยละ	คงเหลือ	หมายเหตุ
งานจัดสรรที่ดินและออกเอกสารสิทธิ์					
พื้นที่โครงการ ๘๗,๔๑๕ ไร่					
- สักรายแปลง	๔๑,๕๑๓	๓๕,๓๒๕	๘๕	๖,๕๘๔	
- สักรายแปลง	๑๓,๐๐๐	๕,๔๐๓	๓๕	๗,๕๙๗	
- กันเขตป่า ๒๐%	๑๕,๔๑๒	๑๕,๔๑๒	๑๐๐	-	
- ศูนย์ราชการและที่สาธารณประโยชน์และอื่นๆ	๑๗,๐๑๔	๑๕,๐๐๐	๘๘	๒,๐๑๔	
- ออกเอกสารสิทธิ์					
กสน. ๓	๕๔,๕๑๓	๓๗,๒๘๗	๖๘	๑๗,๖๒๖	
กสน. ๕	๕๔,๕๑๓	๕๖๕	๑	๕๓,๙๔๘	
- การก่อสร้างปัจจัยพื้นฐาน					
- ถนนลาดยาง (กม)	๕๐	๓.๕	๗	๔๖.๕๐	
- ถนนลูกรังสายใหญ่ (กม)	๑๒๐	๕๖.๔๐	๔๗	๖๓.๖๐	
- ถนนลูกรังสายซอย (กม)	๑๓๕	๑๐๘	๗๙	๒๗	
- ท่อลอดถนน (แห่ง)	๑๐๕	๑๘๕	๑๗๖	-	
- Box Culvert	๒๐	๒๑	๑๐๕	-	
- สะพานคอนกรีต (แห่ง)	๔	-	-	-	
- คลองชลประทาน (กม)	๕๕	๗๕	๑๓๖	๒๐	
- สระเก็บน้ำฝน (สระ)	๕	๘	๑๖๐	-	
- สระเก็บน้ำ (สระ)	๒๐๐	๒๑๑	๑๐๕	-	

๗.๒ งานส่งเสริมสหกรณ์

๗.๒.๑ ส่งเสริมให้สมาชิกรวมตัวจัดตั้งเป็นสหกรณ์ จำนวน ๑ สหกรณ์ ชื่อสหกรณ์ นิคมบาเจาะ จำกัด จัดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

๗.๒.๒ แนะนำและส่งเสริมสหกรณ์นิคมบาเจาะ จำกัด ให้ดำเนินธุรกิจ (ธุรกิจการซื้อ-ขาย, สินเชื่อ, เงินฝาก และรวบรวมผลผลิต) ปรากฏผลดำเนินงาน ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕ ดังนี้

- จำนวนสมาชิก	๔,๘๕๘ คน
- ทุนดำเนินงาน	๘๕,๗๕๒,๕๘๒.๐๗ บาท
- ทุนสำรอง	๒๓๓,๘๘๑.๒๐ บาท
- ทุนเรือนหุ้น	๑,๑๕๘,๔๐๐.๐๐ บาท
- เจ้าหนี้เงินกู้	๒,๕๖๐,๓๘๔.๘๘ บาท
- ลูกหนี้เงินกู้	๕,๐๗๗,๑๗๓ บาท
- รายได้	๒,๓๒๗,๗๘๖ บาท
- รายจ่าย	๔,๓๑๕,๘๖๕.๕๔ บาท

๗.๓ งานส่งเสริมอาชีพ

๗.๓.๑ โครงการส่งเสริม การปลูกปาล์ม
น้ำมันในพื้นที่พรุ

- สมาชิกร่วมโครงการฯ จำนวน ๕๐๓ ราย
- เนื้อที่ปลูก ๕,๖๔๓ ไร่

๗.๓.๒ งานส่งเสริมอาชีพครัวเรือนสมาชิกสหกรณ์

- จัดตั้งกลุ่มถนอมอาหารและผลิตภัณฑ์อาหาร (ปลาแห้ง, ปลาต้ม, ข้าวเกรียบปลาและน้ำพริกปลา) สมาชิกร่วมโครงการฯ จำนวน ๘๐ ราย
- กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหาร (ขนมทองม้วน) สมาชิกร่วมโครงการฯ จำนวน ๕๐ ราย

๗.๔ โครงการส่งเสริมอาหารกลางวันในโรงเรียน

นอกจากส่งเสริมทำการเกษตรให้แก่ครอบครัวสมาชิกสหกรณ์แล้วยังได้ขยายการสนับสนุนการส่งเสริมการเกษตรแก่โรงเรียนในเขตนิคมฯ จำนวน ๒ โรงเรียน เพื่อเป็นฐานการประกอบอาชีพแก่เกษตรกรและลูกหลานเกษตรกรต่อไปโดยดำเนินการขุดสระเก็บน้ำและขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ ให้การสนับสนุนการพัฒนาที่ดิน พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และพันธุ์ปลา เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ศึกษาและฝึกทำการเกษตร ทำให้รายได้เป็นทุนสำหรับโครงการอาหารกลางวันด้วย

๑.๕ ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๑.๕.๑ ทำให้ราษฎรที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเป็นหลักแหล่ง มีปัจจัยพื้นฐานที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการประกอบอาชีพ
- ๑.๕.๒ ทำให้ราษฎรมีสถาบันสหกรณ์เป็นของตนเองในการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งในด้านสินเชื่อ การผลิต และการตลาด ตามอุดมการณ์หลักการและวิธีการสหกรณ์ ในการยกฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นตลอดจนทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๑.๕.๓ เพื่อให้สถาบันสหกรณ์เป็นตัวแทนของกลุ่มสมาชิกในการขอรับการช่วยเหลือหรือประสานกับหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

๘. ปัญหาอุปสรรค

๘.๑ ปัญหาพื้นฐานเกษตรกร

- ขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการดำเนินงานของสหกรณ์ ขาดวินัย และไม่เข้าใจในหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์
- สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีความรู้ น้อย มีรายได้ น้อย ทำให้เป็นผลต่อการพัฒนา ขาดความร่วมมือในกิจกรรมของสหกรณ์
- สมาชิกส่วนใหญ่เข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์นิคม เพื่อประโยชน์ของตนเอง มากกว่าการรวมกันเพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่ม
- ขาดความสนใจในการประกอบอาชีพรวมทั้งการไม่รักที่ดินทำกิน ทำให้เกิดปัญหาการซื้อขายที่ดินให้แก่รายทุน

๘.๒ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ

- คุณลักษณะของดินมีความเป็นกรดสูง
- มีน้ำท่วมขังเกือบตลอดปี ต้องทำการพัฒนาเพื่อให้สามารถทำการเกษตรได้ อีกทั้งต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมาก
- สภาพการถือครองที่ดิน สมาชิกส่วนใหญ่ถือครองพื้นที่ทำกินเป็นแปลงเล็ก แปลงน้อยเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาพื้นที่ เช่น การขุดคูคลองระบายน้ำ และการก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานต่างๆ เป็นต้น

๘.๓ ปัญหาด้านสถาบันเกษตรกร

- เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีฐานะยากจน
- ขาดความร่วมมือซึ่งกันและกัน
- กระบวนการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
- ขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินงาน

๘. ข้อเสนอแนะ

ควรส่งเสริม แนะนำ เกษตรกรในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยการวางแผน การเพาะปลูก วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพและจัดหา เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการที่จะพัฒนาทั้งในด้านการดำเนินงานและด้านการสื่อสาร เพื่อให้เกิดผลและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (พระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี)

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นว่าการปลูกฝังหลักการสหกรณ์ แก่เด็กและเยาวชน โดยเริ่มจากโรงเรียนเป็นอันดับแรกจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในกลุ่มของนักเรียน ตลอดจนครูและประชาชนในท้องถิ่นเป็นระบบและต่อเนื่อง เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การรวมกลุ่มกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น จึงมีพระราชกระแสกับอธิบดีกรมตำรวจ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภูต้าง อำเภอโคก จังหวัดอุดรดิตถ์ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๔ ให้ดำเนินการสหกรณ์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และทรงมีพระราชกระแสแก่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ณ ตำแหน่งจัตราจตุรดา โหฐาน เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ ให้ส่งเสริมวิธีการสหกรณ์ให้แพร่หลายไปยังนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กรมตำรวจ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงได้เริ่มดำเนินการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมความรู้/ทักษะด้านสหกรณ์ แก่เด็กนักเรียน รวมถึงสร้างเสริมพฤติกรรมที่สอดคล้องกับอุดมการณ์สหกรณ์แก่เด็กและเยาวชน
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์หรือกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ขึ้นในชุมชน

๓. สถานที่ดำเนินการ

๑. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านลิ้นานนท์ ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน
๒. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร
๓. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอปทุมวัน ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร
๔. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านไอร์บือเต ตำบลช้างเผือก อำเภोजะนะ
๕. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยาน อำเภอเรือเสาะ
๖. โรงเรียนบ้านโคกศิลา อำเภอเมืองนราธิวาส
๗. โรงเรียนบ้านหัวเขา อำเภอเมืองนราธิวาส
๘. โรงเรียนบ้านเปล อำเภอเมืองนราธิวาส

๘. โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอเมืองนราธิวาส
๙. โรงเรียนบ้านเขาคันหยงมิตรภาพที่ ๑๕๓ อำเภอเมืองนราธิวาส
๑๐. โรงเรียนบ้านบางมะนาว อำเภอเมืองนราธิวาส
๑๑. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา อำเภอเมืองนราธิวาส
๑๒. โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอเมืองนราธิวาส
๑๓. โรงเรียนบ้านปลักปลา อำเภอเมืองนราธิวาส
๑๔. โรงเรียนบ้านโคกสยา อำเภอเมืองนราธิวาส
๑๕. โรงเรียนบ้านป่าไผ่ อำเภอศรีสาคร
๑๖. โรงเรียนบ้านปายัน อำเภอศรีสาคร
๑๗. โรงเรียนบ้านไอร้อ อำเภोजะนะ
๑๘. โรงเรียนบ้านธรรมเจริญ อำเภอเรือเสาะ
๑๙. โรงเรียนบ้านคีร์ราษฎร์รังสฤษฎี อำเภอศรีสาคร

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

๔.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

๔.๒ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นไป

๕. วิธีดำเนินการ

- ๕.๑ แนะนำการสอนวิชาสหกรณ์แก่ครู/สอนเสริมวิชาสหกรณ์
- ๕.๒ ส่งเสริม พัฒนา สหกรณ์นักเรียน
- ๕.๓ เผยแพร่การสหกรณ์ในชุมชนเขตบริการของโรงเรียน
- ๕.๔ นำคณะครู/นักเรียน ทัศนศึกษาดูงานสหกรณ์ในพื้นที่
- ๕.๕ สนับสนุนการก่อสร้างอาคารจัดกิจกรรมสหกรณ์
- ๕.๖ สร้างเสริมทักษะ/พฤติกรรม ด้านบัญชี การประชุม ประชาธิปไตยฯแก่นักเรียน

๖. งบประมาณ

งบประมาณปี ๒๕๔๖ จำนวน ๑๓๑,๐๐๐.- บาท

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ๗.๑ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา
- ๗.๒ สำนักงานเขตการศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา
- ๗.๓ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔

๘. ผลการดำเนินงาน

ส่งเสริมการดำเนินงานในพื้นที่ จำนวน ๒๑ โรงเรียน นักเรียน ๕,๗๔๕ คน

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเรื่องการสหกรณ์ และมีทักษะ/ พฤติกรรมการที่สอดคล้องกับอุดมการณ์สหกรณ์ในการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ๙.๒ มีการจัดตั้งสหกรณ์หรือกลุ่มสมาชิกสหกรณ์เพิ่มขึ้น

โครงการจัดตั้งสหกรณ์ผู้ใช้น้ำ ในโครงการพัฒนาเกษตรผสมผสานในเขตลุ่มน้ำบางนรา

๑. ความเป็นมา

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาเกษตรแบบผสมผสานอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพัฒนาลุ่มน้ำบางนรา โดยจัดตั้งสหกรณ์เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการได้รู้จักใช้วิธีการสหกรณ์ในการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และพึ่งตนเองได้แบบยั่งยืนให้สหกรณ์เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรในพื้นที่จัดสรรน้ำให้สมาชิกโครงการ สมาชิกรวมกันซื้อ รวมกันขายโดยผ่านทางสหกรณ์

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เผยแพร่การสหกรณ์ในพื้นที่

๒.๒ สนับสนุนให้ราษฎรรวมกลุ่มอาชีพ / จัดตั้งสหกรณ์ และส่งเสริม พัฒนาสหกรณ์ให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกตามวัตถุประสงค์

๓. สถานที่ดำเนินโครงการ

๓.๑ ตำบลกะลุวอ และตำบลกะลุวอเหนือ อ.เมืองนราธิวาส

๓.๒ ตำบลไพรวัน และตำบลศาลาใหม่ อำเภอดากู

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ดำเนินการต่อเนื่อง

๕. วิธีดำเนินการ

รวบรวมเกษตรกรจัดตั้งสหกรณ์ ๒ สหกรณ์ ในพื้นที่โครงการให้สหกรณ์ทำหน้าที่ระดมทุนและบริการด้านการตลาดแก่สมาชิก

๖. งบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ จำนวนเงิน ๑๓๑,๐๐๐.-บาท(งบรวมทุกโครงการ)

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา

๘. ผลการดำเนินงาน

๘.๑ เผยแพร่การสหกรณ์แก่ราษฎรในพื้นที่ ๔๓๗ คน

๘.๒ ส่งเสริม พัฒนาสหกรณ์ จำนวน ๒ สหกรณ์

๘.๒.๑ สหกรณ์การเกษตรพัฒนาผู้นำบางนรา จำกัด

๘.๒.๒ สหกรณ์ผู้นำบางนรา จำกัด

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สมาชิกได้จัดระบบการใช้น้ำร่วมกันซื้อรวมกันขาย โดยใช้สหกรณ์เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน ทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

การศึกษาและศาสนา

โครงการ
จัดการศึกษานอกโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยมโรงเรียนบ้านสาลาใหม่ และโรงเรียนจรรยาอิสลาม ซึ่งมีพระราชดำริให้โรงเรียนบ้านสาลาใหม่ร่วมกับโรงเรียนจรรยาอิสลาม เปิดสอนวิชาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนจรรยาอิสลาม และเอกชนในท้องถิ่น ได้มีวิชาชีพเป็นการเสริมรายได้

เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยมโรงเรียนบ้านสาลาใหม่ เพื่อทำพิธีเปิดอาคารอนุประสงฆ์โรงเรียนบ้านสาลาใหม่ ตลอดจนทรงมีพระราชดำริให้โรงเรียนบ้านสาลาใหม่ โรงเรียนจรรยาอิสลามและชุมชนให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนดำเนินการโครงการต่อเนื่องต่อไป ควรเพิ่มเติมวิชาสามัญในโรงเรียนจรรยาอิสลาม พร้อมให้ความรู้แก่นักเรียนสตรีในเรื่องโภชนาการและการเลี้ยงดูเด็ก

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอตากใบ สถาบันศึกษาในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนราธิวาส ได้ดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้กับนักเรียนในโรงเรียนจรรยาอิสลาม ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ๒๕๓๑ เป็นต้นมา และขยายการสอนด้านอาชีพอรรถศาสตร์ จนถึงปัจจุบัน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงงานยาสูบ ๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๑ และมีพระราชกระแสให้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมวิชาชีพและความรู้ที่เหมาะสมให้กับนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แล้วเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาเนาะ

สำนักงานโครงการ ฯ สุ่มสำรวจและติดตามข้อมูลโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีนักเรียนตำราวดะวะนชายแดนเข้าศึกษาต่อ จำนวน ๖ โรงเรียน กงบังคัับการตำราวดะวะนชายแดนที่ ๔๔ และศูนย์การศึกษาณอกโรงเรียนภาคใต้ พบว่าโรงเรียนเน้นการจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ด้านศาสนา ตั้งแต่ระดับปีที่ ๑-๗ นักเรียนมาเรียนจากทั้งในและต่างหมู่บ้าน ซึ่งขึ้นอยู่กับ การยอมรับของผู้ปกครองที่มีต่อโต๊ะครู ทั้ง ๖ โรงเรียนมีความสนใจเข้าร่วมพัฒนาโรงเรียนตามแนวพระราชดำริ ฯ เพราะนอกจากหลักการดำเนินชีวิตด้านศาสนาแล้ว โรงเรียนยังขาดแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับนักเรียนในด้านอื่น ๆ สำนักงานโครงการ ฯ พิจารณาเห็นว่านักเรียนต้องอยู่ในโรงเรียนเป็นระยะเวลานานถึง ๗ ปี เมื่อจบการศึกษาหากไม่ได้ศึกษาต่อก็ต้องออกไปประกอบอาชีพทำสวน หรือรับจ้าง อาทิ ปักผ้า ช่างก่อสร้าง หรือไปใช้แรงงานในประเทศมาเลเซีย จึงร่วมกับกงบังคัับการตำราวดะวะนชายแดนที่ ๔๔ และศูนย์การศึกษาณอกโรงเรียน จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และจังหวัดปัตตานี พัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนโดยมีนักวิชาการ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ สนับสนุนจากศูนย์การศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

ศูนย์การศึกษาณอกโรงเรียนจังหวัดนราธิวาส ร่วมกับ ศูนย์บริการการศึกษาณอกโรงเรียนอำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอเรือเสาะ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรม กศน. ในโรงเรียนนัรันดรวิทยา โรงเรียนตันหยงมัส และโรงเรียนอับตีดาวิทยา ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ เป็นต้นมา

๒. สถานที่ดำเนินการ

- ๒.๑ โรงเรียนจรรยาอิสลาม หมู่ ๓ ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ
- ๒.๒ โรงเรียนนัรันดรวิทยา หมู่ ๕ ตำบลบางปอ อำเภอเมืองนราธิวาส
- ๒.๓ โรงเรียนตันหยง หมู่ ๗ ตำบลเรือเสาะ อำเภอเรือเสาะ
- ๒.๔ โรงเรียนอับตีดาวิทยา หมู่ ๗ ตำบลลาโละ อำเภอเรือเสาะ

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินงาน

๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗

๔. งบประมาณดำเนินการ

จำนวน ๕๑๗,๕๗๖ บาท

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๕.๑ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนราธิวาส
- ๕.๒ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอตากใบ
- ๕.๓ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเรือเสาะ
- ๕.๔ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินงาน

ได้จัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามดังกล่าวในหลายรูปแบบ ได้แก่

- ๖.๑ จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ (ปอ.) ๘๐ คน
- ๖.๒ จัดการศึกษาสายสามัญ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาทั้งหมด ๑๗๘ คน
- ๖.๓ ฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในวิชาช่างปูน การตัดเสื้อสตรี การเชื่อมโลหะ การทำอาหารขนม การทำบาติก การทำปุ๋ยหมัก คอมพิวเตอร์เบื้องต้น และพิมพ์ดีด ตามความสนใจของนักเรียน จำนวน ๑๗๐ คน
- ๖.๔ จัดแหล่งเรียนรู้ (ศรช.) ในโรงเรียนทั้ง ๔ แห่ง เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า เติมความรู้ สำหรับนักเรียนและประชาชนในชุมชนที่ตั้งโรงเรียน
- ๖.๕ จัดกิจกรรมเสริมทักษะอาชีพ โดยเฉพาะกับนักเรียนตามหลักสูตร ปอ. มีการปลูกผักต่างๆ (๕๑ แปลง) การเลี้ยงไก่ (๒๕๐ ตัว) เลี้ยงเป็ด (๗๗ ตัว) เลี้ยงปลาคุก (๔,๕๐๐ ตัว) และเพาะเห็ด (๑,๗๐๐ ก้อน)

๗. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

- ๗.๑ โรงเรียนไม่มีพื้นที่สำหรับการเกษตร
- ๗.๒ โรงเรียนขาดแหล่งน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค
- ๗.๓ อาคารเรียนอยู่ในสภาพทรุดโทรม

โครงการฝึกอาชีพพระยะสั้นในโรงเรียน ตชด. และ ชุมชน ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ ๒๕๔๖

๑. ความเป็นมา

ในส่วนสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ได้ดำเนินการตามแนวพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๔๖) โดยมอบให้วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา เป็นวิทยาลัยหลัก มีวิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา, วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา, วิทยาลัยการอาชีพสุโขทัยโก-ลก และวิทยาลัยการอาชีพตากใบ เป็นวิทยาลัยเครือข่าย ดำเนินการฝึกอบรบอาชีพพระยะสั้น (๓๐ ชั่วโมง) ให้กับเด็กนักเรียน เยาวชน ศิษย์เก่า ประชาชน ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๒๐ โรงเรียน (โรงเรียนตชด ๕ โรงเรียน, โรงเรียนชุมชน, ๑๕ โรงเรียน) วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา รับผิดชอบโครงการตชด.๓ โรงเรียน, โรงเรียนชุมชน ๕ โรงเรียน

๒. สถานที่ดำเนินการ

- ๒.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านไอบื้อแด
- ๒.๒ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านลีลานนท์
- ๒.๓ โรงเรียนชุมชนบ้านหัวเขา
- ๒.๔ โรงเรียนบ้านเขาดันหยงมิตรภาพที่ ๑๕๓
- ๒.๕ โรงเรียนชุมชนศิริราษฎร์รังสฤษดิ์

๓. ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

๑ มีนาคม ๒๕๔๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินงาน

งบประมาณทั้งจังหวัด	๔๑๐,๖๑๕ บาท
วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา	๘๕,๖๑๕ บาท

๕. หน่วยงานดำเนินการ

วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา

- ๕.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านไอบื้อแด ช่างทำผลิตภัณฑ์งานปูนและปุ๋ยกระเบื้องจำนวน ๒๐ คน
- ๕.๒ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านลีลานนท์วิชาช่างอูมิเนียมจำนวน ๒๐ คน
- ๕.๓ โรงเรียนชุมชนบ้านหัวเขา วิชาอาหาร - ขนม จำนวน ๒๐ คน

- ๕.๔ โรงเรียนบ้านเขาดันหยงมิตรภาพที่ ๑๕๓ วิชาอาหาร-ขนม จำนวน ๒๐ คน
 ๕.๕ โรงเรียนชุมชนศิริราษฎร์รังสฤษฎี วิชาช่างตัดผม จำนวน ๒๐ คน

๖. ผลการดำเนินงาน

- ๖.๑ โรงเรียนชุมชนบ้านหัวเขาฝึกรอบรมวิชาอาหาร-ขนม วันที่ ๒๑-๒๒, ๒๘-๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๖ และวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖ รวม ๓๐ ชั่วโมง ผู้เข้ารับการอบรม ๒๒ คน
- ๖.๒ โรงเรียนตระเวนชายแดนบ้านไอบีออค ฝึกรอบรมวิชาช่างทำผลิตภัณฑ์งานปูนและปุ๋ยกระเบื้อง วันที่ ๕-๖, ๑๒-๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖ รวม ๓๐ ชั่วโมง ผู้เข้ารับการอบรม ๒๐ คน
- ๖.๓ โรงเรียนตระเวนชายแดนบ้านลีลานนท์ ฝึกรอบรมวิชาช่างอูมูนิเยมวันที่ ๕-๖, ๑๒-๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖ รวม ๓๐ ชั่วโมง ผู้เข้ารับการอบรม ๒๐ คน
- ๖.๔ โรงเรียนชุมชนศิริราษฎร์รังสฤษฎี ฝึกรอบรมวิชาช่างตัดผม วันที่ ๕-๖, ๑๒-๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖ รวม ๓๐ ชั่วโมง ผู้เข้ารับการอบรม ๒๐ คน
- ๖.๕ โรงเรียนบ้านเขาดันหยงมิตรภาพที่ ๑๕๓ ฝึกรอบรมวิชาอาหาร-ขนม วันที่ ๑๕-๒๐, ๒๖-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๖ รวม ๓๐ ชั่วโมง ผู้เข้ารับการอบรม ๒๐ คน

๗. ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานตามโครงการ วิทยากรผู้ฝึกอบรมขาดขวัญและกำลังใจ เนื่องจากพื้นที่เข้ารับการฝึกอบรมเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการร้ายต่าง ๆ และช่วงระยะเวลาฝึกอบรมอยู่ในช่วงฤดูฝน ทำให้การเดินทางไม่สะดวก

โครงการการฝึกอบรมวิชาชีพแก่นักเรียนโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)

๑. ความเป็นมา

วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการสนับสนุนร่วมในแผนปฏิบัติการโครงการพระราชดำริหมู่บ้านเป้าหมายตระเวนชายแดนของจังหวัดนครราชสีมา ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ - ๒๕๔๘ เพื่อดำเนินงานตามพระราชดำริ ที่ส่งเสริมวิชาชีพให้แก่นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อแก้ปัญหาการดำรงชีวิตของประชาชนในชนบทที่อยู่ตามชายแดนทิวกันดารเป็นการพัฒนาตนเองและชุมชน ให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

๒. สถานที่ดำเนินการ

๒.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านตืองอ อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส

๒.๒ โรงเรียนชุมชนบ้านค่าย อ.เมืองจ.นราธิวาส

๒.๓ โรงเรียนบ้านปลักปลา อ.เมือง จ.นราธิวาส

๓. ห้วงระยะเวลา

วันที่ ๗ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖

วันที่ ๑๔ - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

๖๓,๐๐๐ บาท

๕. หน่วยดำเนินการ / รับผิดชอบ

วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา

๖. ผลการดำเนินงาน

ลำดับที่	งาน / กิจกรรม	พื้นที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน		ปัญหา อุปสรรค
			เป้าหมาย/คน	ผล.คน	
๑	งานซ่อมรถจักรยานยนต์	โรงเรียนบ้านค่าย	๒๐	๒๒	-
๒	งานซ่อมรถจักรยานยนต์	โรงเรียนบ้านปลักปลา	๒๐	๒๐	-
๓	อาหาร - ขนม	โรงเรียนบ้านค่าย	๒๐	๒๐	-
๔	งานปูกระเบื้อง	โรงเรียน ตชด. บ้านตืองอ	๒๐	๒๑	-

๗. สรุป / ความเห็น / ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

-

โครงการพัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน

๑. ความเป็นมา

นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ได้ร่วมกับพัฒนาการอำเภอและสมาชิกนิคมจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนในเขตนิคมฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ จำนวน ๓ แห่ง และปี ๒๕๓๕ จำนวน ๑ แห่ง ตามความพร้อมของสมาชิกนิคมภายในหมู่บ้าน ในระยะแรกกรมประชาสัมพันธ์ได้สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าวัสดุสมทบก่อสร้างอาคารศูนย์ฯ แห่งละ ๒๕,๐๐๐ บาท และได้ประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิช่วยเหลือเด็กยากจน (ซี.ซี.เอ.ฟ.) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๒๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รับสั่งกับหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนราธิวาส (คุณจินดา บุษยธรรม) ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดำเนินการอยู่แล้วให้ดำเนินการต่อไป และได้พระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตนิคมฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ เป็นต้นมา

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในทุกด้าน เป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กที่จะเข้าเรียนตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

๒.๒ เพื่อให้บิดามารดาและผู้ปกครองเด็กมีเวลาประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น

๓. พื้นที่ดำเนินการ

๓.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิรินธร ๕ (บ้านกาหลง)	ม.๑ ต.กาหลง อำเภอศรีสาคร
๓.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่าไผ่	ม.๒ ต.กาหลง อำเภอศรีสาคร
๓.๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันคีรี	ม.๓ ต.กาหลง อำเภอศรีสาคร
๓.๔ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านธรรมเจริญ	ม.๖ ต.โคกสะอาด อำเภอศรีสาคร

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เป็นโครงการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ - ปัจจุบัน

๕. งบประมาณ

๕.๑ กรมพัฒนาชุมชน ค่าอาหาร ๗ บาท/คน/วัน

๕.๒ กรมพัฒนาชุมชน ค่าตอบแทน ผ.ด.ค. ๕ อัตราๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท/เดือน

๕.๓ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ค่าตอบแทน ผ.ด.ค. ๔ อัตราๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท/เดือน

และค่าอุปกรณ์การเรียนการสอน ศูนย์ฯ ละ ๔,๐๐๐ บาท

๖. สรุปผลการดำเนินงาน

๖.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสี่ริบทร (บ้านกาหลง)

- เด็กชาย ๒๔ คน เด็กหญิง ๑๑ คน รวม ๓๕ คน

๖.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่าไผ่

- เด็กชาย ๑๖ คน เด็กหญิง ๑๔ คน รวม ๓๐ คน

๖.๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันคีรี

- เด็กชาย ๑๘ คน เด็กหญิง ๒๗ คน รวม ๔๕ คน

๖.๔ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านธรรมเจริญ

- เด็กชาย ๑๒ คน เด็กหญิง ๑๖ คน รวม ๒๘ คน

๗. ผลที่ได้รับ

๗.๑ เด็กที่เข้ารับการเลี้ยงดูจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑๓๘ ราย ได้รับการพัฒนาในทุกด้านดีขึ้น

๗.๒ บิดามารดาและผู้ปกครองของเด็กมีเวลาในการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

๘.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/จังหวัด

๘.๒ นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๘.๓ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/จังหวัด

๘.๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงฯ

๙. ปัญหาอุปสรรค

เด็กเข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่สม่ำเสมอ

โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามพระราชดำริ นิคมสร้างตนเองสุคริณ จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

ด้วยเมื่อวันที่ ๑๗-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมี พระราชกระแสรับสั่งฯ กับ ฯพณฯ พลเอก สิทธิ จิระโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ขณะนั้น) ให้ดำเนินการเรื่องสร้างโรงเรียนสำหรับเด็กเล็กก่อนวัยเรียนขึ้นในนิคมสร้างตนเอง โดยวิธีที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้ทรงริเริ่มอุปถัมภ์ รวมทั้งวิธีที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงดำเนินการอยู่และทรงแนะว่า ศ.ค. จะช่วยได้มากเพราะมีความรู้และประสบการณ์อยู่แล้ว

กรมประชาสัมพันธ์ โดยนิคมสร้างตนเองสุคริณ จังหวัดนราธิวาส จึงดำเนินการตามพระราชกระแสรับสั่งฯ ดังกล่าว โดยจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนขึ้น ในปี ๒๕๓๘ จำนวน ๑ แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านภูเขาทอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโต๊ะโมะ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสมบุรณ์ ต่อมาในปี ๒๕๓๑ นิคมสร้างตนเองสุคริณ ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสุคริณ จัดตั้งเพิ่มอีก ๑ แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านราษฎร์พัฒนา การดำเนินงานของศูนย์ฯ แต่ละแห่งจะมีคณะกรรมการ จำนวน ๑ ชุด เป็นผู้ดูแล ซึ่งคัดเลือกจากสมาชิกนิคมฯ และผู้ปกครองเด็ก โดยรับการสนับสนุนโครงการจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ ร่วมให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๒. สถานที่ดำเนินการ

๒.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านภูเขาทอง	หมู่ที่ ๒ ต. ภูเขาทอง
๒.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโต๊ะโมะ	หมู่ที่ ๓ ต. ภูเขาทอง
๒.๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสมบุรณ์	หมู่ที่ ๕ ต. ภูเขาทอง
๒.๔ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านราษฎร์พัฒนา	หมู่ที่ ๑๐ ต. มาโมง

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินงาน

เป็นโครงการต่อเนื่องปี ๒๕๔๖ ดำเนินการเดือน ตุลาคม ๒๕๔๕ ถึง กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

ปี ๒๕๔๖ นิคมสร้างตนเองสุคีริน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จำนวน ๑๒,๐๐๐.-บาท งบประมาณบางส่วนได้รับการสนับสนุนจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองอินเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสุคีริน และองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ

๕. หน่วยดำเนินการ / รับผิดชอบ

นิคมสร้างตนเองสุคีริน จังหวัดนครราชสีมา

๖. ผลการดำเนินงาน

ปี ๒๕๔๖ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามพระราชดำริทั้ง ๔ แห่ง รับผิดชอบตามเกณฑ์ เข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์ฯ จำนวน ๑๒๗ คนดังนี้

๖.๑ ศพด.บ้านภูเขาทอง จำนวน ๒๐ คน (เด็กชาย ๑๓ คน และเด็กหญิง ๗ คน) มีผู้ดูแลเด็ก ๑ คน

๖.๒ ศพด.บ้านโตะโมะ จำนวน ๒๕ คน (เด็กชาย ๑๔ คน และเด็กหญิง ๑๑ คน) มีผู้ดูแลเด็ก ๑ คน

๖.๓ ศพด.บ้านโนนสมบูรณ์ จำนวน ๓๐ คน (เด็กชาย ๑๔ คน และเด็กหญิง ๑๖ คน) มีผู้ดูแลเด็ก ๑ คน

๖.๔ ศพด.บ้านราษฎร์พัฒนา จำนวน ๔๘ คน (เด็กชาย ๒๔ คน เด็กหญิง ๒๔ คน) มีผู้ดูแลเด็ก ๒ คน

๗. สรุป / ความเห็น / ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

๗.๑ การเก็บเงินบำรุงศูนย์ฯ ทั้ง ๔ แห่ง ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากผู้ปกครองเด็กมีฐานะยากจน รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผลิตผลด้านการเกษตร นิคมฯ ดำเนินการแก้ไขโดยจัดประชุมทำความเข้าใจให้ผู้ปกครองเด็กแต่ละคนพยายามจ่ายเงินสมทบบำรุงศูนย์ฯ ตามเกณฑ์ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๗.๒ ปัจจุบันอาคารและของเล่นกลางแจ้ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่ง อยู่ในสภาพที่เก่าชำรุด เนื่องจากเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน นิคมฯ ไม่มีงบประมาณมากพอที่จะทำการปรับปรุงซ่อมแซมแนวทางแก้ไข นิคมฯ จะประสานให้ อบต. ในเขตพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมพิจารณาหาทางแก้ไขต่อไป.

โครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา

โครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕

โครงการนี้ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ ๕ บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ ตำบลบองอ อำเภอรະแงะ จังหวัดนราธิวาส จัดตั้งขึ้นตามพระราชประสงค์ขององค์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เพื่อพัฒนาฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรที่ยากไร้ให้มีที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ตลอดจนยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้นด้วยการส่งเสริมอาชีพด้านต่าง ๆ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูสภาพดินและความเสื่อมโทรม อนุรักษ์ความหลากหลายทางวนศาสตร์ เป็นต้นแบบการพัฒนาชุมชนอย่างครบวงจร

ในระหว่างการเสด็จฯ ทรงปฏิบัติราชการณียกิจตามโครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่เด็กในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดใกล้เคียง เมื่อวันที่ ๑๕ - ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๔ ได้ทรงมีพระกระแสรับสั่งให้ดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ ขึ้นในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าละลุปี ตำบลบองอ อำเภอรະแงะ จังหวัดนราธิวาส และทรงมอบหมายให้หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ร่วมกับจังหวัดนราธิวาสรับผิดชอบดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้าน โดยมีรูปแบบการดำเนินงานในลักษณะของหมู่บ้านเกษตรกรรม มีพื้นที่ประมาณ ๒,๐๔๓.๗๕ ไร่ และได้มีพระราชดำริให้พัฒนาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยได้ทรงจัดสรรที่ดินทำกิน จำนวน ๑๐๐ พื้นที่ ๑,๐๐๐ ไร่ (แต่ละรายได้รับพระราชทานบ้าน ๑ หลัง พร้อมที่ดิน ๑ ไร่ เป็นที่อยู่อาศัย และได้รับพื้นที่ทำกิน ๑๐ ไร่/ครอบครัว) และได้ทรงริเริ่มโครงการต่าง ๆ ทำให้ราษฎรสามารถใช้พื้นที่ว่างเปล่าให้มีประสิทธิภาพ มีอาหารเพียงพอสำหรับการบริโภคประจำวัน มีรายได้มั่นคง ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ทรงวางไว้ ในปี พ.ศ.๒๕๔๔ จึงได้ส่งมอบงาน/โครงการ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบองอ และส่วนราชการต่าง ๆ กระจายความดูแลรับผิดชอบงาน/โครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ก. โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน

๑. ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุมัติงบประมาณประจำปี ๒๕๔๖ ให้สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ ดำเนินการตามโครงการหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา - ทับทิมสยาม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ แผนงานส่งเสริมการผลิตการเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร รหัสกิจกรรม ๐๑๐๑ (๔) หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยวัสดุ

๒. สถานที่ดำเนินการ

หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา ๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ทั่วระยะเวลาดำเนินการ

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ - กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

๑๐,๐๐๐ บาท (เงินหมื่นบาทถ้วน)

๕. หน่วยดำเนินการ/รับผิดชอบ

- ๑.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ
- ๑.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการในพื้นที่ ๑๐๐ ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๐ ราย ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการผลิตไม้ผล การปลูกพืชผัก การวางแผนการผลิต ทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตและรายได้เพิ่มขึ้น

๗. สรุปความเห็น/ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่มีการดำเนินกิจกรรมการปลูกผลไม้ พืชผักพืชไร่ มีบางรายเท่านั้นที่มีกิจกรรมการเลี้ยงปลาและเลี้ยงสัตว์

ข. โครงการส่งเสริมการปลูกดอกไม้และพืชผล

๑. ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุมัติงบประมาณ ประจำปี ๒๕๔๖ ให้สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ ดำเนินการตามโครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์ - ทับทิมสยาม รหัสกิจกรรม ๐๑๐๑ (๔) หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

๒. สถานที่ดำเนินการ

หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินงาน

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ - กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณ

๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

๕. หน่วยงานดำเนินการ / รับผิดชอบ

- ๕.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ
- ๕.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินงาน

ให้ส่งเสริมการปลูกดอกไม้และพืชผัก พื้นที่ ๑๐ ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๑ ราย ได้สนับสนุนปัจจัยการผลิตและวัสดุอุปกรณ์ไร่ละ ๕,๐๐๐ บาท โดยส่งเสริมให้เกษตรกรที่ร่วมโครงการปลูกดอกไม้ พื้นที่ ๑ ไร่ และปลูกพืชผักปลอดสารพิษ พื้นที่ ๘ ไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มเติมเฉลี่ย ๗,๘๕๐ บาท/ราย/ปี

๗. สรุปความเห็น/ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการปลูกพืชผักและดอกไม้อย่างต่อเนื่อง มีปัญหาอุปสรรคในด้านโรคแมลง

ก. โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด

๑. ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุมัติงบประมาณประจำปี ๒๕๔๖ ให้สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ ดำเนินการตามโครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์ - ตำบลทิมสยาม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ แผนงานส่งเสริมการผลิตการเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร รหัสกิจกรรม ๐๑๐๑ (๔) หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

๒. สถานที่ดำเนินงาน

หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ - กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

๔๓,๖๐๐ บาท (สี่หมื่นสามพันหกร้อยบาทถ้วน)

๕. หน่วยงานดำเนินการ/รับผิดชอบ

- ๕.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ
- ๕.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกถั่วเขียวพื้นที่ ๒๐๐ ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓๕ ราย สามารถปรับปรุงดินแก้ไขปัญหาดินที่เสื่อมโทรม ขาดธาตุอาหารพืช ได้ในระดับหนึ่ง

๗. สรุปความเห็น / ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ ได้ดำเนินการโครงการแล้วหลายปี พื้นที่แปลงทำกินส่วนใหญ่เกษตรกรได้ปลูกไม้ผลเต็มพื้นที่ จึงไม่ควรมีพื้นที่ว่าง ทำให้ไม่สามารถไถปรับพื้นที่สำหรับปรับปรุงบำรุงดินได้ ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่มีความสามารถจะจ้างไถปรับพื้นที่ได้ เห็นควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรมใหม่ เช่น การใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เป็นต้น

ง. โครงการส่งเสริมการถนอมและแปรรูปผลผลิตเกษตร

๑. ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุมัติงบประมาณประจำปี ๒๕๔๖ ให้สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ ดำเนินการตามโครงการหมู่บ้านจุฬารัตน์ - ทับทิมสยาม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ แผนงานส่งเสริมการผลิตการเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร รหัสกิจกรรม ๐๑๐๑ (๔) หมายุดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

๒. สถานที่ดำเนินการ

หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา ๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินการ

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ - กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

๕. หน่วยงานดำเนินการ/รับผิดชอบ

- ๕.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ
- ๕.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินงาน

ได้ส่งเสริมการถนอมและแปรรูปผลผลิตการเกษตรในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านจุฬารัตน์พัฒนา ๕ จำนวน ๑ กลุ่ม โดยดำเนินการจัดทำน้ำผลไม้พร้อมดื่มจำหน่าย เช่น น้ำมะพร้าว น้ำกระเจี๊ยบ น้ำมะขาม ฯลฯ โดยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการอาหารและยา จำนวน ๖ ชนิด และได้จัดทำสับปะรดกวนออกจำหน่าย

๗. สรุปความเห็น/ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

การจำหน่ายน้ำผลไม้พร้อมดื่ม ประสบปัญหาการขยายตลาด เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ในการส่งและวางจำหน่าย เช่น ตู้แช่ ฯลฯ

จ. โครงการอบรมเกษตรกร

๑. ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุมัติงบประมาณประจำปี ๒๕๔๖ ให้สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ ดำเนินการตามโครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์ - ทับทิมสยาม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ แผนงานส่งเสริมการผลิตการเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร รหัสกิจกรรม ๐๑๐๑ (๔) หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

๒. สถานที่ดำเนินการ

หมู่บ้านจุฬาภรณ์ พัฒนา ๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินการ

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ - กันยายน ๒๕๔๖

๔. งบประมาณดำเนินการ

๑๘,๕๐๐ บาท
(หนึ่งหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๕. หน่วยงานดำเนินการ/รับผิดชอบ

- ๕.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอระแงะ
- ๕.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินงาน

ได้จัดฝึกอบรมเกษตรกร จำนวน ๕๐ ราย โดยอบรมเรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน การปรับปรุงสวนผลไม้ เช่น เงาะ มังคุด ทุเรียนและลองกอง เป็นเวลา ๒ วัน และนำไปทัศนศึกษาดูงาน ณ ฟาร์มตัวอย่าง อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นเวลา ๑ วัน

๗. สรุปความเห็น/ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

งบประมาณดำเนินการไม่เพียงพอสำหรับนำเกษตรกรไปทัศนศึกษาดูงาน

ฉ. โครงการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้

๑. ความเป็นมา

ตามพระราชดำริขององค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ทรงเห็นว่า หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนาต่างๆ ต่างก็มีจุดเด่นของตนไม่ซ้ำแบบกัน อาทิเช่น หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑ มีจุดเด่นของเรื่องปลาคุณุยและการตัดเย็บเสื้อผ้า , หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๒ มีจุดเด่นที่การปลูกสัตว์และโรงงานเซรามิก , หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๓ มีจุดเด่นที่อ่างเก็บน้ำสวยงาม สำหรับหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ ทรงเห็นชอบให้มีการเพาะชำกล้วยไม้ เป็นเรือนเพาะชำรวมขนาดใหญ่ให้เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของหมู่บ้าน เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองพระราชประสงค์ของพระองค์ท่าน กรม ร.๓ พล.นย. จึงร่วมกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา จัดทำเรือนเพาะชำกล้วยไม้ขึ้นเพื่อให้เป็นศูนย์รวมพันธุ์กล้วยไม้ เพื่อความหลากหลายทางชีวภาพในแง่ของการอนุรักษ์ โดยเน้นเฉพาะกล้วยไม้พันธุ์พื้นเมืองในเขตตะวันออกเฉียงใต้ จัดเป็นสถานที่สำหรับการศึกษาพัฒนาการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ ตัดดอกเพื่อการค้า และส่งเสริมให้ราษฎรนำไปเพาะเลี้ยงเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว

๒. สถานที่ดำเนินการ

หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๓. ห้วงระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๓๖ - ปัจจุบัน

๔. งบประมาณดำเนินการ

ได้รับงบประมาณจากสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เป็นเงิน ๒,๕๘๓,๕๐๑ บาท

๕. หน่วยดำเนินการ/รับผิดชอบ

กองพันทหารราบที่ ๕ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน

๖. ผลการดำเนินงาน

จากการเพาะพันธุ์ ปัจจุบันมีกล้วยไม้ในเรือนเพาะชำอยู่ ๔ ชนิด คือ

- ๑) พันธุ์ม็อคคาร่า
- ๒) พันธุ์แวนด้า
- ๓) พันธุ์ออนซีเดียม
- ๔) พันธุ์แวนด้า

๗. สรุปความเห็น/ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ข. โครงการทำนบปลาประจำหมู่บ้าน

๑. ความเป็นมา

ตามที่ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ได้มีพระราชดำริให้จัดสร้างแหล่งอาหารโปรตีน สัตว์น้ำ ประจำหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ เพื่อให้ราษฎรในหมู่บ้าน จำนวน ๑๐๐ ครอบครัว ได้มีอาหารโปรตีน สัตว์น้ำที่มีคุณภาพและราคาถูกรับมืออย่างเพียงพอ ดังนั้น กรมประมงจึงได้สนองพระราชดำริ โดยได้ จัดสร้างทำนบปลาประจำหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ ขึ้น จำนวน ๒ แห่ง คือ

๑.๑ ทำนบปลาปากละดูบี เนื้อที่จำนวน ๓๒ ไร่

๑.๒ ทำนบปลาปากละดูบี เนื้อที่จำนวน ๓๕ ไร่

๒. ห้วงระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๓ - ปัจจุบัน

๓. งบประมาณดำเนินการ

ได้รับงบประมาณสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานจาก

๓.๑ กรมประมง จำนวน ๔,๕๑๐,๔๕๖ บาท

๓.๒ งบ กปร. จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๔. หน่วยดำเนินการ/รับผิดชอบ

สำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมา

๕. ผลการดำเนินการ

เนื่องจากโครงการนี้ เป็นโครงการที่เผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การใช้ประโยชน์ จากสัตว์น้ำอย่างถูกวิธี ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านสนใจการเพาะเลี้ยงปลาในบ่อมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิด รายได้จากการจำหน่ายสัตว์น้ำ เป็นการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนให้ดีขึ้น

โครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑๒

๑. ความเป็นมา

การเจรจาระหว่างรัฐบาลไทย - มาเลเซีย และ พรรคคอมมิวนิสต์มลายา สามารถตกลงกันได้ จึงได้มีการทำสัญญาสันติภาพ ๓ ฝ่ายขึ้น ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๒ และต่อมา เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓ ได้ทำการสลายกำลังและยุติการต่อสู้ด้วยอาวุธโดยสิ้นเชิงและเข้ารายงานตัวเป็นผู้พัฒนาชาติไทย กองทัพอากาศที่ ๔ ได้ดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้านให้อยู่อาศัยในพื้นที่อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส ให้ชื่อว่า "หมู่บ้านรัตนกิติ ๔"

ต่อมาสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ทรงมีพระราชประสงค์จะทำการพัฒนาโครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส เพื่อให้เกิดความมั่นคงในพื้นที่ตามแนวชายแดนอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและต้นน้ำลำธาร ศึกษาวิจัยพืชหายากและพืชสมุนไพร รวมถึงเพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว จึงทรงพระกรุณาฯ รับหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการของสถาบันฯ และพระราชทานชื่อหมู่บ้านว่า "หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑๒" เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๖ ปัจจุบันเป็นหมู่บ้านที่ ๑๓ ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

๒. สถานที่ดำเนินการ

บ้านจุฬารักษ์พัฒนา ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

๓. หารั่วงระยะเวลาดำเนินการ

ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ - ปัจจุบัน ได้ส่งมอบเป็นหมู่บ้านปกติของจังหวัดนราธิวาส

๔. งบประมาณดำเนินการ

จากสถาบันวิจัยจุฬารักษ์และจังหวัดนราธิวาส

๕. หน่วยงานดำเนินการรับผิดชอบ

สถาบันวิจัยจุฬารักษ์และจังหวัดนราธิวาส

๖. ผลการดำเนินงาน

- ๖.๑ ก่อสร้างสาธารณูปโภค - สาธารณูปการ
- ๖.๒ ส่งเสริมอาชีพของราษฎรให้มีความมั่นคง
- ๖.๓ จัดระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาต่อไป
- ๖.๔ ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๖.๕ จัดให้เป็นแหล่งค้นคว้าศึกษาพืชสมุนไพรเพื่อสนับสนุนสถาบันวิจัยจุฬารักษ์
- ๖.๖ เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต
- ๖.๗ เพื่อเตรียมจัดตั้งเป็นหมู่บ้านต่อสู้เบ็ดเสร็จ

๗. สรุป ความเห็น ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

- ๗.๑ ระบบการสื่อสาร
- ๗.๒ ราษฎรพูดภาษาไทยไม่ได้

โครงการอื่น ๆ

สวนพฤกษศาสตร์ ตามพระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์ กับ ดร.ปลอดประสพ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ และต่อมา กับ นายพลากร สุวรรณรัฐ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ว่ามีพระราชประสงค์ที่จะให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนพฤกษศาสตร์สำหรับรวบรวมพันธุ์ไม้ประจำท้องถิ่น เพื่อการศึกษา การนันทนาการ และการท่องเที่ยวของประชาชน ดังเช่น ที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และจังหวัดนราธิวาสได้ขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยเกี่ยวกับสถานที่จัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ซึ่งในเบื้องต้นเห็นควรว่าจัดสร้าง ณ บริเวณป่าเขาตันหยง และบริเวณป่าเขาสำนัก ท้องที่อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ในวโรกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ว่า สถานที่ ที่ได้ขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยน่าจะเป็นสถานที่เหมาะสม เพราะอยู่ไม่ไกลจากชุมชนเมืองนราธิวาส มีพันธุ์ไม้ขึ้นอยู่อย่างสมบูรณ์ รวมทั้งอยู่ใกล้เส้นทางคมนาคมสายหลัก จึงเป็นการสะดวกต่อผู้ที่สนใจ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่จะมาเยี่ยมชม อย่างไรก็ตามทรงรับสั่งว่าอย่าทำให้ราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน และหากมีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินที่ราษฎรครอบครองอยู่ ควรจะจ่ายค่าชดเชยด้วยความเป็นธรรม และเป็นที่น่าพอใจแก่ทุกฝ่าย รวมทั้งไม่ควรก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างมากเกินไปหรือขัดกับสภาพแวดล้อม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมพันธุ์ไม้ประจำถิ่นภาคใต้ของประเทศไทยและบริเวณคาบสมุทรมลายูทั้งพรรณไม้บกและไม้น้ำ

๒.๒ เพื่อเป็นศูนย์อนุรักษ์พรรณธูกรวมพรรณพืชป่าดิบชื้น โดยเฉพาะพรรณพืชประจำถิ่นของภาคใต้

๒.๓ เพื่อเป็นสถานที่ศึกษา วิจัย และพัฒนาการฝึกอบรมบุคลากรด้านพฤกษศาสตร์ รวมถึงการสนับสนุนการคุ้มครองพรรณพืชในป่าระดับภูมิภาค

๒.๔ เพื่อเป็นสถานที่เผยแพร่ความรู้ด้านธรรมชาติวิทยา โดยเฉพาะการศึกษาหาความรู้ด้านพฤกษศาสตร์แก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และบุคลากรทั่วไป

๒.๕ เพื่อเป็นแหล่งพักผ่อนหา
ความรื่นรมย์ทางธรรมชาติของชาวไทยและชาวต่าง
ประเทศ

๒.๖ เพื่อเป็นการสร้างงานและ
เสริมรายได้ของราษฎรในพื้นที่จากการจำหน่ายของ
ที่ระลึกและบริการเยี่ยมชมพื้นที่ที่ไม่ทำลายธรรมชาติ

๓. สถานที่ดำเนินการ

สวนพฤกษศาสตร์ตามพระราชเสาวนีย์ฯ จังหวัดนราธิวาส อยู่บริเวณตำบลกะลุวอ และ
กะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาสำนัก พื้นที่
กรรมสิทธิ์ของราษฎร แปลงทดลองปลูกยางเขาสำนัก รวมทั้งอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน รวมพื้นที่ทั้งหมดประมาณ
๒,๕๓๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๓ เป็นต้นไป

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

พ.ศ.๒๕๔๓-๒๕๔๔ ฝ่ายโครงการพิเศษ สำนักงานป่าไม้เขตปัตตานี

พ.ศ.๒๕๔๕ กลุ่มวิชาการป่าไม้ สำนักงานป่าไม้เขตปัตตานี

พ.ศ.๒๕๔๖ กลุ่มงานวิชาการ สำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าไม้อนุรักษ์ ๒๑

๖. งบประมาณ

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓-๒๕๔๖ ได้รับงบประมาณจากกรมป่าไม้ ดังนี้

ลำดับ ที่	หมวดรายจ่าย	ปีงบประมาณ ๒๕๔๓	ปีงบประมาณ ๒๕๔๔	ปีงบประมาณ ๒๕๔๕	ปีงบประมาณ ๒๕๔๖
๑	ค่าจ้างชั่วคราว	๑๒๘,๓๔๐	๓,๕๓๕,๖๐๐	๓,๒๓๕,๖๐๐	๒,๘๑๗,๐๐๐
๒	ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	๔๕๐,๐๐๐	๑,๖๕๕,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
๓	ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๔,๗๘๕,๕๐๐		
	- ค่าครุภัณฑ์		๖๗๗,๐๐๐		
	- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๔,๑๑๒,๓๐๐		
๔	ค่าสาธารณูปโภค			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
	รวม	๕๗๘,๓๔๐	๑๕,๖๘๗,๕๐๐	๔,๗๘๕,๖๐๐	๔,๓๖๗,๐๐๐

๖.๑ งบประมาณปี พ.ศ.๒๕๔๓ ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณการป่าไม้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยฝ่ายโครงการพิเศษ กองแผนงาน

๖.๒ งบประมาณปี พ.ศ.๒๕๔๔ - ๒๕๔๖ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณวิจัยการป่าไม้ กิจกรรมพฤกษศาสตร์ป่าไม้ สำนักวิชาการป่าไม้

๗. ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓

- สำรวจข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพป่าไม้บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาสำนัก
- สำรวจชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและนกในบริเวณอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน
- จัดเตรียมพื้นที่บริเวณริมอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน เพื่อปลูกต้นไม้ ซึ่งได้ดำเนินการปรับเตรียมพื้นที่ แต่ยังไม่ได้นำไปดำเนินการปลูกต้นไม้
- ประสานงานอำนวยความสะดวกแก่บริษัทเทสโก้ ในการสำรวจออกแบบวางผังโครงการสวนพฤกษศาสตร์
- จัดสร้างศาลารับเสด็จชั่วคราวและตกแต่งรอบบริเวณศาลา บริเวณอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน เพื่อถวายรายงานเกี่ยวกับการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔

- ดำเนินการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณรอบอ่างเก็บน้ำเขาสำนัก
- จัดตั้งสำนักงานโครงการชั่วคราว จำนวน ๑ แห่ง
- จัดสร้างเรือนแสดงพันธุ์ไม้ชั่วคราว จำนวน ๑ เรือน
- สำรวจและจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ จำนวน ๑ เส้นทาง ระยะทาง ๑,๒๐๐ เมตร
- จัดทำเส้นทางศึกษาพันธุ์ไม้ จำนวน ๑ เส้นทาง ระยะทางประมาณ ๓๐๐ เมตร
- ประสานงานติดตั้งระบบไฟฟ้า จำนวน ๑ แห่ง
- จัดสร้างโรงอนุบาลพันธุ์ไม้ชั่วคราว จำนวน ๑ โรง
- สำรวจและรวบรวมพันธุ์ไม้ในป่าได้ จำนวน ๒๒๐ ชนิด
- จัดสร้างศาลารับเสด็จชั่วคราว จำนวน ๑ หลัง
- ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างในโครงการฯ ซึ่งได้ผู้รับจ้างคือ หจก. สุโขทัย-โก-ลก เค.เค.เอช และทำสัญญาก่อสร้างเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔
- การประสานงานสำรวจและจัดทำบัญชีทรัพย์สินในที่ดินที่จะขอซื้อเพื่อใช้ในโครงการสวนพฤกษศาสตร์ ปรากฏว่ามีจำนวนที่ดิน ๑๓ แปลง รวมเนื้อที่ ๘๑ ไร่ ๑ งาน ๘๗ ตารางวา

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕

- จัดระบบน้ำและไฟฟ้าภายในสวนพฤกษศาสตร์
- เพาะชำและขยายพันธุ์ไม้ป่า
- สำรวจรวบรวมพันธุ์ไม้ป่า และชุดล้อมพันธุ์ไม้มาปลูกในสวน ๒๕๐ ต้น ๔๕ ชนิด
- ปลูกและตกแต่งพันธุ์ไม้บริเวณสวน
- จัดทำทางเดินทางเท้าบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำระยะทาง ๔๐๐ เมตร
- จัดแสดงพันธุ์ไม้แยกเป็นวงศ์ภายในเรือนเพาะชำ พร้อมทั้งทางเดินเท้าภายในเรือนเพาะชำ
- จัดทำป้ายหมักจำนวน ๕ ต้น เพื่อใช้ในสวนพฤกษศาสตร์
- สนับสนุนการปลูกต้นไม้บริเวณพระตำหนักทักษิณราชินเวศน์
- สนับสนุนการจัดตกแต่งสถานที่ในบริเวณศาลาสรีริกกาญจนทักษิณ พระตำหนักทักษิณราชินเวศน์ ในงานพระราชทานธงพิทักษ์ป่าฯ และงานวันสถาปนาปีที่ ๑๐

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖

- ดูแลบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ในสวน
- ปลูกพันธุ์ไม้สำหรับประดับตกแต่งงาน
- จัดทำทางเดินเท้าบริเวณริมถนนในสวน
- ติดตั้งป้ายสื่อความหมาย
- ปลูกพันธุ์ไม้เสริมในเส้นทางศึกษาธรรมชาติโดยแยกปลูกแต่ละวงศ์
- จัดทำระบบน้ำสปริงเกอร์ภายในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ
- จัดทำป้ายหมัก จำนวน ๕ ต้น
- จัดทำแปลงปลูกผักพันธุ์บัว
- จัดทำซุ้มสำหรับปลูกพันธุ์ไม้เลื้อย
- สำรวจรวบรวมพันธุ์ไม้ป่าดิบชื้นมาปลูกในสวน
- เพาะชำไม้ดอกไม้ประดับสำหรับตกแต่งสวน

๘. ปัญหาอุปสรรค

๘.๑ พื้นที่โครงการฯ

ในแผนแม่บทของโครงการสวนพฤกษศาสตร์กำหนดให้ใช้พื้นที่บริเวณรอบอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน เพื่อจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสวนพฤกษศาสตร์ แต่เนื่องจากเป็นพื้นที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพวิจิตร จำเป็นต้องขอพระบรมราชานุญาตจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสียก่อนจึงจะดำเนินการได้ ดังนั้น กรมป่าไม้จึงได้เริ่มต้นดำเนินการ โครงการที่บริเวณอ่างเก็บน้ำป่าเขาสำนักเป็นพื้นที่แรก

แต่เนื่องจากรอบอ่างเก็บน้ำเขาสำนักมีพื้นที่ราบน้อย เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และกรมป่าไม้มีความเห็นร่วมกันว่าจำเป็นต้องมีการจัดซื้อที่ดินจากรายการบริวณหน้าอ่างเก็บน้ำเขาสำนัก แต่เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นดินที่มีเอกสารสิทธิ์ และที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ แต่มีการทำประโยชน์ จำเป็นต้อง หาแนวทางจ่ายค่าชดเชยผลอาสินให้แก่ราษฎร ซึ่งผลดำเนินการมี ดังนี้

- ๘.๑.๑ จังหวัดนครราชสีมา ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสำรวจทรัพย์สินของราษฎร โดยมีนายอำเภอเมืองนครราชสีมา เป็นคณะทำงานซึ่งได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
- ๘.๑.๒ สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ได้ตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าว และได้ทักท้วงว่าการประเมินราคาที่ดินในรายงานมีความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการประเมินราคาแบบเหมาแปลง ทำให้ราคาสูงกว่าราคาประเมินของสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
- ๘.๑.๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบการประเมินราคาที่ดินที่จะจัดซื้อเพื่อใช้ในสวนพฤกษศาสตร์ฯ โดยแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เป็นประธานฯ ซึ่งได้ดำเนินการประเมินราคาออกเป็น ๓ กรณี คือ แบบเหมาแปลง ,แบบประเมินตามสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา และแบบที่ราษฎรเสนอราคา ซึ่งได้จัดทำรายงานเสนอแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด ได้เสนอให้กรมป่าไม้เป็นผู้พิจารณา

๘.๒ แหล่งน้ำ

ปัญหาการขาดแคลนน้ำ แม้ว่าจะมีอ่างเก็บน้ำเขาสำนัก แต่เนื่องจากเขาสำนักไม่มีแหล่งต้นน้ำลำธาร น้ำที่เก็บทั้งหมดจะได้จากน้ำฝน หากฝนทิ้งช่วงจะทำให้ปริมาณน้ำลดลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นแล้วยังมีหน่วยงานที่ต้องใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำแห่งนี้ คือ สวนยางเขาสำนักและสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินการ ๒ แนวทาง คือ

- ๘.๒.๑ ได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของกรมชลประทาน ดำเนินการออกแบบระบบสูบน้ำจากอ่างเก็บน้ำใกล้บ้านมายังอ่างเก็บน้ำเขาสำนัก แต่จะมีปัญหาเรื่องงบประมาณการก่อสร้างระบบ และค่าไฟฟ้าในการสูบน้ำ เนื่องจากจำเป็นต้องใช้เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่และมีกำลังส่งสูง
- ๘.๒.๒ จัดของงบประมาณในการขุดเจาะบ่อบาดาล และจัดทำระบบน้ำประปา

เพื่อใช้ในโครงการ สำหรับเจ้าหน้าที่และผู้เข้ามาใช้บริการ

๘.๓ การปรับปรุงดิน

ในบริเวณเขาสำนัก พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นหินผุ มีหน้าดินตื้น และไม่อุ้มน้ำ การนำพันธุ์ไม้ป่าดิบชื้นมาปลูกในบริเวณนี้จำเป็นต้องมีการพัฒนาที่ดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และอุ้มน้ำไว้ให้มากที่สุด แนวทางแก้ไข คือ

๘.๓.๑ จัดหาหน้าดินมาผสมกับดินเดิม

๘.๓.๒ จัดหาปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักชีวภาพที่ได้จากเศษวัสดุพืช เช่น เปลือกมะพร้าว มาผสมกับดิน

๘.๓.๓ ใช้สาร โพลีเมอร์ซึ่งเป็นสารที่ช่วยดูดซับน้ำ เพื่อต้น ไม้สามารถนำน้ำไปใช้ได้ทันฉุกเฉิน

โครงการงานบริหารและจัดการศูนย์วิจัย และศึกษาระรรมชาติป่าพรุสิรินธร

๑. ความเป็นมา

ศูนย์วิจัยและศึกษาระรรมชาติป่าพรุสิรินธร ภายใต้โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งรับผิดชอบงานทางด้านป่าไม้ ครอบคลุม พื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงทั้งหมด ๑๒๕,๖๒๕ ไร่ได้ดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ โดยกรมป่าไม้ได้พิจารณาคัดเลือกพื้นที่พรุที่จะดำเนินการจัดตั้งสำนักงานบริเวณคลองโต๊ะแดง ท้องที่บ้านโต๊ะแดง ตำบลปูโยะ อำเภอสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส ให้เป็นสถานที่สำหรับศึกษาค้นคว้าหาความรู้และความเพลิดเพลิน ในความหลากหลายของทรัพยากรป่าพรุธรรมชาติของประชาชนทั่วไป โดยใช้ชื่อว่า "ศูนย์วิจัยและศึกษาระรรมชาติป่าพรุ" และในปี ๒๕๓๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาคัดเลือกให้ศูนย์แห่งนี้เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๓๖ พรรษา และต่อมาในปี ๒๕๓๕ ศูนย์วิจัยฯ แห่งนี้ได้รับพระราชทานพระราชนุญาตใช้ชื่อว่า "ศูนย์วิจัยและศึกษาระรรมชาติ ป่าพรุสิรินธร"

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เป็นศูนย์รวมทางวิชาการเกี่ยวกับทรัพยากรป่าพรุในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านพืชพรรณไม้ สัตว์ป่า สัตว์น้ำ จุลินทรีย์ต่างๆ รวมถึงตลอดถึง ดินน้ำ และอื่นๆ

๒.๒ เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปได้ใช้สำหรับเป็นที่ศึกษาหาความรู้ พร้อมกับการพักผ่อน และหาความเพลิดเพลินกับธรรมชาติของป่าพรุ ที่เหลืออยู่เพียงแห่งเดียวและแห่งสุดท้ายของประเทศ

๒.๓ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนโดยทั่วไป ได้ตระหนักถึงความสำคัญของป่าพรุที่มีต่อสภาพแวดล้อม และดำรงชีพของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้เกิดความเข้าใจ และหวงแหนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อไป

๓. พื้นที่โครงการ

ที่ตั้ง พื้นที่ดำเนินการอยู่บริเวณคลองโต๊ะแดงฝั่งขวา ท้องที่บ้านโต๊ะแดง หมู่ที่ ๕ ตำบลปูโยะ อำเภอสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส

ลักษณะภูมิประเทศ มีสภาพเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำมีน้ำขัง และมีระบบน้ำขึ้นลงตามฤดูกาล พื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงเป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

และมีพื้นที่บางส่วน ได้ถูกบุกรุกและทำลายจนเสื่อมสภาพไปแล้ว มีพวกหญ้าชนิดต่าง ๆ ขึ้นมาทดแทน ซึ่งพื้นที่ที่เสื่อมสภาพไปแล้วนี้ ได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าและทดลองปลูกพันธุ์ไม้ชนิดต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพื้นที่นี้ให้กลับคืนสู่สภาพป่าคงเดิม นอกจากนี้บริเวณพื้นที่ใกล้เคียงก็ยังมีคลอง โด๊ะแดง ไหลผ่านป่าพรุออกสู่ม่าน้ำสุโขง โกลก

พันธุ์ไม้และสัตว์ป่า สภาพแวดล้อมของพื้นที่พรุ จะเป็นตัวกำหนดเอกลักษณ์ของสภาพ พรรณพืชในป่า ซึ่งมีความหลากหลายของพรรณพืชที่ขึ้น ปกคลุมอยู่อย่างหนาแน่นทั้ง ไม้ยืนต้น ไม้เถาวัล ไม้พื้นล่างและวัชพืชต่าง ๆ พรรณพืชที่ขึ้นอยู่ในป่าแห่งนี้จะปรับปรุงและพัฒนาตัวเองให้มีคุณสมบัติ ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เช่น สร้างรากแขนงให้มีลักษณะแผ่กว้างเป็นพิเศษ สร้างรากค้ำยัน ราก หายใจในรูปแบบต่าง ๆ กัน รวมทั้งการสร้างโคนต้น ให้มีลักษณะเป็นพูพอน ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าลักษณะ ของสังคมพืชในป่าพรุแห่งนี้ จะมีความแตกต่างไปจากสังคมพืชในป่าประเภทอื่น ๆ อย่างเด่นชัด ตัวอย่าง พรรณพืชที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่ป่าพรุนี้มีทั้ง ไม้ยืนต้น ปาล์ม พืชคลุมดิน พืชที่อาศัยเกาะอยู่ตามต้นไม้และกิ่งไม้

ลักษณะการเข้าไปใช้ประโยชน์พื้นที่ของประชาชน เนื่องจากสภาพป่าในบริเวณพื้นที่ตั้ง โครงการยังคมมีสภาพป่าสมบูรณ์ และมีคลองธรรมชาติไหลผ่าน ดังนั้น ทรัพยากรที่สำคัญในพื้นที่นี้ก็คือ พวกสัตว์น้ำ หรือปลาประเภทต่าง ๆ และนอกจากนี้พื้นที่บริเวณนี้ยังอยู่ใกล้กับหมู่บ้าน มีเส้นทางคมนาคม สะดวก จึงทำให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้อาศัยป่าพรุแห่งนี้เป็นที่หาราย ได้จากการจับสัตว์ประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะปลาประดับตู้กระจก พร้อมกับการอาศัยปลาและสัตว์อื่นๆ เป็นอาหารบริโภคในครัวเรือน และ ส่งขายตลาดในบางเวลา สามารถเป็นอาชีพเสริมรายได้แก่ ประชาชนในชุมชนนั้น ๆ

จุดเด่นที่น่าสนใจ เนื่องจากสภาพพื้นที่โครงการยังคมมีสภาพป่าสมบูรณ์มีความ หลากหลายของพรรณ ไม้ชนิดต่าง ๆ ขึ้นอยู่มากมายและสามารถที่จะใช้เป็นตัวแทนของป่าพรุที่เหลือ อยู่ทั้งหมด ในปัจจุบันสภาพภายในป่าแห่งนี้จะเห็นสังคมพืชขึ้นอยู่อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของมันเอง และมีความแตกต่างกันอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับป่าประเภทอื่นๆ กล่าวคือ ต้นไม้จะขึ้นอยู่ในน้ำบนชั้น ดินอินทรีย์ (Peat) มีระบบรากแขนงแผ่กว้าง มีรากค้ำยันและรากหายใจ เป็นรูปแบบต่าง ๆ กัน รวมทั้งมี พูพอนที่โคนต้น ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของ ไม้ป่าพรุแห่งนี้ และนอกจากนี้บริเวณพื้นล่างในป่าแห่งนี้ก็ยัง ปกคลุมไปด้วยพรรณพืชที่สวยงามต่าง ๆ มากมาย เช่น พวกปาล์ม ไม้เถาวัล เฟิร์น และพวกพืชล้มลุกนานา ชนิด ยิ่งไปกว่านั้นบริเวณสองฝากคลอง โด๊ะแดงเมื่อล่องเรือไปตามลำน้ำ ก็จะพบเห็นพืชพรรณไม้หลาก ชนิดขึ้นปะปนกันอย่างหนาแน่นและสวยงาม ซึ่งน่าจะเป็นจุดที่ดึงดูดใจ แก่ผู้พบเห็น

- ๗.๔ จัดทำความหมายทางธรรมชาติสะพานทางเดินสาธุระยะทาง ๘๒๐ เมตร
- ๗.๕ จัดทำสื่อความหมายทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าพรุ สะพานทางเดินระยะทาง ๑,๒๐๐ เมตร
- ๗.๖ งานซ่อมแซมสะพานทางเดินและสะพานแขวน
- ซ่อมแซมสะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติ ระยะทางประมาณ ๕๐๐ เมตร
 - ซ่อมแซมสะพานแขวน ระยะทางประมาณ ๓๐ เมตร
- ๗.๗ ซ่อมแซมอาคารบ้านพักเจ้าหน้าที่
- บ้านพักเจ้าหน้าที่ ๑-๒ จำนวน ๑ หลัง
 - บ้านพักคนงาน จำนวน ๒ หลัง
- ๗.๘ จัดเจ้าหน้าที่ยามรักษาความปลอดภัยเพื่อ
- ให้บริการแก่บุคคลทั่วไป
 - ให้บริการผู้เข้ามาทัศนศึกษาเป็นคณะ
- ๗.๙ บริการงานวิชาการแก่นักวิจัยและผู้สนใจอื่น ๆ
- จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ เรื่อง ป่าลุ่มสาธุ
 - จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ เรื่อง คู่มือเดินศึกษาธรรมชาติป่าพรุ
 - จัดพิมพ์ แผ่นพับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ป่าพรุโต๊ะแดง
- ๗.๑๐ ฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
- " โครงการฝึกอบรมผู้พิทักษ์อนุรักษ์ป่าพรุโต๊ะแดง ประจำปี ๒๕๔๖ "**
- ณ ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร
- ๗.๑๑ จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และส่งเสริมเผยแพร่
- จัดรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียง สวท.สุโขทัย-โก-ลก ความถี่ ๑๐๖.๕ MHz "รายการคุยเฟื่องเรื่องงาน" วันจันทร์-วันอังคาร เวลา ๐๘.๑๕-๑๐.๐๐ น.
 - จัดรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียง สวท.สุโขทัย-โก-ลก ความถี่ ๑๐๖.๕ MHz "รายการเพื่อล้อมวลชน" วันเสาร์-วันอาทิตย์ เวลา ๑๑.๑๕-๑๒.๐๐ น.
- ๗.๑๒ งานจัดนิทรรศการนอกพื้นที่
- จัดการสาธิตการทำอาหารและขนมที่นำวัตถุดิบจากป่าพรุโต๊ะแดง เพื่อทรงทอดพระเนตร และนำขึ้นถวายเป็นพระกระยาหารค่ำ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๖ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอง
 - โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ปีงบประมาณ ๒๕๔๖)
 - จัดนิทรรศการนอกสถานที่ เรื่อง ประโยชน์ของป่าลุ่มสาธุและ

สาริการทำนมาจากเป้งสาถู ในงานมหกรรมวิชาการ : แลกเปลี่ยเรียนรู้ : ครู
นรา ๔๖ เมื่อวันที่ ๙ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๖ ณ บริเวณอาคารประวิช - สุคนธาอำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส
- จัดนิทรรศการนอกสถานที่ เรื่อง ประโยชน์ของปาล์มสาถูและสาริการทำนมาจากเป้งสาถู
ในงานระดมคนรักัพรุ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๖ ณ ศูนย์ปฏิบัติการไฟปานราธิวาส
อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ๗.๑๓ งานรับเสด็จ

๘. สรูป/ความเห็น/ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ

- ๘.๑ พื้นที่พรุ มีสภาพพื้นที่ที่มีความชันสูง ค่าซ่อมแซมคุรุภัณฑ์ ทั้งสิ่งก่อสร้างและ
เครื่องมือต่างๆ ต้องใช้งบประมาณสูง
- ๘.๒ โครงการสร้างชั้นดินในป่าพรุ ซึ่งเป็นดินอินทรีย์เกิดการยุบตัว ทำให้สภาพ
ทั่วไปเกิดการทรุดตัว ฝาผนังบ้านเกิดรอยร้าว และการแตกร้าวร้าวของ
ฝ้าเพดานกระเบื้องหลังคา
- ๘.๓ โครงสร้างของน้ำในป่าพรุ เป็นน้ำสนิม มีลักษณะเป็นคราบสีแดง ทำให้เกิด
ปัญหาการนำมาใช้อุปโภคบริโภค
- ๘.๔ ระบบการติดต่อสื่อสารไม่สะดวก ขาดเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

โครงการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ภาคใต้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริต่อป่าไม้เขตปัตตานี (นายบุญชนะ กลั่นคำสอน) เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ ในคราวเสด็จทางชลมารคทอดพระเนตรป่าชายเลน ยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ว่า "น่าจะมีการรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับป่าภาคใต้ มาปลูกรวบรวมไว้ในที่ สูงของพื้นที่สวนป่าพระนามภิไธย ภาคใต้ พื้นที่ส่วนที่ ๒ (ฮาลา - บาลา)"

๒. สถานที่ดำเนินการ

- ๒.๑ พื้นที่ส่วนแสดงพันธุ์ไม้ เนื้อที่ ๑๐ ไร่ บริเวณน้ำตกสิรินธร ห่างจากบ้านบาลา ตำบลโละจูด อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส ๔.๕ กิโลเมตร พิกัด RG ๑๓๕๔๑๕
- ๒.๒ พื้นที่ส่วนเก็บรักษาพันธุ์ไม้ เพื่อการศึกษาและวิจัย เนื้อที่ ๓๐๐ ไร่ อยู่ห่างจากบ้าน บาลา ตำบลโละจูด อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส ๓.๕ กิโลเมตร พิกัด RG ๑๔๒๔๑๒

๓. ระยะเวลาดำเนินงาน

พ.ศ. ๒๕๔๐ - ปัจจุบัน

๔. งบประมาณ

๒,๓๕๓,๘๖๕ บาท
(สองล้านสามแสนห้าหมื่นสามพันแปดร้อยเก้าสิบบ้าบาทถ้วน)

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักบริหารจัดการใน พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒๑ กรมอุทยาน แห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. ผลการดำเนินงาน

- ๖.๑ สํารวจพันธุ์ไม้ ๔๔๐ ชนิด จัดแสดงพันธุ์ไม้
- ๖.๒ เส้นทางศึกษารวมชาติ ระยะทาง ๒,๐๐๐ เมตร
- ๖.๓ จัดทำระบบฐานข้อมูล ร่วมกับ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
- ๖.๔ เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช ๑๐ ชนิด
- ๖.๕ คูแล่นน้ำตกสิรินธร
- ๖.๖ นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชม ประมาณ ๖,๕๐๐ คน/ปี
- ๖.๗ ส่งเสริมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและสมุนไพร จำนวน ๒๐,๐๐๐ ต้น
- ๖.๘ จัดอบรม ปีละ ๑๐ ค่าย จำนวน ๔๐๐ คน

๗. สรุป

อุปสรรค ถนนลูกรังบดอัดแน่น เข้าสู่โครงการฯ ระยะทาง ๑,๔๐๐ เมตร มีความลาดชัน อยู่ระหว่างประสานงาน ซ่อมแซมและขอบประมาณสนับสนุน เพื่อความสะดวกต่อการบริการ นักท่องเที่ยว และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

โครงการเลี้ยงปลากระชัง (เก่า) ในกระชัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. ความเป็นมา

ด้วยเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๑ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชเสาวนีย์กับ ฯพณฯ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย, ข้าราชการระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย และหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม กอง ของกระทรวงต่างๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดใกล้เคียง ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ฯ จังหวัดนราธิวาส ในงานพระราชทานเลี้ยงหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติพระราชกรณียกิจแก่บรรดาข้าราชการและข้าราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ความว่า

"ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความยากจนมาก อยากจะเพิ่มรายได้กับประชาชนเหล่านั้น วิธีการหนึ่งที่ควรดำเนินการคือ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาเก่า ใก่เบตง และเปิดเทศ หรือสัตว์อื่น ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ โดยในระยะแรกอาจจะต้องเป็นศูนย์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขึ้นในพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส ยะลา และปัตตานี เพื่อให้ประชาชนมารับจ้างและฝึกงานไปด้วย หากมีความพร้อมก็สามารถออกไปประกอบอาชีพด้วยตนเอง"

พระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส

กันยายน ๒๕๔๑

เพื่อสนองแนวพระราชดำริดังกล่าว ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งนราธิวาส จึงได้ดำเนินการจัดตั้งโครงการ "การเลี้ยงปลากะรัง (เก๋า) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ)" เพื่อสนองพระราชพระราชประสงค์ ในการให้โอกาสแก่ราษฎรผู้มีฐานะยากจนมีอาชีพที่สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อแก้ปัญหาความยากจนของราษฎรในพื้นที่ ตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๒.๒ เพื่อขยายโอกาสในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำแก่ราษฎร

๒.๓ เพื่อเพิ่มรายได้และยกฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรชาวประมงชายฝั่งให้ดีขึ้น

๒.๔ เพื่อจัดการทรัพยากรและการประมงชายฝั่งให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

๒.๕ เพื่อลดการเคลื่อนย้ายแรงงานในหมู่บ้านชนบทชายฝั่งทะเลไปยังแหล่งอื่น ๆ ที่มีความเจริญมากกว่า

๓. วิธีดำเนินงาน

จัดตั้งโครงการการเลี้ยงปลากะรัง ในแม่น้ำตากใบ โดยแยกการดำเนินงานออกเป็น ๒ กิจกรรม (โครงการย่อย)

๓.๑ โครงการสาธิตการเลี้ยงปลากะรัง (เก๋า) ในกระชังในแม่น้ำตากใบ จังหวัดนราธิวาส จำนวนสมาชิก ๑๐ ราย

๓.๒ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลากะรัง (เก๋า) ในกระชังแม่น้ำตากใบ จังหวัดนราธิวาส จำนวนสมาชิก ๓๒ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี ๒๕๔๒ - ปัจจุบัน

๕. พื้นที่ดำเนินงานปี ๒๕๔๖

แม่น้ำตากใบ จังหวัดนราธิวาส

๖. งบประมาณปี ๒๕๔๖

ปี ๒๕๔๒ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นจำนวนเงิน ๗๓๒,๐๐๐ บาท ปี ๒๕๔๓ - ปัจจุบัน ศูนย์ได้ใช้งบปกติในการดำเนินงาน

๗. ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๔๕	แผนการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๔๖	ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๔๖	แผนการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๔๗
1. โครงการสาธิตการเลี้ยงปลา กระรัง (แก้ว) ในกระชังแม่น้ำ ตากใบ	ราย/ กระชัง	๑๐/๒๐	๑๐/๒๐	๑๐/๒๐	๑๐/๒๐
2. โครงการส่งเสริมการเลี้ยง ปลากระรัง (แก้ว) ในกระชังใน แม่น้ำตากใบ	ราย	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงฝั่งนราธิวาส

๙. ปัญหา

ในฤดูน้ำหลากมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพน้ำเพราะมีน้ำพรุซึ่งมีความเป็นกรด - ด่าง (PH) ต่ำ ไหลผ่านจุดพื้นที่การเลี้ยง (เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม) ทำให้คุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลง

โครงการปรับปรุงบึงบัวบาง

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จทรงงานและเยี่ยมชมเขียนราษฎรบ้านบาง หมู่ที่ ๖ และได้เสด็จฯ ประทับเรือพายของราษฎรเพื่อทอดพระเนตรทัศนียภาพบริเวณหนองบัวบาง ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ - ๘ ตุลาคม ๒๕๓๗ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงมีพระราชดำริให้กรมชลประทานทำการ ปรับปรุงบึงบัวบางเป็นอ่างเก็บน้ำ เพื่อช่วยเหลือราษฎรให้มีน้ำใช้ในการเกษตรฤดูแล้งและแก้ไขปัญหาท่วมขังในที่ทำกินของราษฎรในฤดูฝน ซึ่งกรมชลประทานได้ตั้งงบประมาณ ๒๒,๕๐๐,๐๐๐ บาทดำเนินการปรับปรุงระบบระบายน้ำโดยการก่อสร้างคันดินยาวประมาณ ๑๐,๐๖๐ เมตร ก่อสร้างคูระบายน้ำ ๒ สาย สร้างประตูกันน้ำและระบายน้ำจำนวน ๒ แห่ง ชุดคลองระบายน้ำจำนวน ๑ สาย รวมทั้งได้ร่วมกับโครงการทักษิณพัฒนาจัดสร้างศาลาทรงงานในบึงบัวบาง จำนวน ๑ หลัง ใช้งบประมาณจำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ได้ยกศาลาทรงงานในหอนักการะบริหารส่วนตำบลหรือเสาะ รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษา นอกจากนี้ สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา ได้จัดทำโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ บึงบัวบางตามโครงการพัฒนาจังหวัดปี ๒๕๓๘ โดยก่อสร้างอาคารร้านค้า ๑ หลัง ปรับปรุงสะพานทางเข้าศาลาเสด็จบึงบัวบาง (หลังเก่า) ใช้งบประมาณ ๓๔๕,๐๐๐ บาท และยกให้หอนักการะบริหารส่วนตำบลหรือเสาะ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และท้ายสุดเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๐ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จพระราชดำเนินส่วนพระองค์ ณ ศาลาทรงงานบึงบัวบาง มีกระแสพระราชดำริสแกนายอำเภอหรือเสาะให้ดูแลการปรับปรุงบึงบัวบาง ภายหลังจากเสด็จกลับเมื่อเดือน ตุลาคม ๒๕๔๐ ได้พระราชทานเงินเป็นค่าจ้างผู้ดูแลบึงบัวบาง รวม ๑๐ คน และในปี ๒๕๔๒ เพิ่มเป็น ๑๒ คน ๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท/เดือน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บึงบัวบางกอกมีต้นบัวและดอกบัวเจริญเติบโตสวยงามอยู่เสมอ รวมทั้งมีความสะอาดปราศจากขยะและวัชพืช
๒. เพื่อให้สภาพภูมิทัศน์บริเวณบึงบัวบางกอกมีความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย
๓. เพื่อให้บึงบัวบางกอกเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่มีคุณค่าของประชาชน รวมทั้งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของอำเภอ
๔. เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริ

๓. สถานที่ดำเนินการ

บึงบัวบางกอก หมู่ที่ ๖ ตำบลเรือเสาะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ (เป็นโครงการต่อเนื่อง)

๕. งบประมาณ

ทั้งหมดตั้งแต่ดำเนินการ

๑. กรมชลประทาน ๒๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๒. โครงการทักษิณพัฒนาสร้างศาลาทรงงาน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท
๓. สำนักงานจังหวัด (ปี ๒๕๓๘) ๓๔๕,๐๐๐ บาท
๔. งบประมาณราชทาน
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลเรือเสาะ ๒๘๐,๐๐๐ บาท

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ

- องค์การบริหารส่วนตำบลเรือเสาะ
- สำนักงานอำเภอ

๗. ผลความก้าวหน้า ๑๐๐ %

๘. ปัญหาอุปสรรค ไม่มี

บทสรุป

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครราชสีมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานมาประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชธานีแคว้นจังหวัดนครราชสีมา นับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา トラバจนถึงปัจจุบัน พระราชกรณียกิจที่สำคัญที่สุด คือ การที่ทุกพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารและชนบทห่างไกล โดยมีให้เห็นแก่ความเหนื่อยยากพระวรกาย พร้อมทั้งทรงมีพระราชดำริ พระราชเสาวนีย์ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ด้วยพระเมตตาคุณ และนำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยความห่วงใย เอื้ออาทรตลอดมา

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา นับถึงขณะนี้ มีจำนวนมากหลายโครงการ โดยส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้น้อมรับนำกระแสพระราชดำริส พระราชดำริ พระราชเสาวนีย์ และข้อเสนอแนะ มาปฏิบัติจัดทำด้วยความจงรักภักดี เพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ จนบังเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริน้อยใหญ่หลายด้าน ทั้งที่เป็นโครงการต่อเนื่อง และโครงการที่จัดทำขึ้นใหม่ในปัจจุบันยังความผาสุกร่มเย็นแก่พสกนิกรโดยถ้วนหน้า

จังหวัดนครราชสีมา มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ดำเนินงานอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งที่เป็นโครงการต่อเนื่อง และเป็นโครงการที่ดำเนินการใหม่ในปี พ.ศ.๒๕๔๖ สรุปได้ รวม ๕ ด้าน ดังนี้

๑. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

- ๑.๑ ศูนย์สาขาที่ ๑ โครงการสวนยางพระตำหนักทักษิณราชธานีแคว้น
- ๑.๒ ศูนย์สาขาที่ ๒ โครงการพัฒนาหมู่บ้านปีแถมุดอ
- ๑.๓ ศูนย์สาขาที่ ๓ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรรมุโนะ
- ๑.๔ ศูนย์สาขาที่ ๔ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน และบ้านยูโย

มีแผนงานการศึกษาทั้งหมด ๗ แผน ประกอบด้วย

- แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย
- แผนงานขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
- แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- แผนงานพัฒนาอาชีพและรายได้
- แผนงานพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
- แผนงานพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- แผนงานบริหารจัดการดำเนินงาน

๒. โครงการด้านชลประทาน

- ๒.๑ โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๓ โครงการ
 - ๒.๑.๑ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคุ่มน้ำบางนรา
 - ๒.๑.๒ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูโนะ
 - ๒.๑.๓ โครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก-ลก
- ๒.๒ โครงการชลประทานขนาดกลาง ๘ โครงการ
 - ๒.๒.๑ โครงการชลประทานป่าเสม็ด
 - ๒.๒.๒ โครงการชลประทานน้ำแบ่ง
 - ๒.๒.๓ โครงการชลประทานไกลีสบ้าน
 - ๒.๒.๔ โครงการชลประทานปีเหล็ง
 - ๒.๒.๕ โครงการชลประทานท่าพรุ
 - ๒.๒.๖ โครงการชลประทานสุโหงป่าดี
 - ๒.๒.๗ โครงการพรุบาเจาะ-ไม้แก่น
 - ๒.๒.๘ โครงการชลประทานหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา ๕
- ๒.๓ โครงการชลประทานขนาดเล็ก ๘๓ โครงการ
- ๒.๔ โครงการชลประทานที่เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๔๖ จำนวน ๘ โครงการ
 - ๒.๔.๑ โครงการปรับปรุงระบบระบายน้ำในเขตพระราชฐานพระตำหนักทักษิณราชธานีเวศน์
 - ๒.๔.๒ โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านไอจือเราะ
 - ๒.๔.๓ โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านกาเต็ง
 - ๒.๔.๔ โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านอินอ
 - ๒.๔.๕ โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านสันติสุข ๒ และบ้านไอร้วอ
 - ๒.๔.๖ โครงการท่อระบายน้ำโคกมาแจ
 - ๒.๔.๗ โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎร บ้านธนุศิลป์
 - ๒.๔.๘ โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎร บ้านอัยจาดา

๓. โครงการฟาร์มตัวอย่าง

๔. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตามแนวพระราชดำริ

มีทั้งหมด ๑๕ โรงเรียน ประกอบด้วย

- ๑) โรงเรียน ดชด. ๔ โรง ในท้องที่อำเภอจะนะ , ศรีสาคร และสุคีริน
- ๒) โรงเรียน สปจ. ๑๕ โรง ในท้องที่อำเภอเมืองนราธิวาส , ศรีสาคร , รือเสาะ และ จะนะ

๕. โครงการด้านศิลปอาชีพ ประเภทกิจกรรมโครงการประกอบด้วย

- ๑) โครงการจักสานย่านลิเภา
- ๒) โครงการจักสานปาหนัน
- ๓) โครงการจักสานเสื่อกระจูด
- ๔) โครงการจักสานใบลาน
- ๕) โครงการสวนยางทรงเต่าเพื่ออนุรักษ์ย่านลิเภา
- ๖) โครงการทำเรือกอลและจำลอง
- ๗) โครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
- ๘) โครงการบ้านเขาสำนัก
- ๙) โครงการแกะสลักไม้
- ๑๐) โครงการส่งเสริมการวาดภาพ
- ๑๑) โครงการส่งเสริมการจักสานไม้ไผ่
- ๑๒) โครงการทอผ้าไหม, ผ้าฝ้าย
- ๑๓) โครงการปักผ้า
- ๑๔) โครงการดักโครเชต์
- ๑๕) โครงการเซรามิค

๖. โครงการด้านพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ประเภทกิจกรรมโครงการประกอบด้วย

- ๑) โครงการเกษตรแบบผสมผสาน
- ๒) โครงการส่งเสริมการทำปุ๋ยหมัก และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด
- ๓) โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ดอกและพืชผัก
- ๔) โครงการอบรมเกษตรกร
- ๕) โครงการส่งเสริมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- ๖) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
- ๗) โครงการปลูกพืชเศรษฐกิจ

๗. โครงการด้านการศึกษาและศาสนา ประเภทกิจกรรมโครงการประกอบด้วย

- ๑) ศูนย์พัฒนาเด็ก
- ๒) โครงการฝึกอาชีพตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร
- ๓) โครงการจัดรถบัสรับ-ส่งนักเรียน
- ๔) โครงการก่อสร้างอุโบสถวัดพระพุทธ
- ๕) โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อตามแนวพระราชดำริ
- ๖) โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
- ๗) โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนอัสลามียะห์
- ๘) โครงการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ๙) โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา
- ๑๐) โครงการแก้ไขปัญหาดูแลเด็กขาดสารอาหาร

๘. โครงการหมู่บ้านจุฬารณีย์พัฒนา

๘.๑ หมู่บ้านจุฬารณีย์พัฒนา ๕

๘.๒ หมู่บ้านจุฬารณีย์พัฒนา ๑๒

๙. อื่น ๆ

ซึ่งทุกโครงการฯ ขณะนี้ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป็นไปตามพระราชประสงค์ของทุกพระองค์ โดยส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สำหรับหนังสือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ.๒๕๔๖ เล่มนี้ ได้รวบรวมงาน/โครงการที่สำคัญ ๆ แต่ละด้าน เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจและผลการดำเนินงาน ได้รับทราบทั่วกัน.

คณะที่ปรึกษา

- นายธีระ โรจนพรพันธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
- นายกอบกิติ์ สุวรรณโชติ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
- นายอภิชาติ จุลเสวก รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
- นายชูศักดิ์ มณีขยางกูร ปลัดจังหวัดนครราชสีมา
- นายพิศาล ทองเลิศ หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนครราชสีมา
- นายวารินทร์ นุษบรรณ ที่ปรึกษาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดนครราชสีมา

คณะผู้จัดทำ

- ดร.พงศ์เทพ ไช้มุกด์ สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา
- นายนิมะ มะกาเจ สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา
- นายพิพัฒน์ สิงคะกุล สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา
- นายพันศักดิ์ แสงไกร สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา
- นางเบ็ญจาทิพย์ ชูดำ สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา

ผู้เอื้อเพื่อข้อมูล/ภาพถ่าย

- ส่วนราชการ/หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สนับสนุนงบประมาณจัดทำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

พิมพ์ที่ ; โรงพิมพ์นครราชสีมา ๖๔/๑ ถนนนครคามพิพิธ (สี่แยกศาลากลาง หลังธนาคารออมสิน)
ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๕๖๐๐๐
โทร. ๐๓๓-๕๑๑๕๕๗, ๕๑๑๘๑๕, ๕๑๒๘๗๔

บ 13323

DS
๕86
ร.671ค
2546

สำนักงานจังหวัดนราธิวาส.
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดนราธิวาส พ.ศ. 2546.

โครงการ
ค้นคว้าและเรียบเรียง
โดย
ศูนย์วิจัยและพัฒนา
พ.ศ. ๒๕๕๖